

คู่มือการฝึกภาคปฏิบัติ 3
ประจำปีการศึกษา 2562

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บรรณาธิการ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง
กองบรรณาธิการ	ศ.ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมเศกุลย์ รศ.ดร.นฤมล นิราทร รศ.ดร.พงษ์เทพ สันติกุล ผศ.กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง ผศ.ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก ผศ.ดร.ภูซังค์ เสนานุช ผศ.ดร.นิธมน รัตนะรัต ผศ.ดร.สุชума อรุณจิต อ.ดร.ปรินดา ตาสี อ.ดร.สิริยา รัตนช่วย นางยุพาพร ศุกรินทร์ นางสาวขวัญกมล เรืองโรจน์
จัดทำโดย	คณะอนุกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ 3 คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต 99 หมู่ 18 ถ.พหลโยธิน ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12121 โทรศัพท์ 02-696-5504 โทรสาร 02-986-8323 https://www.socadmin.tu.ac.th/
สนับสนุนโดย	คณະสังคสมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พิมพ์ครั้งที่ 1	ธันวาคม 2562
ออกแบบปก	บริษัท จรัสสินทวงค์การพิมพ์ จำกัด
จำนวนเล่ม	550 เล่ม
จัดรูปเล่มและพิมพ์ที่	บริษัท จรัสสินทวงค์การพิมพ์ จำกัด

คู่มือการฝึกภาคปฏิบัติ 3

ปีการศึกษา 2562

การฝึกภาคปฏิบัติ เป็นหัวใจสำคัญของการเรียนการสอนที่มุ่งสู่ความเป็นวิชาชีพ นักศึกษาสังคมสงเคราะห์จึงต้องฝึกภาคปฏิบัติเพื่อที่จะเรียนรู้ในการปฏิบัติจริง สำหรับหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต ปี 2559 มีการฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกเชิงบูรณาการสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานโดยนักศึกษาที่ฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่มีความพร้อมสำหรับการก้าวสู่ความเป็นนักสังคมสงเคราะห์มืออาชีพ โดยฝ่ายฝึกภาคปฏิบัติได้นำมาตรฐานคุณภาพการศึกษาสังคมสงเคราะห์ สมรรถนะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ คุณลักษณะบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์ และคุณลักษณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาเป็นเป้าหมายของการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ที่มีความเป็นสากลเช่นเดียวกับการฝึกงานของนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ในประเทศอื่นๆ คู่มือการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้รวบรวมกระบวนการและขั้นตอนการฝึกฯ รวมทั้งหลักเกณฑ์การฝึกฯ 3 และแบบฟอร์มต่างๆที่จำเป็นเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาและอาจารย์นิเทศงานทั้งในคณะและอาจารย์นิเทศงานภาคสนามใช้ในการทำงานและทำให้การฝึกภาคปฏิบัติ 3 ดำเนินไปได้อย่างสะดวกขึ้น อย่างไรก็ตาม ฝ่ายการศึกษาและภาคปฏิบัติยินดีรับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายเพื่อปรับปรุงคุณภาพของคู่มือและการฝึกภาคปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์หวังว่าคู่มือฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการฝึกภาคปฏิบัติและเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษาและผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และขอขอบคุณหน่วยงานฝึกภาคปฏิบัติและอาจารย์นิเทศงานทั้งภาคสนามและของคณะที่มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษาเพื่อให้เติบโตไปสู่การเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพต่อไป

บรรณาธิการ

สารบัญ

หมวดที่ 1 ภาพรวมการฝึกภาคปฏิบัติ.....	9
1.1 ภาพรวมหลักสูตรการฝึกภาคปฏิบัติ	9
1.2 นโยบายการฝึกภาคปฏิบัติ.....	15
1.3 โครงสร้างของการฝึกภาคปฏิบัติ.....	15
1.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายต่าง ๆ ในการฝึกภาคปฏิบัติ	19
1.4.1 คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ	21
1.4.2 อาจารย์นิเทศงานของคณะ.....	22
1.4.3 หน่วยฝึกและอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม.....	24
1.4.4 นักศึกษา.....	28
1.5 แนวการให้ความช่วยเหลือดูแลเมื่อนักศึกษามีปัญหาทางสุขภาพจิต	32
1.5.1 นักศึกษา.....	33
1.5.2 อาจารย์นิเทศภาคสนามและอาจารย์นิเทศงานในคณะ	33
1.6 ขั้นตอนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 สำหรับนักศึกษา.....	34
1.6.1 การเตรียมตัวก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ	34
1.6.2 ระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ.....	34
1.6.3 ภายหลังการฝึกภาคปฏิบัติ	34
1.7 ระเบียบการฝึกภาคปฏิบัติ 3	35
1.8 ข้อควรปฏิบัติและข้อควรระวังในการฝึกภาคปฏิบัติ	37
1.8.1 เคารพต่อวัฒนธรรม ความเชื่อและประเพณีท้องถิ่น.....	37
1.8.2 แต่งกายสุภาพให้เหมาะสม	37
1.8.3 วางตัวเหมาะสมให้สมกับความเป็นนักวิชาชีพ	38
1.8.4 มีความรับผิดชอบและมนุษยสัมพันธ์.....	38
หมวดที่ 2 การฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	39
2.1 คำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	39
2.2 ฐานคิดในการกำหนดแนวทางการฝึกภาคปฏิบัติ 3	41
2.3 ผังกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ 3	43
2.4 หลักเกณฑ์การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	44

2.4.1 การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ.....	45
2.4.2 การบันทึกการทำงานระหว่างฝึกภาคปฏิบัติ รายบุคคล	48
2.2.3 การถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 รายบุคคล	51
2.2.4 รายงานการฝึกภาคปฏิบัติ 3 รายกลุ่ม.....	52
หมวดที่ 3 กระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ 3	53
3.1 ขั้นตอนการเตรียมการฝึกภาคปฏิบัติ 3	53
3.1.1 การรวมกลุ่ม การพัฒนาประเด็นการฝึก และการหาสถานที่ฝึก.....	53
3.1.2 การพัฒนาโครงการและแผนการฝึกฯ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา.....	54
3.1.3 การส่งเค้าโครงและแผนการฝึกฯ 3 ให้ฝ่ายฝึกฯเพื่อสอบสัมภาษณ์	55
3.1.4 การประกาศรายชื่อกลุ่มและสถานที่ฝึกฯ	55
3.2 ขั้นตอนการลงฝึกภาคปฏิบัติ	56
3.2.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาและการปฐมนิเทศฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	56
3.2.2 การนิเทศงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการฝึกภาคปฏิบัติ 3	57
3.2.3 การประเมินนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติ 3	58
3.2.4 การจัดทำรายงานผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 (จากแผนการฝึกสู่ผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น).....	58
3.2.5 การจัดทำรายงานและงานที่ต้องนำเสนอ.....	60
หมวดที่ 4 ปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ 3 และหน่วยฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	61
4.1 ปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ปีการศึกษา 2/2562	61
4.2 รายชื่อกลุ่ม/โครงการ อาจารย์ผู้นิเทศงานและหน่วยงาน	64
ภาคผนวก	88
1. เป้าหมายของสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์	88
1.1 มคอ 2 ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปี 2559.....	88
1.2 คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.....	90
1.3 เปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัย (GREATS) & คุณลักษณะบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (EMPOWER).....	92
2. จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์.....	93
3. เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานระหว่างฝึกภาคปฏิบัติ 3	96
3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน	96

3.2 แบบบันทึกการทำงานของนักศึกษา (รายบุคคล).....	99
4. เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา.....	106
4.1 แบบประเมินผลการเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	106
4.2 แบบการประเมินตนเองรายบุคคล (Self- assessment)	109
4.3 แบบประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3.....	110
5. แนวทางการถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ	119
6. แบบบันทึกการนิเทศงานของอาจารย์นิเทศงานในคณะ.....	123
7.แบบประเมินการนิเทศงานอาจารย์นิเทศงานในคณะ และอาจารย์นิเทศงาน ภาคสนาม.....	124

หมวดที่ 1 ภาพรวมการฝึกภาคปฏิบัติ

1.1 ภาพรวมหลักสูตรการฝึกภาคปฏิบัติ

การศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์มุ่งผลิตบัณฑิตให้สามารถบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และประยุกต์ใช้เครื่องมือการทำงานทางวิชาชีพในการทำงานกับคน องค์กร ท้องถิ่น ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาคสากล รวมทั้งสามารถทำงานแบบสหวิชาชีพได้อย่างเหมาะสมและความสามารถพัฒนาวิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประกอบด้วยการศึกษาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยการฝึกภาคปฏิบัติเน้นถือเป็นหัวใจของการศึกษาสังคมสงเคราะห์ เนื่องจากประสบการณ์จากการฝึกภาคปฏิบัติเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการพัฒนาคุณสมบัติและศักยภาพทางวิชาชีพของนักศึกษาที่กำลังจะก้าวไปเป็นนักสังคมสงเคราะห์ในอนาคต โดยเป็นปัจจัยสำคัญในการปลูกฝังความรู้ เจตคติ ทักษะ ค่านิยม และจริยธรรมทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งเป็น “พื้นที่” ของการฝึกให้นักศึกษาเข้าใจอย่างลึกซึ้งถึงการสะท้อนความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างความรู้และการปฏิบัติ ซึ่งสามารถจัดการความรู้ได้จากฐานการปฏิบัติงานจริง

แม้หน่วยฝึก/ชุมชน มีความแตกต่างด้านมิติทางสังคม รูปแบบการทำงาน รวมทั้งแนวทางการจัดสวัสดิการ แต่ประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ร่วมกันในกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ ตั้งแต่การเตรียมความพร้อม การปฐมนิเทศ มัชฌิมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ รวมทั้งการสัมมนาหลังจากการฝึกภาคปฏิบัติ และการประเมินร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศงานและนักศึกษา จะสามารถสะท้อนวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่สำคัญ รวมทั้งสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในมิติก้าวทันโลกทันสังคม การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และทรงพลัง การเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีมสหวิชาชีพ ตลอดจนการมีจิตวิญญาณธรรมชาตศรัทธา นอกจากนี้ยังต้องสอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ทั้งในด้านความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Knowledge)

มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานกับคนและสังคม (Attitude) มีทักษะการปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์ (Skills) และสมรรถนะปฏิบัติงานวิชาชีพ (Competencies) ดังตารางต่อไปนี้

1) มีความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (Knowledge)

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
1. มีความรู้ทางวิชาการด้านสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคม พัฒนาสังคม กฎหมายและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง	√	√	√	√
2. มีความรู้ที่ทันสมัยเท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก	√	√	√	√
3. มีความรู้พื้นฐานการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ระดับจุลภาค (เฉพาะราย/ กลุ่มชน)		√		
4. มีความรู้เฉพาะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ในองค์กร/ ชุมชน/ การบริหาร/ นโยบายสวัสดิการสังคม			√	√
5. มีความรู้ด้านการวิจัยที่ใช้ในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์		√	√	√
6. มีความรู้เชิงบูรณาการเพื่อการปฏิบัติงานเชิงสหวิชาชีพ			√	√
7. มีการพัฒนาองค์ความรู้ไปสู่การสร้างนวัตกรรมสังคม			√	√
8. มีการจัดการความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้งานในองค์กร			√	√
9. มีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาระบบงานสังคมสงเคราะห์		√	√	√
10. มีความรู้ด้านภาษาอย่างน้อย 2 ภาษาที่ใช้ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์	√	√	√	√

2) มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานกับคนและสังคม (Attitude)

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
11. การเข้าใจคนตามสภาพความเป็นจริง ไม่มีอคติ	√	√	√	√
12. การยอมรับ และเคารพในความแตกต่างหลากหลายของวัฒนธรรม	√	√	√	√
13. คิดบวก มองโลกตามความเป็นจริง	√	√	√	√
14. คิดเป็นระบบ จัดลำดับความสำคัญของงาน		√	√	√
15. คิดแก้ไขปัญหาการทำงานสังคมสงเคราะห์		√	√	√
16. คิดวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานสังคมสงเคราะห์		√	√	√
17. คิดบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานกับองค์กร			√	√
18. มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์			√	√
19. การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการ			√	√
20. การรักษาความลับของผู้ใช้บริการ องค์กร และไม่นำข้อมูลไปสื่อสารหรือเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต		√	√	√

3) มีทักษะการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ (Skills)

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
21. การสร้างสัมพันธภาพทางวิชาชีพ		√	√	√
22. การรับแจ้งเบื้องต้น/ แกรับ		√	√	√
23. กรแสวงหาข้อเท็จจริง/ การสืบค้นข้อเท็จจริง		√	√	√
24. การศึกษาชุมชนอย่างละเอียดและรอบด้าน		√	√	√
25. การประเมินผู้ให้บริการ ครอบครัว ชุมชนอย่างรอบด้าน		√	√	√
26. การประเมินปัจจัยเสี่ยง ความต้องการ ศักยภาพ		√	√	√

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
ความเข้มแข็งของกลุ่มเป้าหมาย				
27. การใช้เครื่องมือการประเมินบุคคล ครอบครัว กลุ่มได้ถูกต้อง		√	√	√
28. การใช้เครื่องมือทำงานกับชุมชน		√	√	√
29. การวิเคราะห์ข้อมูล สถานการณ์ ปัญหาและ บริบททางสังคม		√	√	√
30. การวางแผนการจัดการรายกรณี/ กลุ่ม/ ชุมชน/ องค์การ		√	√	√
31. การวางแผนการทำงานกับชุมชน			√	√
32. การจัดทำโครงการ/ กิจกรรมที่สอดคล้องกับ แผนงาน			√	√
33. การดำเนินงานตามแผนการจัดการรายกรณี		√	√	√
34. การให้คำปรึกษาแนะนำกับผู้ให้บริการและ ครอบครัว		√	√	√
35. การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อ จัดบริการทางสังคม		√	√	√
36. การระดมทรัพยากรทางสังคมเพื่อจัดบริการทาง สังคม		√	√	√
37. การสัมภาษณ์ ผู้ให้บริการ ครอบครัวและ ผู้เกี่ยวข้อง		√	√	√
38. การเยี่ยมบ้าน		√	√	√
39. การเข้าร่วม Case Conference กับทีมสห วิชาชีพ		√	√	√
40. การเสริมพลังและพิทักษ์สิทธิกลุ่มเป้าหมาย		√	√	√
41. การส่งเสริม สนับสนุน คุ่มครองสวัสดิภาพ กลุ่มเป้าหมาย/ ชุมชน		√	√	√
42. การทำงานเป็นทีม/ ทีมสหวิชาชีพ		√	√	√

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
43. การจัดการความขัดแย้งในชุมชน		√	√	√
44. การเจรจาต่อรอง/ การไกล่เกลี่ย		√	√	√
45. การวิจัยเพื่อพัฒนาบริการทางสังคม		√	√	√
46. การบันทึก/ การรายงานการฝึกภาคปฏิบัติ		√	√	√
47. การนำเสนองานต่อสาธารณะอย่างสร้างสรรค์		√	√	√
48. การผลักดันให้เกิดมาตรการ/ แนวทาง/ ข้อตกลง/ กติกาของการทำงานกับกลุ่มเป้าหมาย/ ชุมชน/ พื้นที่		√	√	√
49. การส่งต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		√	√	√
50. การถอดบทเรียน/ การจัดการความรู้			√	√

4) ความสามารถการปฏิบัติงานวิชาชีพ (Competencies)

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
51. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น		√	√	√
52. สามารถจัดการ วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหา		√	√	√
53. สามารถวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ		√	√	√
54. สามารถบูรณาการความรู้ วิธีการสังคมสงเคราะห์ ไปสู่การปฏิบัติงาน			√	√
55. สามารถสื่อสารและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม	√	√	√	√
56. สามารถใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาระบบงานในองค์กร	√	√	√	√
57. สามารถทำงานเป็นทีม		√	√	√
58. สามารถทำงานทีมสหวิชาชีพ		√	√	√
59. สามารถวางแผนบริการที่ครอบคลุมด้านการป้องกัน/ พิทักษ์สิทธิ/ พัฒนา/ คัดกรอง/ พื้นฟู/		√	√	√

ตัวชี้วัด	ชั้นปีที่			
	1	2	3	4
แก้ไขกลุ่มเป้าหมาย				
60. สามารถประสานเครือข่ายทางสังคมในการจัดบริการทางสังคมกับกลุ่มเป้าหมาย			√	√
61. สามารถจัดการความขัดแย้งในการทำงานทางสังคมสงเคราะห์			√	√
62. สามารถผลักดันให้เกิดแนวทาง/ กติกา/ มาตรการทางสังคม			√	√
63. สามารถใช้งานวิจัยไปพัฒนาการจัดบริการทางสังคม		√	√	√
64. สามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง			√	√
65. สามารถใช้ทักษะและเทคนิคพื้นฐานในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์		√	√	√
66. สามารถใช้ทักษะและเทคนิคขั้นกลางในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์			√	√
67. สามารถใช้ทักษะและเทคนิคขั้นสูงในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์				√
68. สามารถสร้างเครื่องมือในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์				√
69. สามารถสร้างนวัตกรรมทางสังคมมาพัฒนากระบวนการสังคมสงเคราะห์			√	√

1.2 นโยบายการฝึกภาคปฏิบัติ

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มีนโยบายการฝึกภาคปฏิบัติดังนี้

1) มุ่งให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาในหน่วยงานและชุมชน เพื่อการเรียนรู้ฝึกฝนทักษะตามความสนใจของตนเอง และใช้โอกาสในการฝึกภาคปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถเชิงวิชาชีพ จากการศึกษาทางวิชาการไปสู่การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพต่อการประกอบอาชีพในอนาคต

2) มุ่งให้คณาจารย์ นักศึกษา รวมถึงหน่วยงานและชุมชนภาคีเครือข่าย ผู้ปฏิบัติงานทางสังคมสงเคราะห์ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกี่ยวกับองค์ความรู้ ทักษะ เทคนิคการปฏิบัติงานใหม่ๆทางสังคมสงเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานร่วมกัน

3) ส่งเสริมให้หน่วยงานและชุมชนที่รับฝึกภาคปฏิบัติมีส่วนร่วมในการพัฒนาความรู้ ทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่จะนำไปสู่การเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ที่มีคุณภาพไปปฏิบัติงานเพื่อสังคม

1.3 โครงสร้างของการฝึกภาคปฏิบัติ

หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต พ.ศ.2559 ได้กำหนดรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกภาคปฏิบัติไว้ 4 วิชา ได้แก่

ศศ.201 การดูงานและการสัมมนา	3 หน่วยกิต
ศศ.202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1	6 หน่วยกิต
ศศ.301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2	6 หน่วยกิต
ศศ.401 การฝึกภาคปฏิบัติ 3	6 หน่วยกิต

โดยมีรายละเอียดรายวิชาดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 วิชาบังคับภาคปฏิบัติ 4 วิชา

กระบวนการศึกษาฝึกภาคปฏิบัติเริ่มจากการศึกษาดูงานหน่วยงานทางสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม เพื่อให้นักศึกษาได้เกิดความเข้าใจเบื้องต้นในการให้บริการโดยตรงกับผู้ใช้บริการที่ใช้วิธีการทางสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย กลุ่ม ชน และชุมชน จากนั้นเป็นการฝึกงานบนฐานองค์กร เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติการ

ทำงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายและกลุ่มชนในองค์กร ทั้งภาครัฐ เอกชน และ
ท้องถิ่น และการฝึกงานบนฐานชุมชน เพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้การทำงานกับชุมชน
และการดำเนินงานเพื่อความเป็นธรรมทางสังคมในระดับท้องถิ่น โดยมีรายละเอียด
ของแต่ละวิชาดังนี้

สค. 201 การดูงานและการสัมมนา

3 หน่วยกิต

SW 201 Field Visits and Seminars

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.111

การปฏิบัติงานขององค์การสังคมสงเคราะห์ และองค์การสวัสดิการสังคม
องค์การพัฒนาเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การสวัสดิการชุมชน องค์การ
ภาคประชาชน องค์การธุรกิจเอกชน ผู้ประกอบการทางสังคม เพื่อเรียนรู้ระบบงาน
สังคมสงเคราะห์ ทั้งในระดับนโยบาย การบริหารงาน การปฏิบัติงานขององค์การที่มี
ความหลากหลายของสังคมไทย เสริมสร้างทัศนคติทางวิชาชีพที่ดีของนักศึกษา และ
จริยธรรมของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ (มีการศึกษาดูงาน)

สค. 202 การฝึกภาคปฏิบัติ 1

6 หน่วยกิต

SW 202 Field Practicum 1

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค.201 และ สค.223

การฝึกปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะรายและกลุ่มชนผ่านการทำงาน
ผสมผสานในระดับองค์กร โดยอาศัยพื้นฐานแนวคิด ทฤษฎี หลักการ วิธีการ
ปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ทักษะ ทางวิชาชีพ โดยให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์
เพื่อพัฒนาทั้งรูปแบบและวิธีการให้บริการอย่างมีมาตรฐาน และจรรยาบรรณทาง
วิชาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

สค. 301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2

6 หน่วยกิต

SW 301 Field Practicum 2

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สค. 202 และ สค. 311

การฝึกปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ชุมชนและกลุ่มชน โดยประยุกต์ใช้ทักษะหลักการ แนวคิดและทฤษฎีสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ในการทำงานชุมชน หลายลักษณะทั้งเมือง กึ่งเมืองกึ่งชนบท ชนบทชุมชนแออัดกลุ่มชาติพันธุ์ ฯลฯ ครอบคลุมการศึกษาและการวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติบัติการตาม แผนงาน การประเมินผล การพัฒนากลยุทธ์ในการทำงานกับชุมชน และการระดม การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและจริยธรรม ทางวิชาชีพ (ฝึกภาคสนาม 360 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

สศ. 401 การฝึกภาคปฏิบัติ 3

6 หน่วยกิต

SW 401 Field Practicum 3

(เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์)

วิชาบังคับก่อน : สอบได้ สศ. 301, สศ.313 และ สศ. 314

การประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎี หลักการ วิธีการสังคมสงเคราะห์อย่าง ผสมผสาน ผ่านโครงการทางสังคมเพื่อฝึกปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ทั้ง กลยุทธ์และกลวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์โดยตรงและโดยอ้อม ทั้งระดับ จุลภาคเชื่อมโยงกับมัชฌิมภาคและระดับมหภาค ในองค์การสังคมสงเคราะห์ทั้งในและ ต่างประเทศ หรือการทำงานสังคมสงเคราะห์ตามประเด็นสำคัญทางสังคม อย่างมี มาตรฐาน และจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (ฝึกภาคสนาม 570 ชั่วโมง ตลอดภาค การศึกษา)

ปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติในภาพรวม

ชั้นปี	ภาคการศึกษาที่ 1	ภาคการศึกษาที่ 2	ภาคฤดูร้อน
1	ศึกษาวิชาพื้นฐาน วิชาเฉพาะ เพื่อสร้างฐานความรู้		
2	การดำเนินงานและสัมมนา (สศ 201)	การดำเนินงานและสัมมนา (สศ 201)	การฝึกภาคปฏิบัติ 1 (สศ 202)
3			การฝึกภาคปฏิบัติ 2 (สศ 301)
4		การฝึกภาคปฏิบัติ 3	

		(สค 401)	
--	--	----------	--

ทั้งนี้กำหนดเวลาการฝึกภาคปฏิบัติในแต่ละปี จะมีรายละเอียดในปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติประจำปีนั้น ๆ กล่าวคือ

- การฝึกภาคปฏิบัติ 1 และ 2 ใช้เวลาฝึกงานครั้งละ 360 ชั่วโมง ขณะที่การฝึกภาคปฏิบัติ 3 ใช้เวลา 570 ชั่วโมง รวมระยะเวลาการฝึกภาคปฏิบัติตลอดหลักสูตร จำนวน 1,290 ชั่วโมง

- การฝึกภาคปฏิบัติ 1 อยู่ในช่วงภาคฤดูร้อนของการศึกษาชั้นปีที่ 2 และการฝึกภาคปฏิบัติ 2 อยู่ในช่วงภาคฤดูร้อนของการศึกษาชั้นปีที่ 3 ขณะที่การฝึกภาคปฏิบัติ 3 อยู่ในช่วงต้นของภาคการศึกษาที่ 2 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 4

- ในการฝึกภาคปฏิบัติแม้รูปแบบการทำงานในแต่ละองค์กรและชุมชนจะมีความแตกต่างกัน แต่คณะฯ คาดหวังให้นักศึกษาได้มีโอกาสดำเนินงานสังคมสงเคราะห์รายบุคคล รายกลุ่ม และบนฐานชุมชน โดยทำงานร่วมกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายทั้งในด้านอายุ ฐานวัฒนธรรม ปัญหาทางสังคม และอื่น ๆ ทั้งนี้การฝึกภาคปฏิบัติ 1 และ 2 ทางฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกและส่งตัวนักศึกษาให้กับหน่วยงาน โดยพิจารณาบนฐานความสนใจเป้าหมาย และพื้นที่ที่นักศึกษาแสดงความจำนง ความต้องการของหน่วยฝึก และความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการ แต่ในการฝึกภาคปฏิบัติ 3 นักศึกษาจะรวมกลุ่มและนำเสนอหน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคมที่สนใจจะไปฝึกงานและจัดทำโครงการ แผนการฝึกรวมทั้งแผนการฝึกฯ และติดต่อประสานงานกับหน่วยงานนั้น เพราะในการฝึกภาคปฏิบัติ 3 นักศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ต้องแสดงออกถึงวุฒิภาวะและพร้อมสำหรับการเป็นสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตและชีวิตการทำงาน

ส่วนที่ 2 รายละเอียดวิชาบังคับภาคทฤษฎีที่นักศึกษาต้องศึกษาและสอบได้ก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้แก่

สค. 301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2

6 หน่วยกิต

SW 301 Field Practicum 2

การฝึกปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ชุมชนและกลุ่มชน โดยประยุกต์ใช้ทักษะหลักการ แนวคิดและทฤษฎีสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ในการทำงานชุมชนหลายลักษณะทั้งเมือง กึ่งเมืองกึ่งชนบท ชนบทชุมชนแออัดกลุ่มชาติพันธุ์ ฯลฯ

ครอบคลุมการศึกษาและการวิเคราะห์ชุมชน การวางแผน การปฏิบัติการตามแผนงาน การประเมินผล การพัฒนากลยุทธ์ในการทำงานกับชุมชน และการระดมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการปฏิบัติงานตามมาตรฐานและจริยธรรมทางวิชาชีพ (ฝึกภาคสนาม 360 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

สค. 313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 4

3 หน่วยกิต

SW 313 Social Work Methodology 4

แนวคิด ทฤษฎี หลักการ และวิธีการบริหารองค์การ การบริหารเชิงกลยุทธ์ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริหารความเสี่ยง ในองค์การสวัสดิการสังคม และองค์การสังคมสงเคราะห์ กระบวนการบริหารงาน การวางแผนทางสังคมและสวัสดิการสังคม การจัดทำโครงการทางสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่าง ๆ มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม เครื่องมือและทักษะการบริหารงานองค์การสวัสดิการสังคมที่สำคัญในการบริหาร การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพองค์การสวัสดิการสังคม และองค์การทางสังคมสงเคราะห์

สค.314 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 5

3 หน่วยกิต

SW 314 Social Work Methodology 5

นโยบายสวัสดิการสังคม องค์ประกอบพื้นฐาน แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง บทบาทความสำคัญต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ และการปฏิบัติงานของวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่นำไปสู่การพัฒนา นโยบาย ปัจจัยที่เอื้อหรือเป็นอุปสรรคต่อการกำหนดนโยบายและการวางแผนในงานสวัสดิการสังคมในระดับต่างๆ ทักษะและเทคนิคในการแสวงหาและเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการกำหนดนโยบายและการวางแผนในงานสวัสดิการสังคม และกรณีศึกษาที่สำคัญ

1.4 หน้าที่ความรับผิดชอบของฝ่ายต่าง ๆ ในการฝึกภาคปฏิบัติ

การฝึกภาคปฏิบัติได้แบ่งโครงสร้างการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ รับผิดชอบกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และกำกับดูแลการฝึกภาคปฏิบัติ

- คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ 1 รับผิดชอบดูแลการฝึกภาคปฏิบัติ 1
- คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ 2 รับผิดชอบดูแลการฝึกภาคปฏิบัติ 2
- คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ 3 รับผิดชอบดูแลการฝึกภาคปฏิบัติ 3

คณะกรรมการฝึกภาคปฏิบัติและคณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติทุกชุดประกอบด้วยคณาจารย์ซึ่งเป็นผู้แทนจากกลุ่มชำนาญการ(สาขาวิชาโท) และอาจารย์จากคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปางร่วมเป็นคณะกรรมการฯ ด้วย เพื่อพัฒนาความร่วมมือจากฝ่ายต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบด้วยฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ เป็นตัวแทนของคณะฯ ในการบริหารจัดการงานด้านการฝึกภาคปฏิบัติ หน่วยฝึก/ชุมชน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนามซึ่งเป็นหลักในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ รวมถึงวิธีคิด ทักษะคิดทางวิชาชีพ และวิธีปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง อาจารย์นิเทศงานของคณะที่ทำงานร่วมกับนักศึกษาในการนำองค์ความรู้ภาคทฤษฎีมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริงกับกลุ่มเป้าหมายของงานสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคม และส่วนที่เป็นศูนย์กลางของการฝึกภาคปฏิบัติได้แก่ คือนักศึกษาที่เป็นผู้กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้และประสบการณ์ที่คาดหวังจากการฝึกปฏิบัติและจากกระบวนการนิเทศงาน

ทั้งนี้ นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานแล้ว ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องยังต้องคำนึงถึงหน้าที่ความรับผิดชอบด้านความปลอดภัย เนื่องจากงานสังคมสงเคราะห์เป็นงานที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการพิทักษ์สิทธิ์และการเรียกร้องความเป็นธรรมทางสังคมในรูปแบบต่างๆ และเป็นงานที่ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์โดยตรงกับชุมชน หรือผู้ใช้บริการ ที่มีความแตกต่างหลากหลาย กอปรกับในการฝึกภาคปฏิบัติ นักศึกษาต้องปฏิบัติงานและ/ใช้ชีวิตอยู่ในชุมชน หรือพื้นที่ที่อาจจะไม่คุ้นชิน ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของนักศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดหน้าที่เพื่อการส่งเสริมให้เกิดสุขภาพที่ดีและความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติด้วย

การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เกี่ยวข้องกับฝ่ายต่างๆ ดังนี้

1.4.1 คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ

คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ มีหน้าที่ดูแลการฝึกภาคปฏิบัติ โดยครอบคลุมเนื้องานต่อไปนี้

- 1) รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ภาคปฏิบัติของนักศึกษาตามนโยบายของคณะฯ
- 2) พิจารณาความสอดคล้องของโครงการด้านสวัสดิการสังคมและสังคมสงเคราะห์ที่พัฒนาจากความสนใจของนักศึกษา ให้เป็นไปตามแนวทางการฝึกภาคปฏิบัติ
- 3) ร่วมเป็นกรรมการสอบสัมภาษณ์โครงการและแผนการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา
- 4) อนุมัติโครงการและแผนการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา
- 5) พิจารณาอาจารย์นิเทศงานของคณะฯ และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม
- 6) จัดให้มีการปฐมนิเทศ มัชฌิมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศ เกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัด โดยเป็นผู้อำนวยความสะดวก
- 7) ประสานงานกับหน่วยงานภาคสนาม อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และอาจารย์นิเทศงานของคณะ
- 8) กำหนดระเบียบและข้อบังคับต่างๆ สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติ
- 9) แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่างๆ ที่เกิดจากการฝึกภาคปฏิบัติและดำเนินการตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัย ระเบียบของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และระเบียบการฝึกภาคปฏิบัติ ในการกำหนดโทษอันอาจรวมถึงการยุติการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา การปรับตัก การภาคทัณฑ์ การพักการเรียน และการให้พ้นสภาพนักศึกษา ในกรณีที่มีความผิดร้ายแรง
- 10) รวบรวมผลการประเมินการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาเสนอคณะฯ เพื่อส่งต่อสำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 11) รวบรวมข้อมูลและผลสะท้อนจากผู้เกี่ยวข้อง เพื่อการพัฒนาการฝึกภาคปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ด้านความปลอดภัย จัดทำนโยบายความปลอดภัยของการฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อแจกจ่ายให้กับนักศึกษา หน่วยฝึก/ชุมชน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม รวมถึงอาจารย์นิเทศงานของคณะ จัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ และความปลอดภัยแก่นักศึกษาก่อนที่จะเริ่มฝึกภาคปฏิบัติ

1.4.2 อาจารย์นิเทศงานของคณะ (อาจารย์นิเทศงานหลักและอาจารย์นิเทศงานร่วม)

สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกทำงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสานที่ผสมผสานความรู้ทั้งระดับจุลภาค มัชฌิมภาคและมหภาค จะมีอาจารย์นิเทศงานของคณะฯ จำนวน 2 ท่าน คือ อาจารย์นิเทศงานหลัก และอาจารย์นิเทศงานร่วม โดยมีบทบาทดังนี้

- **อาจารย์นิเทศงานหลัก** มีบทบาทในการให้คำปรึกษาและคำแนะนำกับกลุ่มนักศึกษาตั้งแต่พื้นที่/หน่วยงานฝึกที่กลุ่มนักศึกษาสนใจ การพัฒนาประเด็นสนใจ พัฒนาโครงการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ และแผนการฝึกภาคปฏิบัติ ให้เป็นไปตามกฎระเบียบและแนวทางการฝึกภาคปฏิบัติ 3 โดยเชื่อมโยงกับแนวคิดทฤษฎีด้านสังคมสงเคราะห์ สังสวัสดิการสังคม นโยบายและการพัฒนาสังคม และมีบทบาทหลักในการสอบสัมภาษณ์โครงการฝึกงานและแผนการฝึกของกลุ่มนักศึกษาในการดูแล โดยเป็นผู้เสนอชื่ออาจารย์นิเทศงานร่วม
- **อาจารย์นิเทศงานร่วม** เป็นอาจารย์ของคณะสังคมสงเคราะห์ที่ได้รับเลือกจากอาจารย์นิเทศงานหลัก โดยมีบทบาทในการเสริม/สนับสนุนองค์ความรู้อื่นๆที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกงานของกลุ่มนักศึกษารวมทั้งร่วมในการสอบสัมภาษณ์โครงการฝึกงานและแผนการฝึกของกลุ่มนักศึกษา และการร่วมนิเทศงานในระหว่างที่นักศึกษาลงฝึกภาคปฏิบัติแล้ว

หน้าที่ของอาจารย์นิเทศงานหลักและอาจารย์นิเทศงานร่วม มีดังนี้

- 1) ร่วมสอบสัมภาษณ์โครงการและแผนการฝึกของกลุ่มนักศึกษาในความดูแล พร้อมทั้งร่วมประเมินผลในขั้นการเตรียมความพร้อมโครงการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ของกลุ่มนักศึกษา (120 คะแนน)

- 2) สร้างเสริมให้นักศึกษามีความเข้าใจในปัญหาทางสังคม พัฒนาความรู้ และปรับประยุกต์ความรู้ที่เรียนจากห้องเรียน เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน เกิดการเรียนรู้และเห็นความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและประสบการณ์ ในภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ด้วยการมีส่วนร่วมในการอบรมเสริมความรู้ให้แก่ นักศึกษาตามที่คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติกำหนด
- 3) ร่วมการสัมมนาที่จัดขึ้นเพื่อสังเคราะห์ความรู้และสร้างสรรค์พื้นที่แห่ง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติให้กับนักศึกษา อันหมายถึง การเข้าร่วมในการปฐมนิเทศ มัชฌิมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศการฝึก ภาคปฏิบัติ
- 4) ลงพื้นที่เพื่อนิเทศงานฝึกภาคปฏิบัติแก่นักศึกษาทั้งรายหน่วยงานและ แบบรวมกลุ่มตามปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติหรือเมื่อมีความจำเป็น พร้อมบันทึกในแบบบันทึกการนิเทศงานของอาจารย์นิเทศงานของ คณะ (ภาคผนวก 5) รวมทั้งให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเขียนบันทึกและ การจัดทำรายงาน การนิเทศงานในหน่วยงานหรือช่องทางการสื่อสาร อื่น ได้แก่ ทางโทรศัพท์ อีเมล ฯลฯ
- 5) ประสานงานกับหน่วยฝึก/ชุมชน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา และการ ดำเนินกิจกรรม โครงการ และการจัดการต่างๆของกลุ่มนักศึกษา รวมทั้งการใช้องค์ความรู้ ทักษะต่างๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึง ความสามารถในการแก้ไขและจัดการปัญหาต่างๆ ที่พบในการฝึก ภาคปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ
- 6) ในกรณีที่เกิดมีข้อขัดแย้งหรือปัญหาเกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติ อาจารย์นิเทศงานของคณะ สามารถตัดสินใจได้ตามความเหมาะสม โดยผ่านการหารือและทำข้อตกลงร่วมกับอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และแจ้งต่อคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ
- 7) ประสานงานกับอาจารย์นิเทศงานภาคสนามในการประเมินผลการฝึก ภาคปฏิบัติของนักศึกษาจากการนิเทศงาน การเข้าร่วมสัมมนา การ เขียนบันทึก-รายงาน-และถอดบทเรียน โดยมีการสะท้อนผลการ ประเมินร่วมกับนักศึกษา และส่งผลการประเมินต่อคณะกรรมการฝ่าย การศึกษาภาคปฏิบัติตามกำหนดเวลาในปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ

- 8) ประสานกับหน่วยฝึก/ชุมชน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม เพื่อ
ปรึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการฝึกภาคปฏิบัติ รวมถึงความเป็นไปได้ใน
การเปิดพื้นที่ฝึกในครั้งต่อไป
- 9) ให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการฝ่ายการศึกษา
ภาคปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาการฝึกภาคปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่
ทุกฝ่ายต่อไป

ด้านความปลอดภัย ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันอาจส่งผลกระทบต่อ
สุขภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ ขอให้อาจารย์
นิเทศงานของคณะประสานกับอาจารย์นิเทศงานภาคสนามเพื่อร่วมกันประเมินความ
เสี่ยง โดยสามารถแจ้งให้นักศึกษางดฝึกในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยง และทำการฝึก
ชดเชยในช่วงเวลาอื่นๆ ทดแทนได้

ทั้งนี้หากสถานการณ์ความเสี่ยงมีแนวโน้มที่จะรุนแรง หรือต่อเนื่องยาวนาน
ขอให้อาจารย์นิเทศงานของคณะประสานกับฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติเพื่อร่วมกันหา
แนวทางการดำเนินงานเพื่อลด/กำจัดความเสี่ยงดังกล่าว

1.4.3 หน่วยฝึกและอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการฝึกภาคปฏิบัติ 3 คือ มุ่งให้นักศึกษาได้มี
ประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะสำหรับงานสังคมสงเคราะห์ ผ่านโครงการรวมถึงการ
บริหารจัดการโครงการ การออกแบบการทำงานอย่างมีมาตรฐานและเป็นมืออาชีพ
ทั้งนี้นักศึกษาต้องใช้เวลา 570 ชั่วโมงในการใช้องค์ความรู้ ฝึกการใช้ทักษะ
การปฏิบัติงานด้วยการบริหารงานผ่านโครงการด้านสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคม
ที่พัฒนาและออกมา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ

ดังนั้นหน่วยฝึกและอาจารย์ภาคสนามจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการมีบทบาท
ในการฝึกงานของนักศึกษา โดยเฉพาะการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ซึ่งนักศึกษาต้อง
ดำเนินการเตรียมการฝึกงานด้วยตนเอง เริ่มตั้งแต่การหาประเด็นความสนใจ
หน่วยงานที่ตอบโจทย์ตามประเด็นความสนใจ และการพัฒนาโครงการฝึกงานตาม
ประเด็นความสนใจนั้นและออกแบบแผนการฝึก ซึ่งขั้นตอนการเตรียมการเหล่านั้น
ต้องอาศัยการประสานงานกับหน่วยงานฝึกและอาจารย์ภาคสนามที่จะเข้ามา
มีบทบาทในการตอบข้อซักถาม ให้ข้อมูลและคำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษา เมื่อพัฒนา
โครงการฝึกและแผนการฝึกเรียบร้อยแล้ว ยังมีบทบาทในการร่วมพิจารณาสอบ

สัมภาษณ์เพื่อดูความสอดคล้องและความเหมาะสมของโครงการและแผนการฝึกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการฝึกภาคปฏิบัติ 3 หลังจากโครงการฝึกและแผนการฝึกได้รับอนุมัติแล้ว บทบาทของอาจารย์นิเทศงานภาคสนามจะมีมากยิ่งขึ้นเมื่อกลุ่มนักศึกษาลงฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยฝึกจนสิ้นสุดการฝึกงาน โดย**หน้าที่และความรับผิดชอบ**ของหน่วยฝึกและอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม มีดังนี้

- 1) ช่วงเตรียมพัฒนาประเด็นและโครงการฝึกฯ ขอความกรุณาอาจารย์นิเทศงานภาคสนามให้ข้อมูลและคำแนะนำแก่นักศึกษาในระหว่างการพัฒนาโครงการและแผนการฝึก รวมทั้งเข้าร่วมสอบสัมภาษณ์โครงการและแผนการฝึกของกลุ่มนักศึกษาในความดูแล พร้อมทั้งร่วมประเมินผลในขั้นการเตรียมความพร้อมโครงการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ของกลุ่มนักศึกษา (120 คะแนน)
- 2) ในช่วงการเริ่มฝึกภาคปฏิบัติ อาจารย์นิเทศงานภาคสนามอาจจัดการปฐมนิเทศ/แนะนำข้อมูลของหน่วยฝึก/ชุมชน ทั้งด้านการบริหารองค์กร นโยบายการดำเนินงาน กฎระเบียบ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลเกี่ยวกับพื้นที่ วิธีปฏิบัติงานรวมถึงข้อควรระวัง และบทบาทความรับผิดชอบของนักศึกษาระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติและแนวทางปฏิบัติตนที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การปรับตัว และความปลอดภัยของนักศึกษา ทั้งในหน่วยงานหรือพื้นที่การปฏิบัติงาน
- 3) บริหารจัดการแผนการเรียนรู้ของนักศึกษา จากโครงการของนักศึกษา ตามแผนการปฏิบัติงานที่นักศึกษาออกแบบภายใต้คำแนะนำของอาจารย์นิเทศในคณะและอาจารย์นิเทศภาคสนาม ตลอดจนให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และเทคนิคการทำงานภายในกรอบวัตถุประสงค์ของการฝึก
- 4) ให้เวลาในการนิเทศงานสำหรับกลุ่มนักศึกษาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 - 3 ชั่วโมง เพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้ในสัปดาห์ที่ผ่านมา พร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำ คำปรึกษา เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของ

นักศึกษาและป้องกันความผิดพลาดซึ่งอาจจะมีผลกระทบทางลบต่อ
ผู้ใช้บริการ ชุมชน หรือหน่วยงาน

- 5) ประสานกับอาจารย์นิเทศงานของคณะ เพื่อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา และการฝึกใช้ทักษะต่างๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึงแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่พบในการฝึกภาคปฏิบัติ
- 6) ในกรณีที่เกิดมีข้อขัดแย้งหรือปัญหาเกี่ยวกับการฝึกภาคปฏิบัติ อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม สามารถตัดสินใจได้ตามความเหมาะสม โดยอาจหารือและทำข้อตกลงร่วมกับอาจารย์นิเทศงานของคณะแล้ว แจ้งต่อคณะอนุกรรมการฝ่ายการศึกษาและภาคปฏิบัติ 3
- 7) เข้าร่วม/จัดการสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความรู้จากการฝึกภาคปฏิบัติกับนักศึกษา ตามปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ
- 8) ดูแลให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของหน่วยงาน และกฎระเบียบของการฝึกภาคปฏิบัติ
- 9) ประสานกับอาจารย์นิเทศงานของคณะ ในการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา ตามแนวทางการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ หรือแผนการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทักษะการปฏิบัติงานของนักศึกษา รวมทั้งพฤติกรรมของนักศึกษารายบุคคลที่สะท้อนถึงวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย โดยการประเมินร่วมกับนักศึกษา (เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์นิเทศงาน) และส่งผลการประเมินต่อคณะอนุกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติตามกำหนดเวลาในปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ
- 10) ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะแก่คณะกรรมการฝึกภาคปฏิบัติของคณะ สังคมสงเคราะห์ศาสตร์โดยตรง และ/หรือผ่านทางอาจารย์นิเทศงานของคณะ เพื่อพัฒนาการฝึกภาคปฏิบัติต่อไป

- 11) ให้ความเห็นต่อรายงานประจำวัน/ สัปดาห์ของนักศึกษา รวมถึง รายงานสรุปผลการฝึกภาคปฏิบัติ และรายงานส่วนบุคคล (อาจมีเพื่อวัดผลความสามารถของนักศึกษาแต่ละคน)

****อาจารย์นิเทศงานภาคสนามสามารถนำผลการรับนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติไปนับหน่วยคะแนนจากสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ตามที่สาขาวิชาชีวกำหนดไว้ 1 คนต่อ 1 หน่วยฝึกฯ เท่ากับ 5 คะแนนแต่รวมแล้วต้องไม่เกิน 15 คะแนน โดยหน่วยงานควรมีคำสั่งแต่งตั้งมอบหมายงานนักสังคมสงเคราะห์ในการดูแลด้านการฝึกภาคปฏิบัติ การสอนงาน การนิเทศงานอย่างต่อเนื่อง****

ด้านความปลอดภัย

หน่วยฝึก/ชุมชนที่มีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ควรพิจารณาจัดทำนโยบายและแผนความปลอดภัย ซึ่งมีรายละเอียดที่สามารถอ่านเข้าใจง่าย และกำหนดข้อปฏิบัติในภาวะฉุกเฉิน ซึ่งรวมถึง

- สร้างพื้นที่ทำงานที่มีความปลอดภัย ทั้งในแง่การจัดวาง แสงสว่าง อุปกรณ์ส่งเสริมความปลอดภัย
- สร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นความปลอดภัย เช่น ไม่ให้นักศึกษาทำงานอยู่ในพื้นที่ตามลำพัง ไม่ดำเนินการเยี่ยมบ้านตามลำพัง และมีการแจ้งให้เพื่อนร่วมงานทราบทุกครั้ง ในกรณีทำงานกับผู้ให้บริการที่มีความเสี่ยงในการใช้ความรุนแรง
- ในกรณีของนักศึกษาฝึกงาน ไม่ควรให้ทำงานกับผู้ให้บริการที่มีความเสี่ยงในการใช้ความรุนแรงตามลำพัง
- ในสถานการณ์ที่มีความเสี่ยงอันอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของนักศึกษาในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ ขอให้ทางหน่วยฝึก/ชุมชน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนามประสานกับอาจารย์นิเทศงานของคณะโดยเร็วที่สุด เพื่อร่วมกันประเมินความเสี่ยง โดยสามารถแจ้งให้นักศึกษางดฝึกในช่วงเวลาที่มีความเสี่ยง และทำการฝึกชดเชยในช่วงเวลาอื่นๆ ทดแทนได้

ทั้งนี้หากสถานการณ์ความเสี่ยงมีแนวโน้มที่จะรุนแรง หรือต่อเนื่องยาวนาน ขอให้อาจารย์นิเทศงานภาคสนามและอาจารย์นิเทศงานของคณะฯประสานกับฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติเพื่อร่วมกันหาแนวทางการดำเนินงานเพื่อลด/กำจัดความเสี่ยงดังกล่าว

1.4.4 นักศึกษา

การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกงานที่เน้นนักศึกษาเป็นฐาน (Student centered) เพราะนักศึกษาผ่านการฝึกงานมา ๒ ครั้ง (ฝึกภาคปฏิบัติ 1 – 2) มีความเป็นผู้ใหญ่ และมีวุฒิภาวะเพียงพอสำหรับความรับผิดชอบและการตัดสินใจ ดังนั้นกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 จึงถูกออกแบบและวางแนวทางการฝึกฯ เพื่อมุ่งเน้นการเรียนรู้ของนักศึกษา ทั้งนี้นักศึกษาจะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ทั้งฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม อาจารย์นิเทศงานของคณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ใช้บริการ องค์กรสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมและชุมชน โดย**หน้าที่และความรับผิดชอบของนักศึกษา มีดังนี้**

- 1) นักศึกษารวมกลุ่ม 3 – 8 คน เพื่อคุยประเด็นที่จะพัฒนาเป็นโครงการและสถานที่ฝึกงานที่สนใจฝึก (ทั้งพื้นที่ที่หาเอง/ฝ่ายฝึกสำรวจจากสาขาต่างๆ/พื้นที่ต่อเนื่องจากฝึก 1 และฝึก 2
- 2) นักศึกษาติดต่อประสานงานกับพื้นที่/สถานที่ฝึกงานเบื้องต้น รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการฝึกงานร่วมกับอาจารย์ที่กลุ่มนักศึกษาสนใจให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
- 3) กลุ่มนักศึกษาแจ้งฝ่ายฝึกให้ทราบถึงประเด็นที่สนใจ/พื้นที่/หน่วยงานที่จะลงฝึกงาน เพื่อฝ่ายฝึกจะได้พิจารณาและแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาจัดทำเอกสารให้นักศึกษานำไปประสานงานเบื้องต้นกับพื้นที่/หน่วยงานที่สนใจ
- 4) กลุ่มนักศึกษาได้รับการยืนยันจากหน่วยงาน/พื้นที่ฝึกงาน อาจารย์ที่ปรึกษา และพัฒนาโครงการและแผนการฝึกงานร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะและภายนอกคณะ และส่งเค้าโครงและแผนการฝึกฯ ๓ ให้คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ 3
- 5) เข้าสอบสัมภาษณ์เค้าโครงและแผนการฝึก

- 6) การเข้าร่วมรับการอบรมเตรียมความพร้อม ปฐมนิเทศ มัชฌิมนิเทศ และปัจฉิมนิเทศฝึกภาคปฏิบัติ ๓ ยกเว้นกรณีเจ็บป่วย และการประสบอุบัติเหตุร้ายแรง นักศึกษาต้องยื่นใบรับรองแพทย์ประกอบการลาป่วย ถูกฉีกและการรักษาของแพทย์ประกอบการลาต่อ คณะอนุกรรมการฝึกฯ พิจารณา
- 7) การปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ภาคผนวก 2) รวมถึงระเบียบของหน่วยฝึกและระเบียบของการฝึกภาคปฏิบัติอย่างเคร่งครัด
- 8) การเก็บรักษาความลับ นักศึกษาต้องร่วมรับผิดชอบในการเก็บรักษาความลับของบันทึกทางสังคมสงเคราะห์ของหน่วยงาน/ชุมชน ต้องไม่มีการนำบันทึกของหน่วยงาน/ชุมชนออกจากพื้นที่โดยไม่ได้รับอนุญาต ในกรณีที่นักศึกษาจัดทำบันทึกส่วนตัวเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ใช้บริการ นักศึกษาจะต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงาน/ชุมชน และมีหน้าที่ต้องเก็บรักษาข้อมูลเหล่านั้นเป็นความลับ การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการในรูปแบบใดๆ จะต้องปกปิดในส่วนของผู้ชื่อ-สกุล วันที่ ที่อยู่ หรือรายละเอียดใดๆ ที่จะส่งผลให้ผู้รับข้อมูลระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ทั้งนี้ นักศึกษาจะต้องระงับการสื่อสารผ่านโทรศัพท์ส่วนตัว จดหมายอิเล็กทรอนิกส์(E-mail) และสื่ออื่นๆ ที่อาจส่งผลต่อการเปิดเผยข้อมูลของผู้ใช้บริการ เช่น การโพสต์ภาพ การเขียนข้อความที่อาจก่อความเสียหายต่อหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมาย ผ่านทาง Facebook, Line, Instagram ฯลฯ ซึ่งเป็นการผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณนักสังคมสงเคราะห์
- 9) เข้าร่วมเป็นผู้เรียนรู้ และเป็นผู้ริเริ่มในกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง และใช้เวลาในการอบรมเตรียมความพร้อม และในการนิเทศงานทั้งรายหน่วยงาน และแบบกลุ่มในการตั้งคำถาม และศึกษาการปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 10) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์หรือกิจกรรมต่างๆ กับกลุ่มเป้าหมาย หรือกับหน่วยงาน ตามที่หน่วยงานกำหนด

- 11) นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการศึกษา การนิเทศงานและแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากอาจารย์นิเทศงาน (ทั้งภาคสนามและในคณะ) และการเข้าร่วมสัมมนาเพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ มาใช้ในการวิเคราะห์สถานการณ์และการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ
- 12) จัดทำรายงาน ประกอบด้วย
 - บันทึกการทำงาน (ระหว่างการศึกษา) เป็นการบันทึกรายบุคคลที่ต้องมีการระบุ ว่า ผลการดำเนินงานนั้นบรรลุตามแผนที่กำหนดไว้ไหมและอย่างไร โดยบันทึกอาจเป็นรายวัน/รายสัปดาห์ขึ้นอยู่กับหน่วยงานนั้นๆ และบันทึกแต่ละครั้งต้องมีลายเซ็นของอาจารย์ภาคสนาม รวมทั้งมีคะแนนการบันทึกการทำงานด้วย (75 คะแนน)
 - การถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ (รายบุคคล) (100 คะแนน)
 - รายงานการฝึกภาคปฏิบัติฉบับสมบูรณ์ (งานกลุ่ม) เมื่อสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ 3 (100 คะแนน)
 - วิดีโอคลิปนำเสนอ ในวันปัจฉิมนิเทศ

การจัดทำผลงานทุกชิ้นต้องพร้อมนำเสนอและส่งอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม อาจารย์นิเทศงานของคณะและฝ่ายการศึกษาและภาคปฏิบัติ ตามเวลาที่กำหนดร่วมกับอาจารย์นิเทศงานซึ่งสอดคล้องกับปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ รายงานเหล่านี้เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้นักศึกษาได้สะท้อนตัวเอง และช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาและอาจารย์นิเทศงาน (รายละเอียดเกี่ยวกับรายงานอยู่ในส่วนแนวทางการจัดทำรายงาน)
- 13) มีส่วนร่วมในการประเมิน ทั้งการประเมินตนเอง และการประเมินประสพการณ์ในการฝึกภาคปฏิบัติ การเข้าร่วมรับฟังผลการประเมินจากอาจารย์นิเทศงาน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้เพื่อสะท้อนความสามารถและข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของนักศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาต่อไป
- 14) ให้ข้อคิดเห็นและเสนอแนะต่อคณะกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์เพื่อพัฒนาการฝึกภาคปฏิบัติต่อไป

ด้านความปลอดภัย

การดูแลสุขภาพสภาพและความปลอดภัยของตนเองในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติเป็นความรับผิดชอบของนักศึกษา โดยนักศึกษาต้องเรียนรู้นโยบายและแผนความปลอดภัยของหน่วยฝึก/ชุมชนที่เป็นพื้นที่ฝึก และในกรณีที่มีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของตนเอง ให้ปรึกษาอาจารย์นิเทศงานของคณะ หรือฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติโดยเร็วเพื่อหาแนวปฏิบัติร่วมกันต่อไป

การรักษาสุขภาพและความปลอดภัยสำหรับนักศึกษาระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ

เนื่องจากนักสังคมสงเคราะห์ต้องทำงานในสิ่งแวดล้อมที่มีความหลากหลาย และบางครั้งส่งผลให้มีความเสี่ยงบางประการต่อสุขภาพ ดังนั้น นักศึกษาต้องศึกษาข้อมูล/ศึกษาความเสี่ยงด้านสุขภาพในหน่วยฝึก/ชุมชนของตน เพื่อเตรียมการป้องกัน และรองรับตามเหมาะสม เช่น การฉีดวัคซีน การจัดหาอุปกรณ์ที่มีความจำเป็น เช่น หน้ากากอนามัย เป็นต้น ทั้งนี้หากนักศึกษามีความกังวลในประเด็นด้านใดเป็นพิเศษ ให้ปรึกษาอาจารย์นิเทศงาน และฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ

การดูแลสุขภาพส่วนตัว

ไม่ควรนำทรัพย์สินที่มีค่าติดตัวไปในพื้นที่การฝึกภาคปฏิบัติ ในส่วนของอุปกรณ์ที่มีความจำเป็น เช่น โทรศัพท์มือถือ เครื่องคอมพิวเตอร์ กระเป๋าสาธิต นักศึกษาจะต้องรับผิดชอบดูแลทรัพย์สินของตนเอง ไม่วางทิ้งไว้ในพื้นที่สาธารณะ ทั้งนี้อาจปรึกษาหน่วยฝึกหรืออาจารย์นิเทศงานภาคสนาม เรื่องการมีพื้นที่เก็บของที่เป็นสัดส่วน หรือล็อคได้ในพื้นที่หน่วยฝึก/ชุมชน

ทั้งนี้ ให้นักศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ และความเหมาะสมในการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวในระหว่างเวลาการฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยงานด้วย

ความปลอดภัยในการทำงานกับผู้ให้บริการ

ในการทำงานกับผู้ที่มีความเปราะบาง ผู้ให้บริการบางส่วนอาจอยู่ในสภาวะสูญเสีย และได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจ หรือมีข้อจำกัดในการควบคุมอารมณ์ โดยเฉพาะกรณีที่มีการใช้สารเสพติด ดังนั้น หากนักศึกษาต้องมีการติดต่อกับผู้ให้บริการที่มีแนวโน้มว่าจะควบคุมอารมณ์ไม่ได้ และอาจมีการใช้ความรุนแรงต่อตนเองและต่อผู้อื่นนั้น นักศึกษาจะต้องนำข้อมูลการประเมินความเสี่ยงเหล่านั้นไปปรึกษากับอาจารย์นิเทศงานภาคสนามทุกครั้ง

ความปลอดภัยในสถานที่ทำงาน

ในการทำงานที่ต้องมีการพบปะกับผู้ให้บริการเป็นส่วนตัวนั้น นักศึกษาต้องใช้ทักษะในการสังเกตพื้นที่ทำงาน โดยพิจารณาถึงตำแหน่งการนั่ง ผังทางออก อุปกรณ์ที่สามารถใช้ป้องกันตัว ฯลฯ ทั้งนี้หากต้องทำงานกับผู้ให้บริการที่นักศึกษาเห็นว่ามีความเสี่ยงในการใช้ความรุนแรง อาจไม่ควรพบกันตามลำพัง แต่ให้นัดพบในเวลาที่มีผู้คนพลุกพล่าน รวมถึงจัดการแต่งกายที่เหมาะสม

ความปลอดภัยในการเดินทาง/การเยี่ยมบ้าน

งานของนักสังคมสงเคราะห์บางครั้งเกี่ยวข้องกับการนำผู้ให้บริการเดินทางเพื่อไปรับบริการที่จำเป็น หรือเกี่ยวข้องกับการเดินทางเพื่อเข้าไปในพื้นที่/เยี่ยมบ้าน ซึ่งบางครั้งทำให้ต้องมีการเดินทางไปในพื้นที่ที่ไม่มีความคุ้นชิน นักศึกษาไม่ควรเดินทาง/ไปเยี่ยมบ้านตามลำพัง และก่อนการเดินทาง/เยี่ยมบ้านควรมีการศึกษาเส้นทาง และควรใส่ใจกับสิ่งแวดล้อมรอบตัวในขณะที่เดินทาง

กรณีการเยี่ยมบ้าน ควรมีการศึกษาข้อมูลของผู้ให้บริการก่อนการเยี่ยมบ้าน หากเห็นว่าการเยี่ยมบ้านไม่ปลอดภัย อาจนัดเจอผู้ให้บริการในพื้นที่สาธารณะก่อน ทั้งนี้เมื่ออยู่ในบ้านแล้วนักศึกษาควรที่จะตื่นตัว ศึกษาตำแหน่งของสิ่งต่างๆ รวมถึงทางออก หากนักศึกษารู้สึกกลัวหรือไม่ปลอดภัยให้รีบออกจากพื้นที่ (อย่างสุภาพ) หรือหากผู้ให้บริการไม่ยินยอมให้เข้าไปบ้านในบ้าน นักศึกษาก็ไม่ควรฝืน

กรณีเกิดเหตุการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยในหน่วยฝึกหรือชุมชน เช่น ถูกข่มขู่ ถูกคุกคามหรือได้รับบาดเจ็บ นักศึกษาต้องแจ้งให้อาจารย์นิเทศงานของคณะหรือฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติโดยทันที

1.5 แนวการให้ความช่วยเหลือดูแลเมื่อนักศึกษามีปัญหาทางสุขภาพจิต

ปัญหาทางสุขภาพจิตนั้น อาจเกิดขึ้นกับนักศึกษาเมื่ออยู่ในระยะของการฝึกภาคปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นความเครียด ความวิตกกังวล และภาวะซึมเศร้า ซึ่งหากเกิดขึ้นกับนักศึกษาในระดับรุนแรงอาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในการทำร้ายตนเอง สูญเสียหน้าที่ในชีวิตประจำวันไม่ว่าจะเป็นการทำงานหรือด้านสังคม เมื่อพบว่านักศึกษาประสบปัญหาด้านสุขภาพจิต มีข้อเสนอแนะในการปฏิบัติ ดังนี้

1.5.1 นักศึกษา

ในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ หากนักศึกษาพบว่าตนเองมีความเครียด วิตกกังวล หรือมีอาการซึมเศร้า ให้ประเมินตนเองว่าตนเองมีอาการซึมเศร้าในระดับใดอยู่ในระดับที่เสี่ยงหรือไม่ และให้เล่าถึงเรื่องราวความรู้สึกไม่สบายใจเพื่อนที่สนิท ครอบครัว หรือคนที่ไวใจรับฟัง ให้รู้จักที่จะผ่อนคลายความตึงเครียดด้วยวิธีต่างๆ ที่ตนเองสนใจ รวมถึงสามารถขอรับการปรึกษาจากอาจารย์นิเทศภาคสนามและอาจารย์นิเทศในคณะเพื่อวางแผนแนวทางการดูแลช่วยเหลือตนเอง และในกรณีนักศึกษาเป็นโรคซึมเศร้าหรือโรคประจำตัวอื่นใดและอยู่ในระหว่างการรักษาขอให้แจ้ง อาจารย์นิเทศภาคสนามและอาจารย์นิเทศในคณะทราบเพื่อให้ความช่วยเหลือ/สนับสนุนที่เหมาะสม

ในกรณีผู้มีปัญหาสุขภาพจิตเป็นเพื่อนร่วมฝึกภาคฯ เพื่อนต้องแสดงออกถึงความพร้อมในการเป็นผู้รับฟังถึงเรื่องราวที่ส่งผลให้เกิดความรู้สึกไม่สบายใจ คอยให้ความห่วงใยและดูแล และในกรณีที่สงสัยว่ามีภาวะซึมเศร้าควรรายงานให้กับอาจารย์นิเทศภาคสนามและอาจารย์นิเทศในคณะให้ทราบเพื่อวางแผนการดูแลช่วยเหลือต่อไป

1.5.2 อาจารย์นิเทศภาคสนามและอาจารย์นิเทศงานในคณะ

ในระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ หากพบว่านักศึกษามีภาวะเครียด วิตกกังวล ซึมเศร้า ในเบื้องต้นควรให้การปรึกษากับนักศึกษาเป็นรายบุคคล เพื่อทำความเข้าใจถึงให้เข้าใจสาเหตุของปัญหา และสภาพแวดล้อมของปัญหา ด้วยการสร้างบรรยากาศที่ปลอดภัย ผ่อนคลาย ให้นักศึกษาสามารถระบายเรื่องราวที่อยู่ในความรู้สึกนึกคิดของตน เพื่อนำไปสู่การเข้าใจตนเอง รวมถึงศึกษาศักยภาพในตัวนักศึกษา การคิดใหม่ แต่หากประเมินแล้วพบว่านักศึกษามีภาวะความซึมเศร้าขั้นปานกลางถึงรุนแรง เช่น ควบคุมอารมณ์เศร้าหรือหงุดหงิดของตนไม่ได้ เก็บตัว หนีสังคม หรือมีอาการทางจิตเวช เช่น หูแว่ว ระแวง พยายามทำร้ายหรือมีแผนทำร้ายตนเอง ควรให้แจ้งผู้ปกครองให้ทราบและส่งต่อนักศึกษาไปพบจิตแพทย์

ทั้งนี้วิธีการจัดการจำเป็นต้องคำนึงถึงสิทธิและผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานและผู้ให้บริการ และประเด็นจรรยาบรรณทางวิชาชีพประกอบด้วย

1.6 ขั้นตอนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 สำหรับนักศึกษา

1.6.1 การเตรียมตัวก่อนการฝึกภาคปฏิบัติ

1) นักศึกษารวมกลุ่มกันตั้งแต่ 3 – 8 คนต่อผลงาน โดยกำหนดประเด็นความสนใจและนำเสนอโครงการ/โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ที่สะท้อนการนำหลักวิชาการสังคมสงเคราะห์ไปใช้ในการทำงาน

2) ในขั้นตอนการเขียนโครงการและวางแผนการดำเนินงาน จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งในคณะและภาคสนาม ที่ทางคณะอนุกรรมการฝึกฯ 3 แต่งตั้ง

3) นักศึกษาต้องนำโครงการและแผนการศึกษานำเสนอและสัมภาษณ์ โดยทีมคณาจารย์ผู้รับผิดชอบงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกงานของนักศึกษา ซึ่งทางฝ่ายฝึกฯ จะดำเนินการแต่งตั้งอาจารย์นิเทศงานให้

1.6.2 ระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ

1) ดำเนินการตามกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติที่กำหนดไว้

2) นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติงานโครงการที่ตกลงร่วมกันระหว่างอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม อาจารย์นิเทศงานของคณะ และนักศึกษา

3) จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานรายวัน/สัปดาห์ และรายงานความก้าวหน้าตามที่ได้ตกลงร่วมกับอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และอาจารย์นิเทศในคณะ

4) เข้าร่วมประชุมและปรึกษาหารือกับอาจารย์นิเทศงาน

5) เข้าร่วมสัมมนาระหว่างฝึกภาคปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนด

1.6.3 ภายหลังการฝึกภาคปฏิบัติ

นักศึกษาส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ และรายงานกรณีศึกษาจากการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ให้กับอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม อาจารย์นิเทศงานของคณะทั้งอาจารย์นิเทศงานหลักและนิเทศงานร่วมหลังจากเสร็จสิ้นการฝึกภาคปฏิบัติตามปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ที่กำหนด พร้อมทั้งจัดทำวิดีโอคลิป (งานกลุ่ม) ความยาวไม่เกิน 5 นาที สำหรับนำเสนอในวันปัจฉิมนิเทศ โดยต้องส่งให้อาจารย์นิเทศงานพิจารณาจรรยาบรรณ ตามช่วงเวลาที่กำหนดในปฏิทิน

1.7 ระเบียบการฝึกภาคปฏิบัติ 3

เพื่อให้การฝึกภาคปฏิบัติดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต 2559 ทางคณะฯ จึงต้องมีการกำหนดระเบียบสำหรับการฝึกภาคปฏิบัติ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) การลงทะเบียนศึกษาและการประเมินผล

- นักศึกษาที่ฝึกภาคปฏิบัติ 1 จะต้องมีความรู้ คือ สอบได้วิชาการดูงานและสัมมนา (สค.201) และ วิชาหลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 1 (สค.222)
- นักศึกษาที่ฝึกภาคปฏิบัติ 2 จะต้องมีความรู้ คือ สอบได้วิชาการฝึกภาคปฏิบัติ 1 (สค.202) และวิชาหลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 3 (สค.311)
- นักศึกษาที่ฝึกภาคปฏิบัติ 3 จะต้องมีความรู้ คือ สอบได้วิชาการฝึกภาคปฏิบัติ 2 (สค.301) วิชาหลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 4 (สค.313) และวิชาหลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 5 (สค.314)
- การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกงานในภาคการศึกษาที่ 2 และเป็นการฝึกงานเต็มเวลา (570 ชั่วโมง) ดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้นักศึกษาลงทะเบียนรายวิชาใดๆ ร่วมกับวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 3 (สค.401) และวิชาสัมมนาทางสังคมสงเคราะห์ (สค. 411)
- การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติดำเนินการโดย 3 ฝ่าย คือ ฝ่ายการศึกษาคณาจารย์นิเทศงานของคณะ (อาจารย์นิเทศงานหลัก และอาจารย์นิเทศงานร่วม) และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

2) จำนวนชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติ

- นักศึกษาจะต้องไปรายงานตัวต่อหน่วยฝึก/ชุมชน และอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม ตามวันเวลาที่กำหนดไว้ในปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ โดยในการฝึกภาคปฏิบัติ 3 นักศึกษาต้องฝึกงานให้

ครบ ในระยะเวลา 72 วัน (570 ชั่วโมง) และเป็นไปตาม
กำหนดการฝึกภาคปฏิบัติ โดยหากนักศึกษามีเหตุจำเป็น
ต้องหยุด สามารถฝึกชดเชยได้ตามที่อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม
เห็นเหมาะสม

3) กรณีการขาด-ลา-หยุด

การกำหนดวันหยุดระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ เป็นข้อตกลงร่วมกัน
ระหว่างนักศึกษา อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และอาจารย์นิเทศงานของคณะ
(การฝึกงานในบางหน่วยงาน/ชุมชน นักศึกษาจะต้องมีความยืดหยุ่นสำหรับเวลาการ
ปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน/พื้นที่) การลาหยุด นักศึกษาสามารถ
ลาหยุดได้ในกรณีต่อไปนี้

- การลาป่วยต้องมีใบรับรองแพทย์มาแสดง และนักศึกษาจะต้อง
ฝึกงานชดเชยเท่ากับวันลาป่วยจริง หากไม่มีใบรับรองแพทย์
นักศึกษาจะต้องฝึกชดเชยเพิ่มเป็น 2 เท่าของจำนวนวันที่ขาดไป
- การลากิจจะพิจารณาเฉพาะในกรณีที่จำเป็นในดุลยพินิจของ
อาจารย์นิเทศงานของคณะเท่านั้น โดยมีหลักฐานประกอบ การ
ฝึกชดเชยคิดเช่นเดียวกับการลาป่วย
- การลาเพื่อคัดเลือกการเกณฑ์ทหาร หรือลาเพื่อแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย
นักศึกษาต้องขออนุญาตต่ออาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และรายงานให้อาจารย์นิเทศงานของคณะฯ ทราบโดย
อนุญาตให้ลาได้ไม่เกิน 5 วัน และนักศึกษาจะต้องฝึกชดเชย
เท่ากับจำนวนวันลาที่ได้รับอนุญาต
- กรณีที่นักศึกษาออกนอกพื้นที่ฝึกทุกครั้ง ต้องได้รับอนุญาตจาก
อาจารย์นิเทศงานภาคสนามและอาจารย์นิเทศงานของคณะ
ซึ่งสามารถพิจารณาให้นักศึกษายุติการฝึกภาคปฏิบัติ และ/หรือ
ไม่ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติ
- การขาด การลาล่าช้าครั้งโดยไม่มีเหตุผลความจำเป็น รวมถึงการ
ขาดลาโดยไม่มีการแจ้งให้อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม/อาจารย์
นิเทศงานของคณะทราบ ทางอาจารย์นิเทศงานภาคสนามและ

- ไม่ใส่เสื้อรัดรูป เหวลอย ไม่ใช้เสื้อผ้าบางเกินไป ไม่สวมกระโปรงสั้น ไม่ใส่กางเกงขาสั้น ไม่ใส่เสื้อสายเดี่ยว
- หากมีข้อสงสัย ขอให้ใช้ระเบียบการแต่งกายของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

1.8.3 วางตัวเหมาะสมให้สมกับความเป็นนักวิชาชีพ

- ตรงต่อเวลา
- ไม่ปฏิบัติกิจธุระส่วนตัวในระหว่างเวลาปฏิบัติงาน เช่น คุยโทรศัพท์เรื่องส่วนตัว เล่นเกมหรือสื่อออนไลน์
- ให้ความเคารพต่ออาจารย์/ เจ้าหน้าที่หน่วยงาน/ผู้นำ/กลุ่มเป้าหมาย ไปламаไหว้ ไปไหนบอกกล่าว
- ใช้วาจาสุภาพเป็นแบบอย่างแก่เยาวชน
- ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ
- ไม่ดื่มสุรา หรือเสพของมีนเมาและยาเสพติด
- ไม่ทะเลาะวิวาท
- ไม่มีพฤติกรรมทางชู้สาว
- สร้างความยินดีและความสบายใจให้เจ้าของบ้าน (กรณีพักอาศัยในหน่วยฝึก/ชุมชน) เช่น ตื่นนอนแต่เช้าตรู่ ช่วยงานบ้าน ช่วยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในบ้าน ไม่ส่งเสียงดัง ไม่ใช้ห้องน้ำนาน ไม่ใช้ทรัพยากรในบ้านพักอย่างสิ้นเปลือง (เช่น น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์ อาหาร ฯลฯ)

1.8.4 มีความรับผิดชอบและมนุษยสัมพันธ์

- รับผิดชอบต่อการฝึกภาคปฏิบัติและภารกิจที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงการจัดทำรายงานตามที่กำหนดไว้ โดยกรณีที่มีการคัดลอกจากรายงานอื่น จะต้องมีการอ้างอิงให้ครบถ้วนทุกครั้ง
- เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น
- มีน้ำใจ โอบอ้อมอารี เอาใจใส่เพื่อนร่วมงานและคนในหน่วยฝึก/ชุมชน
- คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย

ในกรณีที่นักศึกษาฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบการฝึกภาคปฏิบัติ ระเบียบของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ หรือระเบียบของทางมหาวิทยาลัย ทางคณะฯ จะการดำเนินการตามระเบียบของทางมหาวิทยาลัยในการกำหนดโทษ (ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวินัยนักศึกษา พ.ศ.2547) ตามที่คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติเห็นเหมาะสม ซึ่งอาจรวมถึง การลดคะแนน การปรับตก การภาคทัณฑ์ การพักการเรียน และการให้พ้นสภาพนักศึกษา (ในกรณีที่มีความรุนแรงโดยเฉพาะการกระทำที่ผิดจริยธรรมทางวิชาชีพ)

หมวดที่ 2 การฝึกภาคปฏิบัติ 3

ปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิตที่ว่า “การสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เป็นการศึกษาเพื่อการสร้างหลักประกันความมั่นคงของมนุษย์ ความเป็นธรรมทางสังคมและการพัฒนาสังคม การยอมรับความหลากหลายในมิติต่างๆ การสร้างสังคมที่ไม่กีดกันและเลือกปฏิบัติ เคารพคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิมนุษยชน และสิทธิการเข้าถึงบริการของทุกภาคส่วน การรับใช้สังคม และการสร้างสำนึกในการรับผิดชอบต่อหน้าที่”

2.1 คำอธิบายรายวิชาและวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ 3

วิชา สค. 401 การฝึกภาคปฏิบัติ 3 (6 หน่วยกิต) เป็นวิชาการฝึกภาคปฏิบัติ เฉพาะนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ ในชั้นปีที่ 4 ซึ่งต้องสอบผ่านวิชาบังคับ 3 วิชา ก่อน คือ วิชา สค. 301 การฝึกภาคปฏิบัติ 2 , สค.313 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 4 และ สค. 314 หลักและวิธีการสังคมสงเคราะห์ 5

เนื้อหาวิชาการฝึกภาคปฏิบัติ 3 คือ การประยุกต์ใช้แนวคิดทฤษฎี หลักการ วิธีการสังคมสงเคราะห์อย่างผสมผสาน ผ่านโครงการทางสังคมเพื่อฝึกปฏิบัติงาน สังคมสงเคราะห์อย่างลึกซึ้ง ทั้งกลยุทธ์และกลวิธีการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ โดยตรงและโดยอ้อม ทั้งระดับจุลภาคเชื่อมโยงกับมัชฌิมภาคและระดับมหภาคใน องค์การสังคมสงเคราะห์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือการทำงานสังคม สงเคราะห์ตามประเด็นสำคัญทางสังคมอย่างมีมาตรฐานและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ (ฝึกภาคสนาม 570 ชั่วโมง ตลอดภาคการศึกษา)

วัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ 3 คือ

- 1) มีความรู้ด้านสังคมสงเคราะห์ และสวัสดิการสังคม มีความรู้และความสามารถในการประยุกต์ใช้วิธีวิทยาในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ และมีทักษะวิชาชีพ สามารถประยุกต์และพัฒนาเครื่องมือการทำงานในองค์กร ชุมชน กลุ่มเป้าหมายต่างๆ และครอบครัวได้
- 2) สามารถบูรณาการองค์ความรู้ ทักษะ และทักษะทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่เชื่อมโยงการปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ มีความสามารถพัฒนากลวิธีการทำงานใหม่ๆ และประยุกต์เครื่องมือการทำงานทางวิชาชีพในการทำงานกับคน องค์กร ท้องถิ่น ชุมชน สังคม ทั้งในระดับชาติ ภูมิภาค สากล รวมทั้งสามารถทำงานแบบสหวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม
- 3) มีคุณธรรม จริยธรรมทางวิชาชีพ มีจิตสาธารณะและสามารถเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม

สำหรับความเชื่อมโยงของการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ ซึ่งกำหนดขึ้นเพื่อให้ศึกษานำความรู้ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง กล่าวคือ

- ฝึก 1 ฝึกในองค์กร หน่วยงานด้านสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคม นักศึกษาต้องเรียนรู้ เรียนรู้ วิธีวิทยาทางสังคมสงเคราะห์ ในการปฏิบัติงานกับผู้ใช้บริการเฉพาะราย รายครอบครัว และรายกลุ่ม และมีนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เป็นอาจารย์นิเทศงาน
- ฝึก 2 ฝึกในชุมชน หน่วยงานที่รับฝึกมีพื้นที่การทำงานกับชุมชน เน้นการสังคมสงเคราะห์ชุมชน พัฒนาชุมชน นักศึกษาเรียนรู้วิธีการสังคมสงเคราะห์ชุมชน เป็นการทำงานที่เน้นชุมชนเป็นฐาน และหลักมีส่วนร่วม
- ฝึก 3 ฝึกในพื้นที่/ประเด็นที่นักศึกษาสนใจเน้นการทำงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน บูรณาการวิธีวิทยาทางสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ผ่านการบริหารจัดการโครงการฝึกภาคปฏิบัติ และการออกแบบการทำงานอย่างมีมาตรฐานและมีมืออาชีพ

2.2 ฐานคิดในการกำหนดแนวทางการฝึกภาคปฏิบัติ 3

หลักคิดสำคัญในการฝึกภาคปฏิบัติ 3 มาจากหลักคิด 3 ประการ คือ

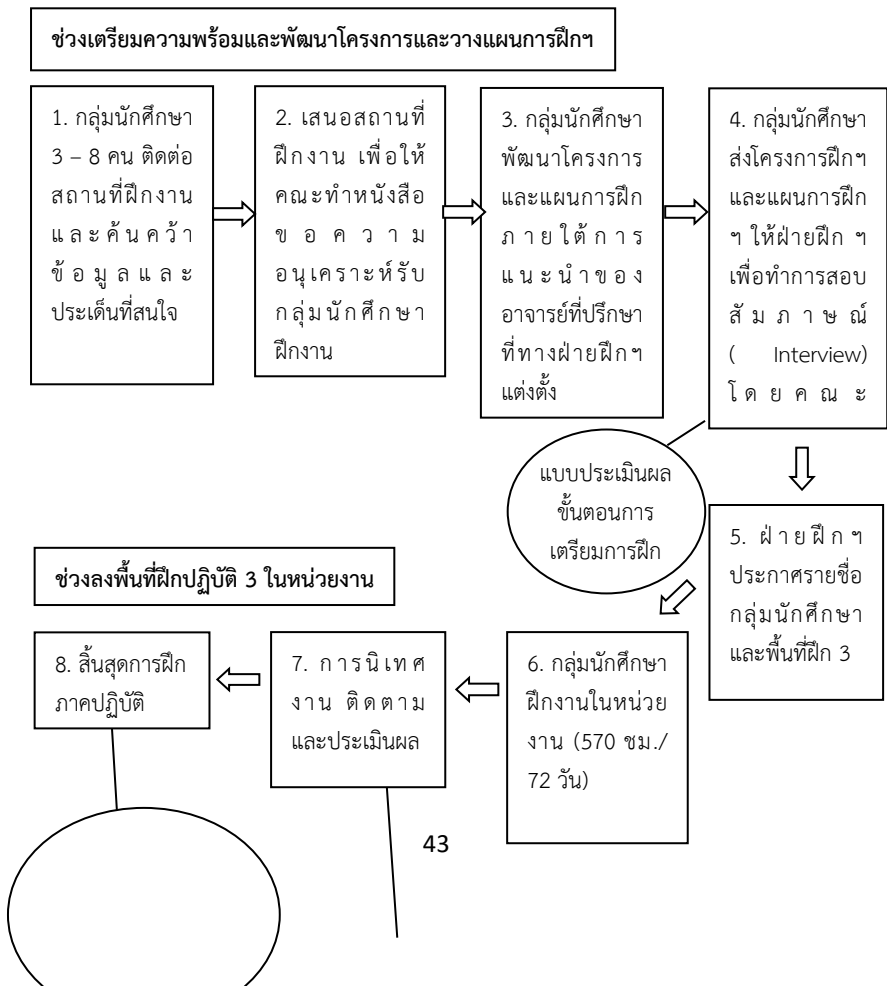
- 1) นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง (Student centered) เพราะนักศึกษาสังคม-สงเคราะห์ศาสตร์ทุกคนต้องผ่านการฝึกภาคปฏิบัติมาแล้ว (ฝึกฯ 1 และ ฝึกฯ 2) ประกอบกับผ่านการเรียนรู้หลักคิด หลักการและหลักปฏิบัติมาทั้งองค์ความรู้ ทักษะต่างๆของงานสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคม รวมถึงนโยบายและหลักการบริหารงานสังคมสงเคราะห์ ความรู้และทักษะ รวมทั้งวุฒิภาวะจึงมีเพียงพอสำหรับความรับผิดชอบและการตัดสินใจในการจัดทำโครงการและวางแผนการฝึกภาคปฏิบัติตามประเด็นความสนใจของตนเองได้
- 2) การทำงานสังคมสงเคราะห์ พัฒนาสังคม สวัสดิการสังคมในปัจจุบันมีความหลากหลายและความแตกต่างมากมาย ทั้งกลุ่มเป้าหมายและองค์ความรู้ใหม่ๆ การฝึกภาคปฏิบัติ 3 จึงต้องใช้ความรู้หลากหลายสาขาดังนั้นการนิเทศงานนักศึกษาจึงต้องใช้การนิเทศงานแบบกลุ่มที่มีอาจารย์นิเทศงานของคณะมากกว่า 1 คน (Group supervision)
- 3) การสร้างการเปลี่ยนแปลง (Constructive) ผลจากการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ซึ่งเป็นการฝึกทำงานสังคมสงเคราะห์แบบผสมผสาน ผ่านการดำเนินงานโครงการ (Project based) ที่นักศึกษาพัฒนาและออกแบบการฝึกงานตามประเด็นสนใจ ดังนั้นผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 จึงควรเกิดการเปลี่ยนแปลง/นวัตกรรมทางสังคมขึ้น ตอบโจทย์วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ของการฝึกงานในฐานะนักศึกษาเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

- ด้วยฐานคิดข้างต้น จึงกำหนดรูปแบบการฝึก 3 ดังนี้
- ฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกงานแบบกลุ่ม ที่มีนักศึกษารวมกลุ่มกันตั้งแต่ 3 - 8 คนต่อผลงาน
 - ฝึกตามประเด็นความสนใจและนำเสนอโครงการ/โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ที่สะท้อนการนำหลักวิชาการสังคมสงเคราะห์ไปใช้ในการทำงาน
 - ในขั้นตอนการเขียนโครงการและวางแผนการดำเนินงาน จะมีอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งในคณะและภาคสนาม ที่ทางคณะอนุกรรมการฝึกฯ 3 แต่งตั้ง
 - ขณะฝึกงานจะมีทีมอาจารย์นิเทศงาน (Group supervision) ดูแลและให้คำแนะนำการฝึกงานของนักศึกษา เพื่อให้ผลงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด
 - นักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์รังสิต อนุญาตให้ฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้เฉพาะพื้นที่ในเขตกรุงเทพฯ ปริมณฑล และพื้นที่ในต่างจังหวัดที่ระยะทางไม่เกิน 200 กิโลเมตรจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์รังสิต และนักศึกษาคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์ลำปาง อนุญาตให้ฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้เฉพาะในเขตพื้นที่ภาคเหนือ และพื้นที่ในจังหวัดอื่นที่ระยะทางไม่เกิน 200 กิโลเมตรจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง เท่านั้น เพราะเป็นการฝึกภาคปฏิบัติในภาคการศึกษา และมีระยะเวลาการฝึก 570 ชั่วโมงประมาณ 72 วันทำการ

2.3 ผังกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ 3

จากรูปแบบแนวทางการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้นำมาสู่กระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ตามผังกระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ ดังนี้

- รายงานการฝึกภาคปฏิบัติ
- การถอดบทเรียน
- Clip นำเสนอผลการฝึกฯ

-แบบบันทึกการนิเทศงาน
-แบบประเมินตนเอง
-แบบประเมินผลการฝึกฯ

แบบ Checklist ก่อนเริ่ม
การฝึกงาน , แบบบันทึก
การทำงาน

2.4 หลักเกณฑ์การประเมินผล

แนวทางประเมินฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการประเมินภายใต้หลักคิดสำคัญ และวัตถุประสงค์ของการฝึก คือ การให้ความสำคัญกับนักศึกษาเป็นหลัก การยึดหลักการนิเทศงานและการฝึกงานแบบกลุ่ม และการสร้าง/การเปลี่ยนแปลงจากการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ตามโครงการ/แผนการฝึกงานที่นักศึกษาออกแบบ โดยพิจารณาสมรรถนะตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (มคอ 2) จรรยาบรรณวิชาชีพ นักสังคมสงเคราะห์ แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย (GREATS) และคุณลักษณะบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ (EMPOWER) โดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นหลัก มาตรฐานทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่กำหนดให้นักศึกษาสังคมสงเคราะห์ต้องมีการฝึกภาคปฏิบัติที่มีการพัฒนาและความก้าวหน้าไปพร้อมไปด้วยความรู้ ทักษะ และสมรรถนะตามที่กำหนดสำหรับความเป็นบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ที่พร้อมทั้งวิชาการและวิชาชีพ

การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เริ่มต้นตั้งแต่การพัฒนาโครงการ การลงพื้นที่ฝึกภาคปฏิบัติในหน่วยงาน และหลังจากการฝึกภาคปฏิบัติที่จัดส่งรายงานการฝึกภาคปฏิบัติแล้ว โดยในการประเมินผลจะมีผู้ที่เกี่ยวข้องในการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 คือ กลุ่มอาจารย์ผู้นิเทศงานของคณะฯ อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม มีคะแนนรวมทั้งสิ้น 800 คะแนน ประกอบด้วย

2.4.1 การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ (525 คะแนน)

2.4.2 การบันทึกการทำงานระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ รายบุคคล
(75 คะแนน)

2.2.3 การถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ รายบุคคล (100 คะแนน)

2.2.4 รายงานการฝึกภาคปฏิบัติ รายกลุ่ม (100 คะแนน)

2.4.1 การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ (525 คะแนน)

การฝึกภาคปฏิบัติ 3 ประกอบด้วย การประเมินผลใน 3 ระยะดังนี้

1) การประเมินผลในขั้นตอนพัฒนาโครงการและแผนการฝึกฯ วิทยากรกลุ่ม (120 คะแนน) เป็นการประเมินการเตรียมความพร้อมและการพัฒนาโครงการและแผนการฝึกงานของกลุ่มนักศึกษาในช่วงการสอบสัมภาษณ์ โดยคณะกรรมการสอบสัมภาษณ์ประกอบด้วย อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก (อาจารย์นิเทศงานหลัก) อาจารย์นิเทศงานร่วม อาจารย์ภาคสนามและตัวแทนคณะอนุกรรมการฝึก 3 ซึ่งประเมินผลใน 4 หมวด คือ (ภาคผนวก 4.1)

- (1) พฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม (25 คะแนน)
- (2) ความสามารถในการเตรียมความพร้อมของกลุ่ม (25 คะแนน)
- (3) ความครบถ้วนของโครงการที่นำเสนอฝึกภาคปฏิบัติ 3 (35 คะแนน)
- (4) แผนการฝึกภาคปฏิบัติ (35 คะแนน)

โดยเกณฑ์การประเมินมี 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง ปานกลาง/พอใช้ได้
- 2 หมายถึง ควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง ใช้ไม่ได้/ไม่ปฏิบัติ

2) การประเมินตนเองของนักศึกษา (Self-assessment) (50 คะแนน) เป็นการประเมินรายบุคคลตนเองหลังการฝึกปฏิบัติเสร็จสิ้นลง โดยมี 10 คำถามที่ให้ผู้พิจารณาตนเอง ในประเด็นดังนี้ (ภาคผนวก 4.2)

- (1) การใช้ความรู้สังคมสงเคราะห์
- (2) การใช้ทักษะในการฝึกงานครั้งนี้ไม่น้อยกว่า 5 ทักษะ
- (3) การมีส่วนร่วมและช่วยทำงานกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ
- (4) ความกระตือรือร้นในการฝึกงาน
- (5) การปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและหลากหลาย
- (6) การมีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานสังคมสงเคราะห์จากการฝึกงาน

- (7) การได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงการ การบริหารจัดการงานสังคมสงเคราะห์มากขึ้น
- (8) การได้ฝึกฝนและค้นหาความรู้ใหม่ๆด้วยวิธีการที่หลากหลาย
- (9) ความรับผิดชอบและสามารถทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้ทำงานเสร็จทันเวลา
- (10) ความพึงพอใจกับผลงานกลุ่มของตนเอง

โดยเกณฑ์การประเมิน มี 5 ระดับคือ

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง ควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง ไม่ปฏิบัติ

3) การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 (355 คะแนน) เป็นการประเมินผล นักศึกษารายบุคคลหลังจากการฝึกงานเสร็จสิ้น โดยประเมินการปฏิบัติงานของ นักศึกษารายบุคคลในความก้าวหน้าและการพัฒนาตนเองจากการฝึกภาคปฏิบัติ โดยพิจารณาสมรรถนะตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (มคอ. 2) จรรยาบรรณวิชาชีพนักสังคมสงเคราะห์ แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย (GREATS) และคุณลักษณะบัณฑิตคณะสังคมสงเคราะห์ (EMPOWER) โดยคำนึงถึงการเรียนรู้ ของนักศึกษาเป็นหลัก มาตรฐานทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่กำหนดให้นักศึกษา สังคมสงเคราะห์ต้องมีการฝึกภาคปฏิบัติที่มีการพัฒนาและความก้าวหน้าที่พร้อมไป ด้วยความรู้ ทักษะ และสมรรถนะตามที่กำหนดสำหรับความเป็นนักสังคมสงเคราะห์ วิชาชีพ และแบบประเมินผลนี้จะต้องรับรองโดยทีมอาจารย์ผู้นิเทศงานทั้งภายในคณะ และอาจารย์ผู้นิเทศงานภาคสนาม โดยส่งคืนมายังคณะสังคมสงเคราะห์หลังจากฝึก ภาคปฏิบัติเสร็จสมบูรณ์แล้ว

แนวทางการประเมินผลสมรรถนะทางวิชาชีพการฝึกภาคปฏิบัติ มี 9 หมวด ได้แก่

- (1) สมรรถนะด้านจริยธรรมและความเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

- (2) สมรรถนะด้านการจัดการบูรณาการกับความหลากหลาย ความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม
- (3) สมรรถนะด้านการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม
- (4) สมรรถนะด้านการบูรณาการและการใช้วิจัยสู่การฝึกปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติไปสู่การวิจัย
- (5) สมรรถนะด้านการบูรณาการการฝึกภาคปฏิบัติสู่นโยบายสังคม
- (6) สมรรถนะด้านการบูรณาการงานสังคมสงเคราะห์ทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน
- (7) สมรรถนะด้านการประเมินบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน
- (8) สมรรถนะด้านการดำเนินงาน (Intervention) ทั้งกับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน
- (9) สมรรถนะด้านการประเมินผลการดำเนินงานทั้งระดับบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน

เกณฑ์การประเมินผลลัพธ์การฝึกภาคปฏิบัติ 3 มี 5 ระดับ คือ

ระดับ คะแนน	รายละเอียด
5	สามารถนำผลงานการฝึกภาคปฏิบัติเชิงประจักษ์และได้ยอมรับไปสู่การเป็นต้นแบบการทำงานทางสังคมสงเคราะห์ ผลงานอยู่ในระดับดีเยี่ยม
4	สามารถทำตามบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบได้ตามแผนการฝึกฯ มีผลงานเชิงรูปธรรมอยู่ในระดับดีเด่น
3	สามารถดำเนินการได้ตามความคาดหวังของการฝึกฯ และในประเด็นที่ฝึกฯ ผลงานยังไม่ชัดเจนอยู่ในระดับดี
2	ยังไม่สามารถดำเนินการตามความคาดหวังในแผนที่กำหนดไว้ แต่มีแนวโน้มว่าอาจจะดำเนินการได้ ยังต้องรอผลการดำเนินการอยู่ในระดับพอใช้
1	ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่กำหนด และไม่มีความสามารถในการทำงานสังคมสงเคราะห์ได้ในอนาคต ยังต้องรอผล ผลการดำเนินการอยู่ในระดับปรับปรุง

2.4.2 การบันทึกการทำงานระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ รายบุคคล (75 คะแนน)

การลงฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่ นักศึกษาและอาจารย์นิเทศงานต้องทำงานร่วมกันทั้งการแนะนำ การให้คำปรึกษาและการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง บันทึกการทำงานนี้เป็นกระบวนการวิเคราะห์ที่สะท้อนถึงทักษะในการใช้เครื่องมือของนักศึกษาในการปฏิบัติงานอย่างไต่ตรอง เครื่องมือในงานสังคมสงเคราะห์จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานอย่างเป็นมืออาชีพ โดยแบบบันทึกการทำงานเป็นบันทึกรายบุคคล (ที่นักศึกษาฝึกงานทุกคนต้องทำ) โดยในการบันทึกการทำงานนี้เป็นการตกลงระหว่างนักศึกษาว່ามักเป็นรายวัน/รายสัปดาห์ และนักศึกษาต้องส่งให้อาจารย์นิเทศงานตรวจและลงนามทุกครั้ง

บันทึกการทำงานเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับนักศึกษาสังคมสงเคราะห์เพราะช่วยในการทบทวนและตรวจสอบก่อนการดำเนินงานต่อไป นักศึกษาสังคมสงเคราะห์ฝึกภาคปฏิบัติ 3 ต้องสามารถทำบันทึกการทำงานได้ โดยบันทึกการทำงานระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติ ประกอบด้วย

1) แบบ *checklist* การดำเนินงานของนักศึกษา (รายกลุ่ม) เป็นแบบบันทึกการทำงานร่วมกันในการเริ่มการฝึกภาคปฏิบัติ ระหว่างอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม/หน่วยงาน และนักศึกษา โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และอาจารย์นิเทศงานของคณะฯ ลงนาม วันเวลา ร่วมกันในรูปแบบ *checklist* การดำเนินงานที่มีความครอบคลุมในทุกกิจกรรมการฝึกงาน สำหรับแบบ *Checklist* การดำเนินงานของนักศึกษา ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ (ภาคผนวก 3.1.1)

- (1) ทบทวนการดำเนินงานของหน่วยงานที่ฝึกฯ
- (2) ทบทวนนโยบายและระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน

(3) บทบาทอาจารย์ภาคสนามและความรับผิดชอบต่อนักศึกษา

2) แบบบันทึกการทำงานของนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ 3 (รายบุคคล)
แบ่งเป็น 3 แบบ นักศึกษาเลือกใช้ตามลักษณะของโครงการที่ดำเนินการ

(1) แบบบันทึกการทำงานกับบุคคลและครอบครัว เป็นแบบบันทึกการทำงานที่ต้องการให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการจดบันทึกในการทำงานกับบุคคลและครอบครัว โดยมีประเด็น ดังนี้ (ภาคผนวก 3.2.1)

- เป้าหมายของการดำเนินการ/ผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- แผนการดำเนินงาน (อธิบายสิ่งที่วางแผนและผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์) ประกอบด้วย
 - รายละเอียดการดำเนินการ
 - ข้อสังเกตของนักศึกษาต่อผู้ใช้บริการและตัวนักศึกษาเอง
 - ความรู้สึกของนักศึกษาและปฏิกิริยาที่แสดงออกไป
 - สมรรถนะที่แสดงออกไป (ความรู้ ทักษะ เทคนิค เครื่องมือ ฯลฯ)
 - ข้อคิดเห็นของอาจารย์นิเทศงาน
- การประเมินผลต่อปฏิสัมพันธ์ (บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไหม ได้ผลอย่างไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง การเปลี่ยนแปลงของผู้ใช้บริการ เป้าหมายและแผนงานที่จะดำเนินการมีความเหมาะสมกับเป้าหมายของผู้ใช้บริการหรือไม่ ฯลฯ)

(2) แบบบันทึกการทำงานกับกลุ่ม (กระบวนการกลุ่ม) เป็นแบบบันทึกที่ใช้กับการทำงานร่วมกับกลุ่มต่างๆหรือมีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน โดยการบันทึกการทำงานกับกลุ่ม/กระบวนการกลุ่มมีประเด็นสำคัญ ดังนี้ (ภาคผนวก 3.2.2)

- หัวข้อ/ประเด็นที่เตรียมมาการแลกเปลี่ยน/พูดคุยกับกลุ่ม
- อธิบายกระบวนการกลุ่มและขั้นตอนการดำเนินงานโดยสังเขป
- บรรยายบรรยากาศของกลุ่ม

- อธิบายความเชื่อมโยง/ความสัมพันธ์ของผู้มาร่วมในกระบวนการกลุ่ม (ระหว่างใครกับใคร เป็นรูปแบบความสัมพันธ์แบบใด เป็นความสัมพันธ์แบบพึ่งพา/ช่วยเหลือเกื้อกูลกันไหม)
- ประเด็น/ปัญหาใหม่/อะไรที่นำมาสู่การทำกลุ่มครั้งนี้ (พลวัตกลุ่มเป็นอย่างไร และในฐานะผู้ทำกระบวนการกลุ่มทำอย่างไร)
- อธิบายพฤติกรรมการแสดงออกของสมาชิกในกลุ่ม (เช่น เงียบ ควบคุมการพูดคุย ตลก เป็นกลาง ฯลฯ) แล้วในระหว่างกระบวนการกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร
- นักศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมของการทำกระบวนการกลุ่มนี้ อย่างไร
- สรุปผลการทำกระบวนการกลุ่ม ทั้งรายละเอียด การดำเนินการ ข้อสังเกตของนักศึกษา/ความประทับใจ ความรู้สึกของนักศึกษา/ข้อคิดเห็น และความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศงาน

(3) **แบบบันทึกการทำงานกับชุมชน/ระดับมหภาค** เป็นแบบบันทึกการทำงานที่ใช้ในกรณีการทำงานกับผู้ให้บริการที่มีจำนวนมาก/การฝึกปฏิบัติงานในชุมชน ระดับนโยบาย และงานพิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมาย ที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนที่นำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ แบบบันทึกนี้เป็นเครื่องมือทางการศึกษาของนักศึกษา และอาจารย์ผู้นิเทศงานที่จะใช้ตอบเป้าหมายของการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของบันทึกการทำงานระดับมหภาคเพื่อให้ นักศึกษาสามารถทบทวนการติดต่อ รายละเอียด รายงาน ข้อคิดเห็นต่อกิจกรรม การทบทวนงานที่สำเร็จและแผนการดำเนินงานในอนาคต ข้อคิดเห็นของอาจารย์ผู้นิเทศงานครอบคลุมทั้งรายละเอียดการดำเนินงานของนักศึกษา การแทรกแซงดำเนินงาน (Intervention) และทักษะการติดตาม ประเมินผล และการวิพากษ์การทำงาน โดยประเด็นสำคัญในการบันทึกการทำงานกับชุมชน/ระดับมหภาค ประกอบด้วย

- วันที่ทำการสัมภาษณ์/จัดประชุม/จัดกิจกรรม/การดำเนินงาน โครงการ ฯลฯ

- วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ / การประชุม/การจัดกิจกรรม/การดำเนินงานโครงการ
- ลำดับ/ขั้นตอนของกิจกรรม
- รายละเอียดเฉพาะของปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม (พลวัต การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เทคนิคและกลยุทธ์ การสนทนาบางประโยคที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ทั้งแง่ดี/แง่ลบ) รวมทั้งการสังเกต ความรู้สึกและการวิเคราะห์ความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น ความท้าทายและข้อจำกัด ประเด็นสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงานของกลุ่มนักศึกษา
- การประเมินการทำงานของตนเอง (รวมถึงคำถาม ความไม่แน่นอน การประเมินการปฏิบัติงานและการทำงานอาจเสร็จสิ้นลงแต่ได้ผลงานที่แตกต่างออกไป)
- แผนการดำเนินงานต่อไป (ข้อเสนอต่อความเป็นไปได้ของการดำเนินงานต่อไป การปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินงานโครงการในอนาคต)

สำหรับแบบบันทึกการทำงานกับชุมชน/ระดับมหภาค จะมีประเด็นข้อคิดเห็น/ข้อเสนอของอาจารย์นิเทศงานภาคสนามต่อการทำงานของนักศึกษา โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. การจัดการสนทนาแลกเปลี่ยน/ประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมายที่นักศึกษาไปทำงานด้วยเป็นอย่างไร (เช่น คณะกรรมการชุมชน ทีมงานของหน่วยงานที่นักศึกษาฝึกงาน ฯลฯ)
2. การพิจารณาแผนงานต่อไปของกลุ่มนักศึกษา
3. การพิจารณาแบบแผนและความเหมาะสมของกิจกรรม (ใช้ Logic Model)
4. การผลักดันให้เกิดการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของนักศึกษา

2.2.3 การถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 งานรายบุคคล (100 คะแนน)

การถอดบทเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการความรู้ โดยในการฝึกภาคปฏิบัติ 3 กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติของ

ตนเองส่งพร้อมกับรายงานการฝึกภาคปฏิบัติ 3 หลังจากสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ (ภาคผนวก 5)

2.2.4 รายงานการฝึกภาคปฏิบัติ 3 งานกลุ่ม (100 คะแนน)

รายงานการฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นรายงานกลุ่มที่นักศึกษาทุกคนในกลุ่มฝึกภาคปฏิบัติต้องร่วมกันจัดทำขึ้น โดยรายงานต้องสะท้อนการใช้องค์ความรู้ การพัฒนาทักษะ เทคนิคในงานสังคมสงเคราะห์ มาประยุกต์/ปรับใช้ได้อย่างเหมาะสมกับการบริหารจัดการการฝึกภาคปฏิบัติ 3 จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง/การพัฒนา/อาจเกิดนวัตกรรมทางสังคมในเชิงประจักษ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสะท้อนความสามารถของทีมในการทำงานร่วมกันอย่างมีคุณภาพ ความสามารถในการประมวลสังเคราะห์ วิเคราะห์และการจัดการความรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกภาคปฏิบัติของกลุ่มนักศึกษา เพื่อนำสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แก่ผู้สนใจและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตลอดทั้งการส่งต่อภารกิจในการปฏิบัติงานและเผยแพร่ต่อไป

บทสรุปหลักเกณฑ์การประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3

สำหรับคะแนนรวมของการฝึกภาคปฏิบัติ 3 คือ 800 คะแนน จัดสรรตามหัวข้อต่าง ๆ ตามความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ ซึ่งผลการประเมินสามารถจำแนกได้เป็นค่าระดับต่าง ๆ คือ A, B+, B, C+, C, D+, D และ F ตามเกณฑ์การพิจารณาคะแนนและเกรด ดังต่อไปนี้

คะแนน	757-800	710-756	662-709	614-661	566-613	518-565	470-517	0 - 469
	85-100	80-84	75-79	70-74	65-69	60-64	55-59	0-54
เกรด	A	B+	B	C+	C	D+	D	F

สำหรับขั้นตอนการประเมินผล เมื่ออาจารย์นิเทศงานได้ทำการประเมินผลแล้วให้สะท้อนผลการประเมินร่วมกับนักศึกษา ทั้งนี้สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้จัดให้นักศึกษาประเมินผลตนเอง (แบบประเมินตนเอง –Self assessment ในภาคผนวกที่ 4.2) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาและนำไปสู่ผลการประเมินผลที่พึงพอใจของทุกฝ่าย นอกจากนั้นอาจจัดให้มีการประเมินระหว่างการฝึกงานเพื่อให้นักศึกษามีโอกาสปรับการเรียนรู้บางอย่างที่จะ ทั้งนี้ในการประเมินอาจารย์นิเทศงานต้องพิจารณาถึงความแตกต่างของบุคลิกภาพ วิธีการเรียนรู้ ความ

สนใจ และประสบการณ์ที่ผ่านมาของนักศึกษาแต่ละคน เพื่อทำการประเมินโดยไม่เปรียบเทียบกันระหว่างบุคคล แต่เน้นการประเมินความสามารถของนักศึกษาในการเรียนรู้ ในการค้นคว้าและฝึกฝน และในการปรับใช้สิ่งที่เรียนรู้จากประสบการณ์ฝึกภาคปฏิบัติ โดยอาจพิจารณาจากระดับของพัฒนาการที่เพิ่มขึ้นในช่วงเวลาฝึกภาค ทั้งนี้กำหนดเวลาการประเมินเป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ

หมวดที่ 3 กระบวนการฝึกภาคปฏิบัติ 3

3.1 ขั้นตอนการเตรียมการฝึกภาคปฏิบัติ 3

3.1.1 การรวมกลุ่ม การพัฒนาประเด็นการฝึก และการหาสถานที่ฝึก

การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกงานแบบกลุ่ม ที่มีนักศึกษารวมกลุ่มกัน ตั้งแต่ 3 – 8 คนต่อผลงาน โดยฝึกตามประเด็นความสนใจและนำเสนอโครงการ/โครงการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ที่สะท้อนการนำหลักวิชาการ สังคมสงเคราะห์ไปใช้ในการทำงาน ประเด็นและหน่วยงานในการฝึกนั้น สามารถเริ่มต้นจาก

- กลุ่มนักศึกษาสนใจในพื้นที่การทำงานที่อาจต่อเนื่องจากการฝึกงานที่ผ่านมาแล้วทั้ง ฝึก 1 และฝึก 2 และเสนอมายังฝ่ายฝึกฯ พิจารณา
- กลุ่มนักศึกษามีความสนใจและต้องการฝึกงานในประเด็นเฉพาะเจาะจง เช่น สนใจการให้คำปรึกษาสำหรับผู้ตกเป็นเหยื่อการกระทำความรุนแรง ต้องการฝึกงานในหน่วยงานที่ทำงานเกี่ยวกับการบริการสังคมในโรงพยาบาล หรือ หน่วยงานบำบัดด้านยาเสพติด/ เหล้า, สนใจในประเด็นแรงงานข้ามชาติในชุมชน เป็นต้น
- ฝ่ายฝึกฯ สำรวจจัดหาพื้นที่ฝึกงาน จำแนกตามรายสาขาวิชาโท

สำหรับการหาประเด็นสำคัญในการฝึกฯ 3 นั้น คณะอนุกรรมการฝึกฯ 3 ได้เสนอแนวทางการค้นหาประเด็นในการฝึกฯ 3 โดยนักศึกษาต้องตอบคำถามใน 3 ประเด็นให้ได้ว่า

- (1) ประเด็นนั้นเกี่ยวข้องกับงานสังคมสงเคราะห์ สวัสดิการสังคม พัฒนาสังคม นโยบายสังคม พัฒนาชุมชน อย่างไร?

- (2) ประเด็นนั้นเกี่ยวข้องกับการเป็น “สังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต” อย่างไร
- (3) ประเด็น/งานที่สนใจใฝ่ใจนั้น สามารถนำ หลักสังคมสงเคราะห์ ศาสตร์การสังคม พัฒนาสังคม นโยบายสังคม พัฒนาชุมชน ไปใช้เพื่อ สร้าง/ เปลี่ยนแปลงพัฒนางาน/ประเด็น/ขับเคลื่อนให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงได้ อย่างไร?
- (4) นักศึกษาต้องการฝึกอะไร และต้องการหาคำตอบเกี่ยวกับอะไร เชื่อมโยงในเรื่องใดบ้าง โดยนักศึกษาต้องมีความรู้ในเรื่องนั้นๆ มา อย่างน้อย 50% ก่อนจะเลือกทำโครงการ ออกแบบการฝึกงาน
- (5) ในการฝึก 3 ต้องมีการใช้ทักษะและเครื่องมือในการฝึก อย่างน้อย 2 ชนิดขึ้นไป

3.1.2 การพัฒนาโครงการและแผนการฝึกฯ ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา

กลุ่มนักศึกษาต้องพัฒนาโครงการฝึกงาน พร้อมทั้งแผนการฝึกฯ โดยฝ่ายฝึกฯ ได้แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำและปรับแก้ไขโครงการ โดยมีแนวทางการเขียนโครงการฝึกงานในประเด็น ดังนี้

- 1) ชื่อโครงการฝึก
- 2) รายชื่อนักศึกษาในกลุ่ม (3 - 8 คน) พร้อมเบอร์ติดต่อนักศึกษา ผู้ประสานงาน
- 3) หลักการและเหตุผลที่สนใจในประเด็นการฝึกฯ (ควรมีข้อมูลเบื้องต้น ที่ผ่านการค้นคว้ามาพอสมควร)
- 4) วัตถุประสงค์ในการฝึกฯ (ควรเป็นวัตถุประสงค์เชิงปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรม)
- 5) ขอบเขตในการฝึก (เนื้อหาการฝึกที่ละเอียด ชัดเจน, พื้นที่การฝึก ที่คาดหวังไว้) กระบวนการ ขั้นตอนการฝึก ในแต่ละช่วง
- 6) ความรู้ - ด้านแนวคิด ทฤษฎี หลักๆ ที่จะใช้ในการฝึกงาน
- 7) ทักษะที่จะนำไปใช้ในการฝึก 3 (รวมทั้งเครื่องมือในงาน สังคมสงเคราะห์ต่างๆ อย่างน้อย 2 ประการ)

- 8) ผลที่คาดว่าจะได้รับ (กลุ่มนักศึกษาต้องตอบให้ได้ว่า การไปฝึก 3 มาแล้วจะพัฒนา/เปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง อะไรได้บ้างในระบบ/การทำงานขององค์กรที่ไปฝึกนั้น)
- 9) แผนการฝึกที่แสดงให้เห็นว่าในระยะเวลา 72 วัน (570 ชั่วโมง) จะทำอะไร เมื่อไหร่ ตั้งแต่ขั้นเตรียมการ ดำเนินการฝึกในพื้นที่ และสิ้นสุดการฝึก โดยแผนการฝึกจะสะท้อนเนื้อหาการทำงาน / การใช้ เวลา และความรับผิดชอบของแต่ละคนในกลุ่ม

3.1.3 การส่งเค้าโครงและแผนการฝึกฯ 3 ให้ฝ่ายฝึกฯ เพื่อสอบสัมภาษณ์ และการประเมินผลการเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ 3

นักศึกษาต้องนำโครงการและแผนการศึกษานำเสนอและเข้ารับการสอบสัมภาษณ์ โดยทีมคณาจารย์ผู้นิเทศงานในสาขาที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกงานของนักศึกษา ประกอบด้วยคณะกรรมการสอบ 4 คน ได้แก่

- 1) อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก/อาจารย์ผู้นิเทศงานหลัก ประธานกรรมการ
- 2) อาจารย์ผู้นิเทศงานร่วม กรรมการ
- 3) อาจารย์ภาคสนาม กรรมการ
- 4) ตัวแทนจากคณะอนุกรรมการฝึก 3 กรรมการ

โดยประเด็นการสัมภาษณ์ของทีมอาจารย์ผู้นิเทศงานนั้น จะมีขอบเขตการพิจารณาพฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม ความสามารถในการเตรียมความพร้อมของกลุ่ม ความครบถ้วนของโครงการที่นำเสนอฝึกภาคปฏิบัติ 3 และแผนการฝึกภาคปฏิบัติ

สำหรับการสอบสัมภาษณ์นี้ เป็นการสอบเพื่อให้ นักศึกษามีความชัดเจนและมั่นใจในโครงการและแผนการฝึกงานของกลุ่ม โดยมีการประเมินผลการเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ 3 โดยใช้แบบประเมินผลการเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ 3 (120 คะแนน) ในการสอบสัมภาษณ์ เป็นการประเมินกลุ่มนักศึกษา โดยอาจารย์นิเทศงานหลัก อาจารย์นิเทศงานร่วม อาจารย์ภาคสนาม และตัวแทนคณะอนุกรรมการฝึก 3 ร่วมในการประเมินผลในขั้นตอนนี้

3.1.4 การประกาศรายชื่อกลุ่มและสถานที่ฝึกฯ

หลังการสอบสัมภาษณ์ เพื่อให้โครงการฝึกและแผนการฝึกของกลุ่มนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ 3 มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้นแล้ว ฝ่ายฝึกฯ จะประกาศ

รายชื่อกลุ่มนักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ พร้อมสถานที่ฝึก และอาจารย์นิเทศงานของคณะ
อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

3.2 ขั้นตอนการลงฝึกภาคปฏิบัติ

ฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติและคณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ได้มีแนว
ทางการดำเนินงานในช่วงก่อนการลงฝึกภาคปฏิบัติ ดังนี้

3.2.1 การเตรียมความพร้อมนักศึกษาและการปฐมนิเทศฝึกภาคปฏิบัติ 3

สำหรับการฝึกภาคปฏิบัติ 3 มีการอบรมเตรียมความพร้อมสู่การฝึกปฏิบัติ
1 วัน ก่อนลงพื้นที่ปฏิบัติงานจริง ซึ่งการอบรมเตรียมความพร้อมจะเป็นการทำความเข้าใจต่อเป้าหมาย กระบวนการและขั้นตอนต่างๆ รวมถึงหลักเกณฑ์การประเมินผล
การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เครื่องมือต่างๆที่ฝ่ายฝึกได้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการฝึกงาน
รวมทั้งข้อควรระวังและจริยธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้าง
ความมั่นใจแก่นักศึกษา โดยรูปแบบการเตรียมความพร้อมเน้นการแลกเปลี่ยน
ระหว่างกันระหว่างนักศึกษาและอาจารย์ของคณะ

ในส่วนการปฐมนิเทศการฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการแลกเปลี่ยนเพื่อให้
นักศึกษาทำความเข้าใจและเสริมพลังเพื่อเข้าสู่การฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่/หน่วยงาน
โดยทีมอาจารย์นิเทศงานของคณะและอาจารย์ภาคสนามสนามจากหน่วยงาน
มาพบกันเพื่อนัดหมายและทบทวนกระบวนการฝึก การนิเทศงาน รวมทั้งช่องทาง
การสื่อสารระหว่างกัน เป็นต้น

1) การอบรมเตรียมความพร้อมสู่การฝึกภาคปฏิบัติ 3

วันอังคารที่ 7 มกราคม 2563

เวลา	กำหนดการ
09.00 – 09.30 น.	กล่าวเปิด และบรรยายเรื่อง “วิถีฝึก 3 กับ 72 วันของนักศึกษา ฝึกงาน” โดย รองคณบดีฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติ
09.30 – 10.30 น	จริยธรรมและจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก

เวลา	กำหนดการ
10.30 – 12.00 น.	ฝึกงานอย่างไร ให้ได้ทั้งเพื่อนและผลงานที่ดี โดย ศาสตราจารย์ ดร.กิตติพัฒน์ นนทบุรีมะคุลย์
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.00 – 15.30 น.	ทำความเข้าใจในหลักเกณฑ์การประเมินผลการฝึกฯ 3 (แบบบันทึก และแบบประเมินฯ) โดย คณะอนุกรรมการฝึกภาคปฏิบัติ 3
15.30 – 16.30 น.	นักศึกษาซักถามและแลกเปลี่ยน

2) การปฐมนิเทศฝึกภาคปฏิบัติ 3 วันพุธที่ 8 มกราคม 2563

เวลา	กำหนดการ
09.00 - 09.30 น.	พิธีกล่าวเปิดการปฐมนิเทศ “ฝึกภาคปฏิบัติ 3 กับความเป็นสังคม สงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต” โดย คณบดีคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
09.30 – 12.00 น.	พบอาจารย์นิเทศงานในคณะและอาจารย์ภาคสนาม (ตามห้องย่อย กลุ่มสาขาวิชาโท) พูดคุย แลกเปลี่ยน และนัดหมายการติดตาม ความก้าวหน้า (มีแบบ Checklist)
	รับประทานอาหารกลางวัน

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

3.2.2 การนิเทศงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าของการฝึกภาคปฏิบัติ 3

การฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกภาคในระหว่างภาคการศึกษาที่ 2 และเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาหลังจากสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัตินี้ ดังนั้นเพื่อสร้างความมีวุฒิภาวะของนักศึกษาจึงไม่ได้กำหนดให้มีการมัชฌิมนิเทศเหมือนฝึกฯ 1 และฝึกฯ 2 เพื่อที่จะทำให้นักศึกษาใช้เวลาในการฝึกภาคปฏิบัติอย่างเต็มที่ และอาจารย์นิเทศงานทั้งในคณะและอาจารย์ภาคสนามสามารถนัดหมายกับนักศึกษาเพื่อติดตามการฝึกงานได้ตามสะดวก โดยอาจนัดหมายให้นักศึกษามาพบที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ โดยการนัดหมาย และแจ้งวัน เวลา กับทางฝ่ายฝึกฯ เพื่อจัดเตรียมห้องประชุมการนิเทศงาน

- 2) ข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและระเบียบปฏิบัติของหน่วยงาน เพื่อที่จะเข้าใจถึงการบริหารจัดการในด้านต่างๆของหน่วยงานภายใต้กรอบนโยบายและระเบียบต่างๆ ได้แก่ นโยบายของหน่วยงานและวิธีการดำเนินงาน นโยบายการสื่อสาร การติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกองค์กร วิธีการดำเนินงานในสำนักงาน ทรัพยากรในหน่วยงาน และข้อห้ามต่างๆ ตารางการปฏิบัติงาน ฝ่ายต่างๆในหน่วยงาน และโครงการ/กิจกรรม/การประชุมต่างๆ กระบวนการในการทำงาน เช่น การรับเรื่อง (In take) การรับเข้า (Admission) การลงทะเบียน และการแจ้งถึงนโยบายและวิธีปฏิบัติตามจริยธรรมในคน นโยบายการให้ข้อมูลข่าวสารและการส่งต่อ แบบฟอร์มเอกสารต่างๆ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง จริยธรรม และค่านิยมในงานสังคมสงเคราะห์ รวมถึงกฎหมายที่กเว้นข้อมูลความลับของผู้ใช้บริการ ฯลฯ
- 3) ความเชื่อมโยงและการบูรณาการของโครงการทางสังคมและแผนการฝึกกับหน่วยงาน รวมทั้งขอบเขตการดำเนินงานตามแผนงาน ซึ่งเป็นการอธิบายถึงความเชื่อมโยงของโครงการทางสังคมที่ทางกลุ่มนักศึกษานำเสนอว่าเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงกับหน่วยงานอย่างไร และวิเคราะห์การบูรณาการกับหน่วยงานได้อย่างไร รวมทั้งแผนการดำเนินงานต่างๆอย่างละเอียด
- 4) วิเคราะห์กระบวนการ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานที่สะท้อนถึงองค์ความรู้และทักษะในงานสังคมสงเคราะห์ที่นำไปใช้ในฝึกปฏิบัติ ทั้งการทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นและการขับเคลื่อนโครงการที่กลุ่มกำหนดขึ้น
- 5) วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น (output) และผลลัพธ์จากการฝึกภาคปฏิบัติ (outcomes) ที่เกิดจากการดำเนินงานโครงการและผลจากการฝึกงานในหน่วยงานนั้น
- 6) แนวทางการบูรณาการ/การขับเคลื่อนโครงการทางสังคมของกลุ่มนักศึกษาสู่หน่วยงาน/ชุมชน/สังคม
- 7) การสังเคราะห์บทเรียนจากการฝึกภาคปฏิบัติ กระบวนการคืนข้อมูล/การจัดการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องและนักศึกษา

อย่างไรก็ตามแนวทางการจัดทำรายงานฝึกภาคปฏิบัตินี้ เป็นเพียงประเด็นที่ฝ่ายฝึกนำเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนรายงานของนักศึกษา ทั้งนี้อาจมีประเด็นสำคัญอื่นๆที่อาจารย์ผู้นิเทศงานเห็นสมควรให้เพิ่มเติมได้ เพราะบริบทและหน่วยงานที่ฝึกงานมีความแตกต่างกันไป

3.2.5 การจัดทำรายงานและงานที่ต้องนำเสนอ

1) รายงานระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติไม่ต้องมีการจัดทำเป็นรูปเล่ม แต่ให้ส่งให้อาจารย์นิเทศงานและอาจารย์ภาคสนามพิจารณาตามช่วงเวลาที่ตกลงกัน

2) รายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ จัดพิมพ์รายงานในกระดาษ A4 โดยจัดทำเป็นรูปเล่ม จำนวน 1 ชุด พร้อม CD (เนื้อเรื่องมีระยะห่างจากขอบกระดาษด้านละ 1.5 นิ้ว โดยใช้แบบอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 พอยน์) สำหรับฝ่ายฝึกภาคปฏิบัติและอาจารย์นิเทศงานในคณะ ให้ส่งไฟล์เป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบ PDF ทางอีเมล

3) บันทึกการทำงาน รายบุคคล ส่ง file ให้อาจารย์นิเทศงานในคณะและอาจารย์นิเทศงานภาคสนามระหว่างการฝึกภาคปฏิบัติเป็นระยะ พิจารณาตามช่วงเวลาที่ตกลงกัน

4) ถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 รายบุคคล ส่งพร้อมรายงานฉบับสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ ให้ฝ่ายฝึกภาคปฏิบัติและอาจารย์นิเทศงานในคณะ ให้ส่งไฟล์ในรูปแบบ PDF ทางอีเมล

5) วีดีโอคลิป การดำเนินงานฝึกภาคปฏิบัติของกลุ่ม ใช้ในการนำเสนอในวันปัจฉิมนิเทศ

6) กำหนดการส่งรายงานเป็นไปตามที่กำหนดในปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ

** กรณีที่มีการผิดจริยธรรมทางวิชาการ เช่น คัดลอกรายงาน การนำผลงานของคนอื่นมาเป็นของตนเอง การ ไม่อ้างอิง อาจารย์นิเทศงานและฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติสามารถให้นักศึกษาไม่ผ่านการฝึกภาคปฏิบัติได้

หมวดที่ 4 ปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ 3 และหน่วยฝึกภาคปฏิบัติ 3

ช่วงเวลาการฝึกภาคปฏิบัติ 3 เป็นการฝึกในภาคการศึกษาที่ 2 ฝ่ายฝึกภาคปฏิบัติได้กำหนดปฏิทิน ดังนี้

4.1 ปฏิทินการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ปีการศึกษา 2/2562

ลำดับ	กิจกรรม	วัน เดือน ปี
1.	ประชุมนักศึกษาเพื่อชี้แจงแนวทางการฝึกฯ	3 มิถุนายน 2562
2.	ยกร่างคู่มือการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ปฏิทินการฝึกฯ แบบประเมินผล	กรกฎาคม – สิงหาคม 2562
3.	ประชุมนักศึกษาเพื่อชี้แจงกระบวนการพัฒนาโครงการและแผนการฝึก 3	9 กันยายน 2562
4.	นักศึกษารวมกลุ่ม 3-8 คน เพื่อคุยประเด็นและสถานที่ฝึกงานที่สนใจฝึก (ทั้งพื้นที่ที่หาเอง/ฝ่ายฝึกสำรวจจากสาขาต่างๆ/พื้นที่ต่อเนื่องจากฝึก 1 และ ฝึก2)	สิงหาคม – กันยายน 2562
5.	กลุ่มนักศึกษาติดต่อประสานงานกับพื้นที่/สถานที่ฝึกงานเบื้องต้น รวมทั้งการค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นการฝึกงาน และพบผู้ที่จะทาบทามเป็นอาจารย์ภาคสนาม	สิงหาคม – กันยายน 2562
6.	ประชุมคณาจารย์ ทำความเข้าใจในรูปแบบ แนวทาง กระบวนการ และขั้นตอนการฝึก 3	7 – 10 ตุลาคม 2562
7.	กลุ่มนักศึกษาแจ้งฝ่ายฝึกให้ทราบถึงประเด็นที่สนใจ/พื้นที่/หน่วยงานที่จะลงฝึกงาน เพื่อฝ่ายฝึกจะได้พิจารณา และแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษา จัดทำเอกสารให้นักศึกษานำไปประสานงานเบื้องต้นกับพื้นที่/หน่วยงานที่สนใจ	กันยายน – ตุลาคม

ลำดับ	กิจกรรม	วัน เดือน ปี
8.	แต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะและอาจารย์ภาคสนาม เพื่อให้คำปรึกษาในการพัฒนาประเด็น/โครงการและแผนการฝึกงาน	กันยายน – ตุลาคม
9.	กลุ่มนักศึกษาได้รับการยืนยันจากหน่วยงาน/พื้นที่ฝึกงาน อาจารย์ที่ปรึกษา	ตุลาคม 2562
10.	กลุ่มนักศึกษาพัฒนาโครงการและแผนการฝึกงาน ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาในคณะและภายนอกคณะ	กันยายน – พฤศจิกายน
11.	แต่งตั้งทีมกรรมการสอบสัมภาษณ์ (Interview) เพื่อพิจารณาเค้าโครงและแผนการฝึกฯ 3 ของนักศึกษา	18 พฤศจิกายน 2562
12.	กลุ่มนักศึกษาส่งเค้าโครงและแผนการฝึกฯ 3 ให้ฝ่ายฝึกฯ	29 พฤศจิกายน 2562
13.	กลุ่มนักศึกษาเข้าสอบสัมภาษณ์เค้าโครงและแผนการฝึกฯ	2 - 20 ธันวาคม 2562
14.	ประกาศรายชื่อกลุ่มนักศึกษาและพื้นที่ฝึกฯ 3	25 ธันวาคม 2562
15.	อบรมอาจารย์นิเทศงานภาคสนามและอาจารย์ที่ปรึกษา	6 มกราคม 2563
16.	อบรมเตรียมความพร้อมสู่การฝึกภาคปฏิบัติ 3	7 มกราคม 2563
17.	ปฐมนิเทศเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ 3	8 มกราคม 2563
18.	กลุ่มนักศึกษาไปรายงานตัวต่อหน่วยฝึก และเริ่มการฝึกภาคปฏิบัติ 3	13 – 27 เมษายน 2563
19.	ประชุมเพื่อพิจารณาความก้าวหน้าของการฝึกฯ ซึ่งขึ้นอยู่กับการตกลงร่วมกันระหว่าง นักศึกษา อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม และอาจารย์นิเทศงานของคณะ (ทั้งช่วงเวลาการนิเทศ และสถานที่ในการนิเทศงาน)	มกราคม – เมษายน 2563

ลำดับ	กิจกรรม	วัน เดือน ปี
20.	ประชุมนำเสนอผลการฝึกฯ และรับการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ในหน่วยงาน (อาจารย์นิเทศงานทั้งในคณะและภาคสนาม และนักศึกษา ร่วมกันประเมินผล)	ช่วง 20 – 27 เมษายน 2563
21.	กลุ่มนักศึกษาส่งวิดีโอคลิป สรุปผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 (ความยาวไม่เกิน 5 นาที) ให้อาจารย์นิเทศงานในคณะตรวจสอบจรรยาบรรณ	วันที่ 25 – 27 เมษายน 2563
22.	ปัจฉิมนิเทศ และนำเสนอวิดีโอคลิป เพื่อการสัมมนาและถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ 3 ที่คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ ศูนย์รังสิต	30 เมษายน 2563
23.	ส่งรายงานฉบับสมบูรณ์	30 พฤษภาคม 2563
24.	ส่งเกรดวิชาฝึกภาคปฏิบัติ 3 ให้คณะฯ	15 มิถุนายน 2563
25.	คณะฯ ส่งเกรดให้มหาวิทยาลัย	25 มิถุนายน 2563

***หมายเหตุ ปฏิทินดังกล่าวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

4.2 รายชื่อกลุ่ม/โครงการ อาจารย์ผู้นิเทศงานและหน่วยงานพี่ภาคปฏิบัติ 3

รายชื่ออาจารย์นิเทศงานในคณะ จะเรียงจากอาจารย์นิเทศงานหลักและอาจารย์นิเทศงานร่วม ตามลำดับ

ศูนย์รังสิต

1. กลุ่มการพัฒนาชุมชน

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
7	นายวิวัฒน์ น้อยคง นายคุณานนต์ บัวสระ นายณภัทร พานิชเจริญ นายธราธร นิลจรัสวงษ์ นายชยุต รังสิวรรณะ นางสาวธนัชชา ดาวศรประศาสน์ นายวสุ สำราญ	5905610035 5905610464 5905620042 5905680848 5905681200 5905610027 5905680780	ผศ.กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง รศ.ดร.นฤมล นิราทร	บริษัท ชัย คอร์ปอเรชั่น จำกัด
4	นางสาวพรภัสร์ เชื้อนแปด นายสหรัฐ จันทาสังห์ นางสาวสวิตญา อุดมพิรภานต์ นางสาวสรวงสินี ชีระภากร	5905610084 5905610134 5905680053 5905680954	ผศ.กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
5	นางสาวกัญชพร ศรีสินชัย นางสาวปภาวิน นนธ์ธราธร นางสาวพิมพ์ลภัส จันทร์ศิริ นายกรรณธากร บุญปิ่น นางสาวณัฐวรรณ สุขโหดุ	5905610365 5905610993 5905680707 5905680806 5905681143	ผศ.ดร.อัจฉรา ชลาชนานาวิน	กองบังคับการตรวจคน เข้าเมือง 2
5	นางสาวจรัสศรี ใหม่เทวินทร์ นางสาวธัญรัศมี ชื่นเกตุ นางสาวมิ่งกมล ที่พัก นางสาวเหมือนฝัน วงษ์สุนทร นางสาวจินดารัตน์ ตะลาศิริ	5905680368 5905680574 5905680673 5905681291 5905610860	ผศ.ดร.อัจฉรา ชลาชนานาวิน อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง สนามบินดอนเมือง
7	นางสาวจุฑามาศ สกุลไทย นางสาววิศรา ไชยสุวรรณ นางสาวปณิตตา นาฬิกา นางสาวทิพวรรณ เดชชนะ นางสาวศรัณย์ ตี๊กิม นางสาวอารยา เครือชา	5905490024 5905520010 5905610043 5905610639 5905680210 5905680590	ผศ.รณรงค์ จันโต ผศ.ดร.มาตี ลิมสกุล	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวกรรณก มาบุญญ	5905680939		
1	นางสาวณัฐวรรณ สมิตพันธ์	5905681069	ผศ.รณรงค์ จันโต ผศ.ดร.มาดี ลิ่มสกุล	บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
3	นางสาวจารุภา เดชอุดม นายผดุงวิทย์ ทับสี่ นายทศพร ชุมทอง	5905610167 5905680863 5905681176	อ.ดร.กาญจนา รอดแก้ว ผศ.ดร.จิรพรรณ นฤภัทร	สำนักพัฒนาทุนและองค์กร การเงิน ชุมชน กรมการพัฒนา ชุมชน มท.
3	นางสาวอาทิตย์ยา สายสิญจน์ นายจิตรภณ ศรีอนุชิต นางสาวอริศรา ดารารัตน์	5905620034 5905610613 5905620067	อ.ดร.กาญจนา รอดแก้ว ผศ.ดร.จิรพรรณ นฤภัทร	สำนักพัฒนาทุนและองค์กร การเงิน ชุมชน กรมการพัฒนา ชุมชน มท.
5	นางสาวสิริภัทร นพินิตย์ นางสาวนฤมล จินตามณีศรี นางสาวมยุขสุดา ตั้งมูล นางสาวตรึงตา ภาศิธร นางสาวชญาณิน ไชยรักษ์	5905610332 5905610340 5905681051 5905680228 5905681317	อ.ดร.กาญจนา รอดแก้ว รศ.ดร.นฤมล นิราทร	ฝ่ายลูกค้าและชนบท ธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร
3	นางสาวนภสร เหลืองอร่ามวิฑูร นางสาวนิศากร ใจเย็น	5905680350 5905680830	อ.ดร.สิริยา รัตนช่วย รศ.ดร.พงษ์เทพ สันติกุล	สำนักงานเทศบาลนครปทุม จ. นครปทุม

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นายนิติ เชื้อมสุข	5905681150		

6	นางสาวมีนา แสงทอง	5905530019	อ.ดร.สิริยา รัตนช่วย รศ.ดร.พงษ์เทพ สันติกุล	ศูนย์เยาวชนนครนเมือง
	นางสาววารี กัญญาทอง	5905530027		
	นางสาววิพร สวัสดิ์สนิย์	5905680012		
	นางสาวนันทวรรณ พิชัยกาล	5905680269		
	นางสาวจุติพร ภักดีนรินทร์	5905680319		
	นางสาวจิตาภา เชียงอินทร์	5905680970		

2. กลุ่มสังคมสงเคราะห์ในกระบวนการยุติธรรม

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
4	นางสาวสุมิตรา วงษ์พระจันทร์	5905520028	ผศ.ดร.นิกมน รัตนะรัต	กรมคุมประพฤติ
	นางสาวศุภิสรา เรืองเดชา	5905610563	รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	
	นายณัฐพงศ์ สุวรรณชาติ	5905620083	อ.ชลธิชา พันธุ์พานิช	

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวจุติมา ฮงเจริญ	5905680962		

7	นางสาวสุทินา อาษาสิงห์ นายอนวัช แซ่เก่า นางสาวสิริภัทร มั่งน่วย นายธีรติ พิมพ์อ่ำ นางสาวทิมมพร เจริญวัฒนมนชัย นางสาวนฤกร โพธิ์ผ่อง นางสาววศินี ชูมี	5905680160 5905680178 5905680616 5905680624 5905680756 5905680772 5905681218	ผศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนบุญชร ผศ.ดร.นราเขต ยิ้มสุข	กรมราชทัณฑ์
4	นางสาวลออรัตน์ ดวงเนตรงาม นางสาวชนากัด สิงหะพล นางสาวสุภาภรณ์ สังข์มา นางสาววิราภรณ์ กาวิชัย	5905610217 5905610357 5905610944 5905680079	ผศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนบุญชร รศ.ดร.วรรณลักษณ์ เมียนเกิด	ศูนย์ฝึกและอบรม เด็กและเยาวชน พระนครศรีอยุธยา

3. กลุ่มสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
3	นางสาวปติตตา แสนสมชัย นางสาวอัจฉราภา กลิ่นสุวรรณ นางสาวเบญจมาภรณ์ อินทะพันธ์	5905610597 5905680889 5905611124	ผศ.ดร.จิรพรรณ นฤภัทร ผศ.ดร.ภูงศ์ เสนานุช	สถาบันจิตเวชศาสตร์สมเด็จ เจ้าพระยา เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
5	นางสาววิลดา เจ๊ะเย็ง นางสาวเบญจมาศ บุญเชื้อ นายรุ่งกิจ วิจิตรจันทร์ นางสาวยามี่ลิษฐ์ มุหามัด นางสาวศุภิสรา วรรณบวร	5905510011 5905610407 5905680376 5905681382 5905530035	ผศ.ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก ผศ.สิริพรรณ ศรีมีชัย	ศูนย์ชีวิตชีวา (Viva city)
5	นางสาวสุนันธิดา เรืองจันทร์ นางสาวจันทิมา ยวงเจริญ นางสาวเบญจรัตน์ ประคอง นางสาวจุฑารัตน์ อาบสุวรรณ	5905610522 5905680277 5905680525 5905680657	ผศ.ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก ผศ.สิริพรรณ ศรีมีชัย	ศูนย์พึ่งได้ (OSCC) โรงพยาบาลปทุมธานี

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวเปมิกา มีศรีสุข	5905680665		

5	นางสาวพิชญานิน เสวติหารี นางสาวชรินทร์รา แก้วอินชัย นางสาวกาญจนา บรรเทา นางสาวกนกวรรณ ออมสิน นางสาวสุธาวิ รักกุศล	5905680202 5905680541 5905680905 5905680947 5905681325	ผศ.สิริพรรณ ศรีมีชัย ผศ.ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก	โรงพยาบาลราชวิถี
4	นางสาวณัฐกานต์ ปิ่นเกตุ นางสาวนฤมล แสงเดือนฉาย นางสาวดวงเงิน โหมดซัง นางสาวณัฐนิชา สุราฤทธิ์	5905520044 5905610050 5905610431 5905680020	ผศ.สิริพรรณ ศรีมีชัย ผศ.ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก	สถาบันกัลยาณ์ราชนครินทร์
3	นางสาวปณยนุช วิรัตน์จริยาพร นางสาวมาริษา เฮย์เวิร์ด นางสาวสินา เปลี่ยนเปรม	5905610506 5905611033 5905681275	รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน ผศ.ดร.ภูซังค์ เสนานุช	โรงพยาบาลทันตกรรม คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
4	นางสาวธัญธนา ศรีโกศักดิ์	5905680293	รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวเนตรชนก ปลุกปาน้อย นางสาวนันท์สินี ประเสริฐพันธ์ นางสาวทิชากร เอื้อศักดิ์อารี	5905680632 5905680640 5905681242	อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์	จ.นนทบุรี

6	นางสาวปรารถนา แสงทอง นางสาวเพชรพริ้ง ไตรโสภณ นายณัฐวัตร เลิศธนพิชญ์ นายเนวิน แสงสุข นายศิริมงคล ทาประเสริฐ นางสาวสาวิตรี ประทานพรเลิศ	5905610068 5905610159 5905610688 5905680475 5905681168 5905681226	ศ.ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์	โรงพยาบาลธรรมศาสตร์เฉลิม พระเกียรติ
4	นายอานนท์ จันทร์ธิดิสกุล นางสาวจุฑาพร ลาสา นางสาวพิมพ์ชนก โพชะคุ้ม นายธนัญชัย ศิริชัยวัฒนา	5905610183 5905610316 5905680509 5905610175	ศ.ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์	โรงพยาบาลนครปฐม
4	นางสาวบุศราภรณ์ วัชรโรสินธุ์ นางสาวพัญญู เตชะเทพประวิทย์	5905610753 5905680442	ศ.ดร.กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์ รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	คณะแพทยศาสตร์วชิร- พยาบาล มหาวิทยาลัย

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นายฤทธิ์ศักดิ์ เจะนะ นางสาวอภิษฎา ศาสนจรรยา	5905680608 5905680921		นวมินทร์อาริราช

4. กลุ่มการพัฒนาเด็ก เยาวชนและครอบครัว

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
3	นางสาววนิสา กิจรักษ์ นายจิรานุวัฒน์ ขาญกาญ นางสาวพิมพ์อร ชัยพัฒนภินันท์	5905610423 5905680152 5905681192	ผศ.ดร. มาตี ลิมสกุล ผศ.ดร.นิธมน รัตนะรัตน์	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
6	นางสาวกมลชนก ศิริเลิศ นางสาวปาณิสดา ทิมโพธิ์ นางสาวกนกพรพรณ สุขปาน นางสาวกานต์สิริ สมบุญศิริ นายชยพล ฉัตรพัฒน์เดช	5905610571 5905610712 5905610738 5905680087 5905680913	ผศ.ดร.ปิ่นททัย หนูนวล ผศ.ดร.มาตี ลิมสกุล	มูลนิธิสร้างสรรค์เด็ก

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวรังสิณี ธนจารุพัฒน์	5905681333		
3	นายวริศ ชื่นจิตร นายศิริวุฒิ อินทร์พิมพ์ นายต้นสกุล ไชโย	5905610746 5905610936 5905680434	อ.เคท ครั่งพิบูลย์ ผศ.รณรงค์ จันได	มูลนิธิเครือข่ายเพื่อนกะเทย เพื่อสิทธิมนุษยชน
3	นายกษพันธ์ สังขนิยม นายปรการ มัชฌิ นายไอดิน วรรณศาสตร์	5905680285 5905680558 5905681002	อ.เคท ครั่งพิบูลย์ ผศ.รณรงค์ จันได	สำนักงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ปปส.)
6	นายสรวิชัย สุวรรณพรม นางสาวกฤติกา ฮวดศรี นายธนวิทย์ สุริวงศ์ นางสาวปรารัตน์ อุไรโรจน์ นางสาวธนิกานต์ นามกิ่ง นางสาวแจ่มใส บัวเปีย	5905681010 5905681077 5905681093 5905681127 5905681184 5905681374	อ.ดร. มาลี จิรวฒนานนท์ คุณบุญล้อม กานต์ศักดิ์สรายุ	โรงเรียนเพลินพัฒนา จ.กรุงเทพมหานคร
3	นางสาวมณีนว ทวีวงศ์ นางสาววิลาสินี อัดดม นางสาวกมลชนก ชีวะเวช	5905610019 5905680459 5905680798	อ.ดร.อรุณี ลิ้มมณี ผศ.ดร.วิไลภรณ์ โคตรบึงแก	สถาบันราชานุกูล

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
4	นางสาวสิริพร วิเศษศรี นางสาวณัฐนรี ช่วยวัฒนะ นางสาวชุตติกาญจน์ อินทอง นางสาวอภิษฐา สุขสี	5905610274 5905680400 5905680418 5905681358	อ.วิไลลักษณ์ อยู่สำราญ ผศ.ดร.ฉันทยา รุจิเสถียรทรัพย์	มูลนิธิก้าวหน้าพัฒนา

5. กลุ่มการบริหารแรงงานและสวัสดิการ

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
3	นายปวงปรีดี ผึ้งชลจิตร นางสาวภัทราทิพย์ รัตตัญญู นายพงศ์ภัค สารมะณี	5905610324 5905610399 5905681119	ผศ.ดร.นราเขต ยิ้มสุข อ.ดร.สิริยา รัตนช่วย	บริษัท โลเคิล อโลค จำกัด
6	นายอภิวัดน์ เขียนขาบ นางสาวพัชรินทร์ แสงเงินอ่อน	5905490016 5905610456	ผศ.ดร.นราเขต ยิ้มสุข อ.ดร.สิริยา รัตนช่วย	สำนักงานแรงงาน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวกรัสนันต์ พุ่มตาล นางสาวรัชนิพร ทองสุข นางสาวชญาบุศย์ พัฒนศิริ นางสาวทัศนีย์ คุ่มชาติ	5905610902 5905611058 5905680137 5905680244		
6	นายณัฐพล พุกษาโรจนกุล นางสาวสุนิศา กรดมณี นางสาวนุชสรา ศรีวิชา นายอเนกพงศ์ สุวลักษณ์ นายณนทกร ประสมทอง นางสาวกนกวรรณ คำสีลา	5905610118 5905610704 5905610803 5905680426 5905680467 5905680855	รศ.ดร.ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ รศ.ดร.พงษ์เทพ สันติกุล	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
3	นายยศพล สวัสดิ์ นางสาวชญาณี ศรีวัฒนวิญญู นางสาววรารพร กุลทัศนศิลป์	5905610209 5905610811 5905610852	รศ.ดร.ธัญญลักษณ์ วีระสมบัติ ผศ.ดร.นราเขต ยิ้มสุข	บริษัท ผลิตภัณฑ์วิศวะไทย จำกัด
3	นางสาวรัฐนันท์ พรตระกูลเสรี นางสาวนฤกร อารีชน นางสาวนัทธมน พิมสอน	5905610472 5905680061 5905680343	รศ.ดร.นฤมล นิราทร อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาแรงงานและ อาชีพ (Homenet Thailand)

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
3	นางสาวนุสบา แก้วดวงใหญ่ นางสาวกัศวรินทร์ ไพฑูรย์ นางสาวกฤตยา กล้านคร	5905610282 5905680533 5905681085	รศ.ดร.นฤมล นิราทร ผศ.กมลทิพย์ แจ่มกระจ่าง	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานใหญ่
3	นางสาวอารยา สิริยะเสถียร นางสาวกนกนภัส วัชรเมณีกุล นางสาวจารูดี กาฟโอะมะ	5905620091 5905680566 5905680749	รศ.ดร.พงษ์เทพ สันติกุล อ.ดร.สิริยา รัตนช่วย	บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)

7	นางสาวพิมพ์ธิดา แสงล้ำ นางสาวณัฐนิชา อุดมพร นางสาวนิภาภัทร แก้วอนันต์ นางสาวน้ำฝน เชาวะวิเศษ นายศุภวิชญ์ ยาอินทร์ นางสาวพรรณชนก พวงเพชร นางสาวกัลยกร รัตนรัตน์	5905610886 5905680194 5905680335 5905680996 5905681135 5905681234 5905681283	อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์ ผศ.ดร.อัจฉรา ชลายนนาวิน	สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ท่าอากาศยานกรุงเทพ
---	--	--	---	--

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
5	นางสาวจุติพร พลึงเอก นายธนกฤต กาฬภักดิ์ นางสาวกัญญา เสือสังข์ นางสาวประภาภรณ์ แก้วเซาว์ นายนิพัทธ์ ศุภรัตน์	5905610100 5905611090 5905680236 5905680814 5905681259	อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์ รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	มูลนิธิเครือข่ายส่งเสริมคุณภาพชีวิต แรงงาน (LPN)
3	นายสวิช เยาะะนิจ นายศุภวิชญ์ โสทธิพิทย์ นางสาวบัณฑิตา รักษ์พุ่มกุมาร	5905680384 5905680764 5905681028	อ.ธัญญลักษณ์ รุ่งแสงจันทร์ รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ช่อง5

6. กลุ่มสวัสดิการผู้สูงอายุ

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
7	นายอรรคพล วินัยโรจน์ นางสาวจิรภิญญา ปัญญารัตนชัย นายภูมินันท์ เหมือนโพธิ์	5905610225 5905610381 5905610787	ผศ.ดร.ภูซงค์ แสนานุช ผศ.ดร.จิรพรรณ นฤภัทร	องค์การบริหารส่วนตำบล พีชอุดม

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นายมนุเชษฐ์ คลอดกลาง นางสาวณัฐนิชา รามสูต นางสาวกฐิณา รื่นอายุ นายจักรกฤษณ์ พลสวัสดิ์	5905611041 5905611066 5905680483 5905681341		
5	นางสาวฐิติรัตน์ ชูภู นางสาวกนกอร กาญจนสุธา นางสาวกัญญารัตน์ เพกเกาะ นางสาววรัญญา งามสันติสุข นางสาวกัญญารัตน์ ภูไชยานุสรณ์	5905680145 5905680251 5905680301 5905681044 5905610670	ผศ.ดร.ภุชงค์ เสนานุช รศ.ดร.วรรณวดี พูลพอกสิน	มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค

7	นางสาวมินตรา วิละขันคำ นางสาวศศิวิมล ธรรมภิบาลอุดม นางสาวนัชชา บุญสว่าง นางสาวอัญชิสา ภูคะฮาด	5905520036 5905610241 5905620018 5905680038	รศ.ดร.วรรณลักษณ์ เมียนเกิด ผศ.ดร.ศิรินทร์รัตน์ กาญจนบุญชร	ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้สูงอายุ เทศบาลเมืองยี่โก
---	--	--	--	--

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ-สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	สถานที่ฝึกงาน
	นางสาวพัฒน์นิชา ชาญมบุญ นายณัฐชนน แจ่มขุนเทียน นางสาวรุ่งนภา อาษาไทย	5905680186 5905620026 5905680699		
8	นางสาวณิชากรนต์ ระดมกิจ นางสาวนันทพร สุวรรณฉวี นางสาวพรนภา ทาคำห่อ นางสาวชลลธร พรบังเกิด นายธัญ สดุดีประเสริฐสุด นางสาวจิตาภา แก่นคำหล่อ นางสาวมัสธิดา อยู่เย็น นางสาวณัฐริกา บุญครอง	5905540018 5905610092 5905610530 5905620059 5905680095 5905680103 5905680681 5905680723	อ.ชไมพร รุ่งฤกษ์ฤทธิ์ รศ.ดร.พเยาว์ ศรีแสงทอง	เทศบาลนครรังสิต

ศูนย์ลำปาง

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
-------------------	-------------	--------------	----------------------	----------

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
5	นางสาวทิพย์ศยามล ใจเสน นางสาวศศิภา เกิดเชื้อ นางสาวเบญญา นิยมบุรณะ นางสาวชุตากาญจน์ ปาทา นางสาวกัณณิการ์ จานชา	5905615315 5905615430 5905615505 5905615794 5905700489	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุขมา อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดลำปาง
4	นางสาววิภารัตน์ อินทรเรือง นางสาว วริษา สิงหะละวะ นางสาวรัชนิกร เลิศอนันต์ นางสาวสุดารัตน์ พึ่งเล็ก	5905615620 5905615679 5905700141 5905700497	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุขมา อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	โรงพยาบาลศูนย์ลำปาง
5	นางสาวนันทภรณ์ แสนคำฟู นางสาวบัณฑิตา พรหมดี นางสาวศุทธิณี ภูนา นางสาวกัญญาณัท ธรรมชาติ นางสาวมนธิชา วงกาวิ	5905700414 5905615372 5905615802 5905700232 5905700240	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุขมา อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการ สังคมผู้สูงอายุ จ.ลำปาง

7	นางสาวอภิญญา สุทธิโพธิ์	5905615448	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและ
---	-------------------------	------------	-----------------------	------------------------------

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
	นางสาวบุษกร พรหมจา นางสาวอารดา พังยะ นางสาวพิชชาภรณ์ ตั้บบุตร นางสาวอภิญญา นามะนีวรรณ นางสาวรัตนลักษณ์ พุดัย นางสาวสุนิสา ไชยมงคล	5905700083 5905700109 5905700174 5905700182 5905700463 5905700521	ผศ.ดร.สุพума อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	ครอบครัวภาคเหนือจังหวัด ลำปาง
4	นางสาวมุกิตา จันท์คำ นางสาวนิภาพร จันท์ทอง นางสาวเจตปริยา กำรัมย์ นาย พงศ์พัทธ์ สุทธนะ	5905700067 5905700125 5905700471 5905700612	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุพума อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	ทันตสถานบำบัดพิเศษลำปาง
5	นายคัมภีร์ บัวตึบ นางสาวนวพร สิ้นเปียง นางสาวณัฐชญา แสนหลวงอินทร์ นางสาวจินดารัตน์ แก้วมะโน นายธนวัฒน์ นุ่มดี	5905615299 5905700265 5905700315 5905700365 5905700448	อ.ปุณิกา อภิรักษ์ไกรศรี อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปุณยวิจน์ ไตรจุฑากาญจน์	เรือนจำกลางลำปาง
8	นางสาวกุลธิดา เลิศวิภากร	5905615158	อ.ปุณิกา อภิรักษ์ไกรศรี	เทศบาลตำบลแม่ทะ

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
	นายไอสุรย์ ปุยละเทิม นายศิริโรจน์ จันรอด นางสาวขวัญใจ ศรีสงคราม นางสาววินสนันท์ ใจบุญ นายพิเชฐพงศ์ ขวัญทิพย์ นายวิชณุพงษ์ กาศโอสถ นางสาวบุญลักษณ์ ฤทธิรักษโยธิน	5905615216 5905615539 5905700034 5905700166 5905700307 5905700455 5905700596	อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์	
5	นางสาวลภัสสรดา เดชทะสร นางสาวชลิตา แสงอบ นางสาวทัศนัยพร นิลระศรี นางสาวชนากานต์ กลอนกลาง นายสุปรีย์ เพ็งจันทร์	5905525035 5905615141 5905615232 5905615927 5905615935	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุพума อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	เทศบาลตำบลเกาะคา
3	นางสาววรัตตา ทองคลัง นางสาวโซเฟีย อีแด นางสาวนัสสนันท์ เพยกลาง	5905615349 5905615406 5905615497	อ.ปณิกา อภิรักษ์ไกรศรี อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์	โรงพยาบาลสวนปรุง

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
8	นางสาวสุวรรณา เกิดจันทิก นางสาวสาวิตรี ถันวิราช นางสาวชานิศา ถนอมชาติ นางสาวพิชญ์ญา ตีบก่า นางสาวพิมพ์กานต์ ปิยะชาน นางสาวเกศน์สิริ ชื่นใจ นางสาวณัฐพร วั่งทะพันธุ์ นางสาวอิสริยาภรณ์ เครือคำอ้าย	5905525019 5905525050 5905615380 5905700059 5905700190 5905700208 5905700299 5905700372	อ.กรุณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ดร.ปรีดา ตาสี	โรงพยาบาลธัญญารักษ์เชียงใหม่
3	นางสาวศิริดา วงศ์ประเสริฐ นางสาวอริสา กรุงมณี นางสาวศุภานิช เสมอแก้ว	5905700216 5905700364 5905700554	อ.กรุณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรีดา ตาสี	บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดเชียงใหม่
5	นางสาวอมรรรัตน์ ศรีเรืองหัด นางสาวจุฑามาศ สิงห์ไกรหาญ นางสาวภัทราภรณ์ จันตะวงศ์ นางสาวลลิตา ตะหมัง นางสาวพิมพ์ภา งามกลาง	5905615075 5905615125 5905615489 5905615513 5905615596	อ.กรุณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรีดา ตาสี	สถานสงเคราะห์เด็กบ้านเวียง พิงค์

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
6	นางสาวกิริมา ขจรภัย นางสาวเข็มจิรา ยอดน้ำคำ นางสาวศิริลักษณ์ บุญเรือง นางสาวคุณาทัย ศรีรุ่งจี นางสาวธัญรดี สุริยะวิภาดา นางสาวธิตญาพร สุเรรัตน์	5905615026 5905615034 5905615059 5905615083 5905615091 5905700380	อ.กรรณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรีนดา ตาสี	สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้าน เชียงใหม่
4	นางสาวภาสิกา นันทาทอง นางสาวกมลลักษณ์ ธิปาหนาด นางสาวภัทรสุดา ใจวัง นางสาวปทุมมา ปัญญาสิทธิ์	5905615828 5905700026 5905700331 5905700547	อ.กรรณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรีนดา ตาสี	ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการ สังคมผู้สูงอายุบ้านธรรมปกรณ์ (เชียงใหม่)
4	นางสาว ชิติมา การะเกตุ นางสาวจิราวรรณ ภูสีฤทธิ์ นางสาวจิรฐิติกาล ธนพัชรกานต์กุล นางสาว กาญจนก กงามแป้น	5905615414 5905615695 5905615711 5905615851	อ.กรรณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรีนดา ตาสี	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนจังหวัดเชียงใหม่

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
4	นางสาวกานติมา ปิ่นทิพย์ นางสาวสิริธร มังคลา นางสาวสุภาวิตา สุจริตจันทร์ นางสาวเขมอักษร ทิพย์ปัญญา	5905615877 5905700646 5905700349 5905700539	อ.กรรณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรินดา ตาสี	ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ เยาวชน เขต7 จังหวัดเชียงใหม่
5	นางสาวนิภาธร โพธิ์เงิน นางสาวอติยา เข้มทอง นางสาวณัฐธิดา สุนทรี นางสาวกุลภัสส์ นิมา นางสาวปณิดา ประวิง	5905525027 5905615364 5905615950 5905615984 5905700281	อ.กรรณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรินดา ตาสี	สถานคุ้มครองคนไร้ที่พึ่ง สัน มหาพน เชียงใหม่
5	นางสาวบุญสิตา แต่งคูหา นางสาวนิภัทรา บุตรชา นางสาวศิริลักษณ์ ชัยพร นางสาวอุริชญา นวลแก้ว นางสาวอติยา เกษตรสุนทร	5905615133 5905615208 5905615257 5905615455 5905615604	อ.กรรณา ใจใส อ.อารีรัตน์ อติศัยเดชรินทร์ อ.ปรินดา ตาสี	มูลนิธิเด็กกำพร้า บ้านกึ่งแก้ว วิบูลสันติ เชียงใหม่

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
4	นางสาวกุลศิริ คุณศรี นางสาวแพรวพลอย ก้อนทอง นางสาวพรหมพร ใจคำ นางสาวณัฐภัสสร เตปิ่นวงศ์	5905615240 5905615612 5905700422 5905700430	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุขมา อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน ภาค3
4	นางสาวชญญาลักษณ์ โพธิ์มาก นางสาวชญยานุช ไชยกันทะ นางสาวหรรษญา ต้นตา นางสาวเบญจภรณ์ พรหมณ์เทศ	5905525043 5905700042 5905700398 5905700406	อ.ปณิกา อภิรักษ์ไกรศรี อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์	ศูนย์พัฒนาราชกรบนพื้นที่สูง จังหวัดเชียงใหม่
3	นางสาววริญญา จุลเสถียร นางสาวณัฐชา ชุ่มใจ นางสาวมินตา ธรรมปัญญา	5905700075 5905700257 5905700588	อ.ปณิกา อภิรักษ์ไกรศรี อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์	ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและ ครอบครัวเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา จังหวัดลำพูน
3	นายอภิภูวนนท์ ภูลา นางสาวปิยะธิดา เผือกสำลี นางสาวฤติมาศ จันทล้ำ	5905700273 5905700570 5905700638	อ.ปณิกา อภิรักษ์ไกรศรี อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์	บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดลำพูน
3	นางสาว ทิพย์ัญญา อจลบุญ	5905700224	อ.ปณิกา อภิรักษ์ไกรศรี	โรงพยาบาลจังหวัดแพร่

จำนวน นักศึกษา	ชื่อ - สกุล	รหัสนักศึกษา	อาจารย์นิเทศงานในคณะ	หน่วยงาน
	นางสาว อินทิรา อุ่นคำ นางสาว ณัฐกฤตา เรืองศรี	5905700505 5905700620	อ.วรลักษณ์ เจริญศรี อ.ปณยวัจน์ ไตรจุฑากาญจน์	
3	นางสาวกมลพัชร บุญขาว นางสาวนริศรา โสภารัตนานันท์ นางสาววิภาวดี จันทะขาว	5905615422 5905700323 5905700513	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุพума อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดพิษณุโลก
3	นายก่อกัญช์ ชูชัย นางสาวธันยพร ปั่นนาค นางสาว ชยาภรณ์ ใจทัด	5905615067 5905700562 5905700604	ผศ.พิมพ์ฉัตร รสสุธรรม ผศ.ดร.สุพума อรุณจิต อ.สุกัญญา มีสกุลทอง	สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชน จังหวัดนครสวรรค์

ภาคผนวก

1. เป้าหมายของสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

การกำหนดเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ของคณะสังคมสงเคราะห์นั้นประกอบด้วย เกณฑ์ต่างๆ ดังนี้

1.1 มคอ 2 ของหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ปี 2559 ซึ่งได้ระบุถึงบริบทสำคัญที่ต้องคำนึงถึงและนักศึกษาต้องตระหนัก คือ

บริบท	รายละเอียด
นโยบายการพัฒนาประเทศมีการกำหนดกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี	วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยเฉพาะยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (Inclusive Growth) ประกอบด้วย 7 แนวทาง ได้แก่ ● การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย ● การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย ● การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ● การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง ● การพัฒนาระบบสุขภาพ ● การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อสังคมสูงวัย ● การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมและทุนวัฒนธรรม
ผลจากการสัมมนาพัฒนาการเรียนการสอนหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต ในปี 2557-2558	ผู้เรียนยังมีทักษะการปฏิบัติงานทางวิชาชีพไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานได้ เช่น 1. ทักษะการประเมินวินิจฉัยปัญหาและวางแผนการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้าน 2. ทักษะด้านการแก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน คัดกรอง พัฒนาและติดตามผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย 3. ทักษะการวิจัยและการรวบรวมข้อมูลมีน้อย เป็นต้น <u>ข้อเสนอ</u> ● ควรปรับปรุงแบบการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ (ทั้งในและนอกชั้นเรียน)

บริบท	รายละเอียด
	● ควรลดรายวิชาที่มีการเรียนการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว ● ควรเน้นวิธีวิทยาทางสังคมศาสตร์ให้มีความชัดเจนขึ้น ● ควรส่งเสริมให้อาจารย์ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานมากขึ้นและให้อาจารย์ที่สนใจหน่วยงานต่างๆ เข้าดูงาน และฝึกภาคปฏิบัติเช่นเดียวกับนักศึกษา
การบังคับใช้พระราชบัญญัติวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ พ.ศ. 2556	ทำให้เกิด “สภาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์” ทำหน้าที่ควบคุม กำกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ให้มีมาตรฐาน หลักสูตรการศึกษาสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จึงควรมุ่งเป้าหมายที่การผลิตบัณฑิตให้มีความพร้อมในการเข้าสู่การเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ซึ่งการศึกษาภาคปฏิบัติจะเป็นหัวใจสำคัญยิ่งในการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ จึงเห็นสมควรให้มีการเพิ่มชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น โดยเพิ่มจำนวนการฝึกภาคปฏิบัติจาก 2 ฝึกภาคปฏิบัติเป็น 3 ฝึกภาคปฏิบัติ และให้ชั่วโมงการฝึกภาคปฏิบัติในภาพรวมให้มากขึ้น
การเกิดองค์การวิชาชีพเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน	การจัดตั้ง “สมาคมสภาการศึกษาสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการสังคมไทย” ได้มีการจัดทำ (ร่าง) มาตรฐานหลักสูตรสาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ เพื่อเป็นกรอบการจัดการศึกษาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในทุกระดับ เพื่อให้เกิดมาตรฐานกลางของการจัดการเรียนการสอนกับผู้เรียน ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 และการพัฒนาหลักสูตรพื้นฐานที่เน้นการเรียนรู้จากผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีการปรับหลักสูตรการศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2558 ที่เน้นการพัฒนาทักษะชีวิต ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และทักษะการสื่อสาร ฯลฯ ที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับโลก ระดับภูมิภาค และระดับชาติ ดังนั้นการปรับปรุง

บริบท	รายละเอียด
	หลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ในระดับปริญญาตรี จึงจะมุ่งเน้นศูนย์กลางและให้การจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับผู้เรียนและเอื้อต่อกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพของผู้เรียน
การปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความซับซ้อน ใช้องค์ความรู้สหศาสตร์ และทำงานร่วมกับสหวิชาชีพ	จำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ที่เอื้อต่อการทำงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีเครื่องมือทางวิชาชีพทำงานอย่างคิดเป็นระบบ มีความแม่นยำในหลักวิชาการและประยุกต์ใช้สหศาสตร์อย่างเป็นบูรณาการ มีความรู้ในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และการมีความรู้และความเข้าใจในการคุ้มครองสวัสดิภาพของ

จากการเปลี่ยนแปลงต่างๆ คณะสังคมสงเคราะห์จึงได้กำหนดภารกิจทั้งการเป็นผู้นำทางวิชาการ การชี้นำสังคม การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม ความไม่เป็นธรรมทางสังคม รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนานโยบายและกลไกทางสังคมให้สามารถตอบสนองเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นของโลกและประเทศโดยมีเป้าหมายการพัฒนาประชาชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

1.2 คุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (คุณลักษณะ GREATS)

GREATS Spirit TU ประกอบด้วย

G - Global Mindset ทันโลกทันสังคม

R - Responsibility สำนึกรับผิดชอบอย่างยั่งยืน

E - Eloquence สื่อสารอย่างสร้างสรรค์ทรงพลัง

A - Aesthetic appreciation มีสุนทรียะในหัวใจ

T - Team leader เป็นผู้นำทำงานเป็นทีม

S - Spirit of Thammasat มีจิตวิญญาณธรรมศาสตร์

คุณลักษณะ GREATS หมายถึงคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 6 คุณลักษณะ

แนวคิด	คุณลักษณะ
G: Global Mindset ท้น โลก ท้น สังคม ท่น ท้น การ เปลี่ยนแปลงของโลกใน มิติต่างๆ	นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องเปิด โลกทัศน์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น สนใจ และติดตามปรากฏการณ์ที่ สำคัญทางการเมือง เศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมที่กำลัง เป็น กระแสทั้งในระดับประเทศระดับภูมิภาคอาเซียน และ ระดับโลกเพื่อให้ทันโลกและสามารถใช้ ประโยชน์จากความ ทันโลกในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง
R: Responsibility มี สำ นึก รับผิดชอบอย่าง ยั่งยืนต่อตนเอง บุคคลรอบ ข้างสังคม และ สิ่งแวดล้อม	นักศึกษาเข้าใจหลักการความยั่งยืนและตระหนักในคุณค่าของ ความยั่งยืน เข้าใจธรรมชาติ ของสรรพสิ่งที่เชื่อมโยงและเป็น พลวัตรสามารถนำความเข้าใจทั้งสองเรื่องมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันในเรื่องการบริโภค การใช้ทรัพยากร เช่น ฐา พลังงาน ฯลฯ อย่างมีสำนึก รับผิดชอบต่อตนเองคนรอบข้าง สังคม และสิ่งแวดล้อม
E: Eloquence สื่อ สารอย่าง สร้างสรรค์และทรงพลัง มีทักษะ สุนทรีย์สนทนา	นักศึกษามีทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์โดยมีการคิดเชิง วิพากษ์เป็นองค์ประกอบสำคัญ สามารถจัดการเนื้อหาที่ ตนเองคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อสื่อสารไปยังผู้รับในระดับต่างๆ คือ ระดับบุคคลองค์กรและสังคม ได้อย่างชัดเจน เหมาะสม กับสถานการณ์ที่มีบริบทที่ต่างกัน ในด้านสังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อม และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ต้องการอย่างเป็น รูปธรรม
A: Aesthetic Appreciation ซาบซึ้งในความงามคุณค่าของ ศิลปะดนตรีและสถาปัตยกรรม	นักศึกษามีความรู้ในการดูแลตนเองแบบองค์รวม (ร่างกาย อารมณ์สังคม และจิตวิญญาณ) ในด้านการบริโภคอาหารการ ออกกำลังกายการป้องกันโรคการจัดการความเครียดการสร้าง ความมั่นคงทางอารมณ์เมื่อเผชิญกับปัญหา รับรู้และซาบซึ้ง ในความงาม คุณค่าของศิลปะใน แขนงต่างๆ ทั้งทัศนศิลป์ ดนตรีศิลปะการแสดงและสถาปัตยกรรม
T: Team Leader ทำ ำ งาน ร่วมกับผู้อื่นได้ทั้ง บทบาทผู้นำ และบทบาททีม	นักศึกษาประพฤติปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างมีมารยาทพื้นฐานใน การฟัง ปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด ในเรื่องการตรงเวลา เคารพ กติกา เคารพสิทธิผู้อื่น ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความ รับผิดชอบ มีกิริยาและวาจาที่สุภาพแสดงออกถึงมิตรไมตรี เมื่อต้องทำงานร่วมกัน สามารถ ปรับพฤติกรรมของตนเองได้ อย่างเหมาะสม ทั้งบทบาทผู้นำและบทบาททีมงาน เพื่อให้ งาน โดยรวมสำเร็จตามที่ต้องการ

แนวคิด	คุณลักษณะ
S: Spirit of Thammasat จิตวิญญาณความเป็น ธรรมศาสตร์ เชื่อมั่นในระบอบ ประชาธิปไตย สิทธิ เสรีภาพ ยอมรับในความเห็นที่แตกต่าง และต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม	นักศึกษามีความรู้ในเรื่องระบอบประชาธิปไตยสิทธิเสรีภาพ บนพื้นฐานความแตกต่างแนวคิดทางการเมือง สังคม เชื้อชาติ ศาสนาและวัฒนธรรม อย่างผสมผสาน เสียสละร่างกายและอื่นๆ เพื่อช่วยเหลือบุคคลและสังคมโดยมีต้องได้รับคำร้องขอ ประพฤติปฏิบัติในวิถี ประชาธิปไตยไม่เพิกเฉยต่อความไม่ถูกต้องความไม่เป็นธรรมต่อสังคม โดยเข้าไปช่วยเหลือ อย่างเหมาะสม

1.3 เปรียบเทียบคุณลักษณะบัณฑิตของมหาวิทยาลัย (GREATS) & คุณลักษณะบัณฑิตสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ (EMPOWER)

GREATS	EMPOWER
G: Global Mindset ทันโลก ทันสังคม เท้า ท้น การเปลี่ยนแปลงของโลกใน มิติต่างๆ	E – Academic Excellence: มีความเป็นเลิศทางวิชาการ
R: Responsibility มีสำนึกรับผิดชอบอย่าง ยั่งยืนต่อตนเอง บุคคลรอบข้างสังคม และ สิ่งแวดล้อม	M – Moral: ยึดมั่นใน คุณ ธรรม และ จรรยาบรรณ
E: Eloquence สื่อสารอย่างสร้างสรรค์และ ทรงพลัง มีทักษะสุนทรียะสนทนา	P – Professional: มีความเป็นวิชาชีพและมีอาชีพ
A: Aesthetic Appreciation ชាប់ซึ้งใน ความงามคุณค่าของ ศิลปะดนตรีและสถาปัตยกรรม	O – Open-minded: เปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่
T: Team Leader ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ทั้ง บทบาทผู้นำและบทบาททีม	W – Wisdom: มีความตระหนักในภูมิปัญญา ท้องถิ่นและเท่าทันต่อสังคมโลก
S: Spirit of Thammasat จิตวิญญาณ ความเป็น ธรรมศาสตร์เชื่อมั่นในระบอบ ประชาธิปไตย สิทธิ เสรีภาพ ยอมรับในความเห็นที่แตกต่าง และต่อสู้เพื่อความเป็นธรรม	E – Enterprising: มีความสามารถในด้าน บริหารจัดการและพึ่งพาตนเองได้
	R – Respect and Responsibility: ยอมรับความแตกต่างหลากหลายและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2. จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ แบ่งเป็น 6 องค์ประกอบ ดังนี้

- จรรยาบรรณต่อตนเอง
- จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ
- จรรยาบรรณต่อผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)
- จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานใน วิชาชีพอื่น
- จรรยาบรรณต่อองค์กรที่สังกัด
- จรรยาบรรณต่อสังคม

จรรยาบรรณนักสังคมสงเคราะห์	รายละเอียด
จรรยาบรรณต่อตนเอง	ตระหนักในบทบาท หน้าที่ของตนเองในฐานะนักวิชาชีพ และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ ซื่อสัตย์ เสียสละ มีคุณธรรม ประพฤติตนอยู่ในกรอบวัฒนธรรมและ บริบทที่เหมาะสม ตลอดจนเพิ่มพูนความรู้และทักษะอยู่เสมอ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงประพฤติปฏิบัติตน ในกรอบวัฒนธรรมและบริบทที่เหมาะสม ละเว้นความประพฤติที่จะ ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตนเองและวิชาชีพ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงพัฒนาตนเองให้มี ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ และมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานในหน้าที่ อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และเสียสละ
จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ	ยึดมั่นในหลักวิชาการ ทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ รักษาเกียรติภูมิ และส่งเสริมวิชาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงปฏิบัติงานโดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการตามสังคมสงเคราะห์และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโดยคำนึงถึงมาตรฐานการปฏิบัติงานของวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาเกียรติภูมิแห่งวิชาชีพ ไม่นำวิชาชีพไปแสวงหาประโยชน์เพื่อตนเองโดยมิชอบด้วย กฎหมาย และกระทำในลักษณะที่จะก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงมีความรู้ ความสามารถในการ

จรรยาบรรณนัก สังคมสงเคราะห์	รายละเอียด
	จัดการความรู้ เพื่อยกระดับไปสู่งานวิชาการหรือ งานวิจัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการและความก้าวหน้าในวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญต่อ การส่งเสริมการสอนงาน การนิเทศงาน และการศึกษาสังคมสงเคราะห์
จรรยาบรรณต่อ ผู้ใช้บริการ (บุคคล กลุ่ม ชุมชน)	ยึดถือประโยชน์สูงสุด ของผู้ใช้บริการ โดยเคารพในศักดิ์ศรีและคุณค่าของความเป็นมนุษย์ สิทธิความเป็นส่วนตัว รักษาความลับของผู้ใช้บริการ ยึดหลักการมี ส่วนรวมและรักษาสัมพันธ์ทางวิชาชีพ รวมทั้งให้ความสำคัญต่อ ผู้ที่มีความต้องการเป็นพิเศษ ทั้งนี้หมายรวมถึงการพิทักษ์คุ้มครอง และพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม ชุมชน ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในศักดิ์ศรี และคุณค่าของความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความแตกต่าง หลากหลายของปัจเจกบุคคล โดยปราศจากอคติทั้งปวง ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการทำงาน เพื่อเสริมพลังอำนาจของผู้ใช้บริการ ให้เกิดความเข้มแข็ง เชื่อมั่นและเห็นคุณค่าในตนเอง สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้พิทักษ์สิทธิของตนเอง กลุ่ม ชุมชน ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยึดหลักการทำงาน อย่างมีส่วนร่วม เชื่อในศักยภาพ เคารพสิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเอง ของผู้ใช้บริการ โดยยึดถือประโยชน์สูงสุดของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาความลับของ ผู้ใช้บริการ และไม่นำข้อมูลไปสื่อสาร หรือเผยแพร่ต่อสาธารณะ โดย ไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ให้บริการและ/หรือผู้เกี่ยวข้อง เว้นแต่การ เปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ของผู้ใช้บริการ และการรักษาไว้ซึ่ง สวัสดิภาพความปลอดภัยของชีวิต ซึ่งต้องกระทำอย่างระมัดระวัง ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงรักษาสัมพันธ์ทาง วิชาชีพตลอดกระบวนการให้บริการกับผู้ใช้บริการ ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน ● ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงถือเป็ความ รับผิดชอบในการพิทักษ์คุ้มครองและพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม และชุมชน

จรรยาบรรณนัก สังคมสงเคราะห์	รายละเอียด
จรรยาบรรณต่อ ผู้ร่วมวิชาชีพและ ผู้ร่วมงานใน วิชาชีพอื่น	เคารพ ให้เกียรติ สนับสนุนความร่วมมือในการทำงานเป็นเครือข่าย รวม ขับเคลื่อนการ ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้บริการและวิชาชีพ • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้เกียรติ เคารพใน สิทธิ หน้าที่ และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ร่วมวิชาชีพสังคม สงเคราะห์และ ผู้ร่วมงานในวิชาชีพอื่น • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงร่วมมือ ส่งเสริม และสนับสนุนซึ่ง กันและกัน ในการปฏิบัติภารกิจ เพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อ ผู้ใช้บริการ • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงให้ความสำคัญของ การทำงานรวม กับผู้ร่วมวิชาชีพเดียวกันและกับผู้ร่วมงานในสาขาวิชาชีพ อื่นๆ ทั้งใน และนอกหน่วยงาน • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงไม่ส่งเสริม ไม่เพิกเฉย หรือปกป้อง การประพฤติผิดของผู้ร่วมวิชาชีพและผู้ร่วมงานใน วิชาชีพอื่น เพื่อ ผลประโยชน์แห่งตนหรือผู้กระทำการนั้นๆ • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเคารพในสิทธิการเป็นเจ้าของงาน และผลงาน โดยไม่นำงานและผลงานของผู้อื่นไปแอบอ้าง เป็นของตน
จรรยาบรรณต่อ องค์กรที่สังกัด	ส่งเสริม รักษา และ พัฒนาองค์กรเพื่อประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการ รวมทั้ง มีความ รับผิดชอบต่อองค์กรที่ตนสังกัด • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีส่วนร่วมในการ ส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาองค์กรให้ดำเนินนโยบาย/แนวทางปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความ เป็นธรรม ผลประโยชน์สูงสุดและการพิทักษ์สิทธิของ ผู้ใช้บริการ เป็นสำคัญ • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงใช้ทรัพยากรของ องค์กรด้วยความ คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงส่งเสริม สร้าง บรรยากาศและ สภาพแวดล้อมในการทำงานที่เป็นมิตร • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงตระหนักถึงการดำรงรักษาไว้ซึ่ง เกียรติภูมิขององค์กร
จรรยาบรรณต่อ สังคม	มีส่วนร่วมในการ เปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและความ เป็นอยู่ที่ดีของประชาชน • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงเข้าใจสถานการณ์ ปัญหาและ ความต้องการทางสังคม และมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายใน การป้องกัน

จรรยาบรรณนัก สังคมสงเคราะห์	รายละเอียด
	แก้ไข หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่ดีขึ้นในเชิงระบบ นโยบาย มาตรการ และกลไกต่างๆ • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์มีส่วนร่วมในการ สื่อสารข้อมูลที่เป นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อม ทางสังคม ชีวิต ความเป็นอยู่ที่ดี ความเป็นธรรมทางสังคม และสันติสุข ของสังคม • ผู้ประกอบวิชาชีพสังคมสงเคราะห์พึงยอมรับและเคารพ ในความ หลากหลายทางวัฒนธรรมและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม พหุ วัฒนธรรมได้

3. เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานระหว่างการศึกษาภาคปฏิบัติ 3

3.1 เอกสารที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของกลุ่มนักศึกษาและอาจารย์ นิเทศงาน ได้แก่

3.1.1 แบบ Checklist การดำเนินงานของนักศึกษา (รายกลุ่ม)

แบบ checklist การดำเนินงานของนักศึกษา (รายกลุ่ม) เป็นการทำความเข้าใจร่วมกันในการเริ่มการศึกษาภาคปฏิบัติ ระหว่างอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม/หน่วยงาน และนักศึกษา โดยนักศึกษา อาจารย์นิเทศงานภาคสนามและอาจารย์นิเทศงานของคณะฯ ลงนาม วันเวลา ร่วมกันในแบบ checklist การดำเนินงานที่มีความครอบคลุมในทุกกิจกรรมการศึกษา

ประเด็น	รายละเอียด	วัน เวลา การ ดำเนินงาน	checklist
1.ทบทวนการ ดําเนินงาน ของหน่วย งานที่ฝึก	1.1 การกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ ปรัชญา ของหน่วยงาน 1.2 โครงสร้างของหน่วยงาน 1.3 แหล่งทุนสนับสนุน งบประมาณ และแบบ แผนการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน 1.4 บทบาทของหน่วยงานและความสัมพันธ์ต่อ ชุมชนและแหล่งทรัพยากรอื่นๆ 1.5 ระบุกิจกรรม/รูปแบบบริการ ที่นักศึกษา ฝึกปฏิบัติ		

ประเด็น	รายละเอียด	วัน เวลา การ ดำเนินงาน	checklist
2. ทบทวน นโยบายและ ระเบียบ ปฏิบัติของ หน่วยงาน	2.1 นโยบายของหน่วยงานและวิธีการดำเนินงาน 2.2 นโยบายการสื่อสาร การติดต่อ การใช้ประโยชน์จากคอมพิวเตอร์ รวมถึงช่องทางการติดต่ออื่นๆ และemail address เป็นต้น 2.3 การติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงาน 2.4 วิธีการดำเนินงานในสำนักงาน ทรัพยากรในหน่วยงาน และข้อห้ามต่างๆ 2.5 การเดินทาง การใช้พาหนะของหน่วยงาน 2.6 ตารางการปฏิบัติงาน การเข้างาน การมาสาย ระยะเวลาการพัก การหยุดงาน การลางาน ฯลฯ 2.7 ฝ่ายต่างๆในหน่วยงาน และโครงการ/กิจกรรม/การประชุมต่างๆ 2.8 การรับ เรื่อง (Intake) การรับ เข้า (Admission) การลงทะเบียน และการแจ้งถึงนโยบายและวิธีปฏิบัติตามจริยธรรมในคน 2.9 นโยบายการให้ข้อมูลข่าวสารและการส่งต่อ 2.10 ค่าใช้จ่ายของผู้ใช้บริการ 2.11 แบบฟอร์มเอกสาร การเปิดเผยข้อมูล ความรับผิดชอบต่อผู้ให้บริการ 2.12 การบันทึกข้อมูลผู้ให้บริการและข้อมูลประวัติของผู้ใช้บริการ 2.13 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง จริยธรรม และค่านิยมในงานสังคมสงเคราะห์ รวมถึงกฎหมายที่ยกเว้นข้อมูลความลับของผู้ใช้บริการ 2.14 พระราชบัญญัติและระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเด็ก การทอดทิ้ง การละเมิดสิทธิผู้สูงอายุ คนไร้ที่พึ่ง ฯลฯ 2.15 กฎหมายเกี่ยวกับความเสี่ยง/อันตรายต่อผู้ให้บริการ รวมถึงการฆ่าตัวตาย ภาวะซึมเศร้า 2.16 ระเบียบปฏิบัติต่อผู้ให้บริการในภาวะฉุกเฉิน		

ประเด็น	รายละเอียด	วัน เวลา การดำเนินงาน	checklist
	2.17 นโยบายและระเบียบปฏิบัติด้านความมั่นคงและปลอดภัย รวมถึงภาวะภัยพิบัติ ทั้งขั้นการเตรียมรับมือ เช่น ความปลอดภัยของบุคคล ความปลอดภัยของหน่วยงาน ความปลอดภัยของชุมชน ฯลฯ 2.18 นโยบายจัดการความเสี่ยงและแผนด้านความปลอดภัยของหน่วยงาน 2.19 นโยบายด้านการป้องกันการล่อลวงละเมิดทางเพศและการกีดกันทางสังคมของหน่วยงาน 2.20 นโยบายของหน่วยงานต่อคนพิการ ผู้หลากหลายทางเพศ ฯลฯ		
3. อาจารย์ภาคสนามและ ความรับผิดชอบต่อนักศึกษา	3.1 การร่วมปฐมนิเทศ การเตรียมความพร้อมและความคาดหวังต่อการนิเทศงาน และตารางการนิเทศงาน 3.2 การให้คำปรึกษาฉุกเฉินแก่นักศึกษา 3.3 การจัดตารางเพื่อการให้ความรู้ต่อการฝึกงานของนักศึกษา 3.4 การจัดปฐมนิเทศในหน่วยงาน การสื่อสารให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทราบถึงบทบาทของนักศึกษาฝึกงาน 3.5 แผนงานของหน่วยงานที่แสดงถึงความหลากหลายและประสบการณ์พหุวัฒนธรรม 3.6 แผนการติดตามการฝึกงานของนักศึกษา 3.7 การแสดงออกของนักศึกษาในฐานะนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ การระบุตัวตนในฐานะนักสังคมสงเคราะห์ฝึกงานกับผู้ให้บริการ และวิชาชีพอื่นๆ 3.8 ขอบเขตการฝึกปฏิบัติในหน่วยงานและความเป็นนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ 3.9 การแสดงออกถึงความเป็นมืออาชีพในความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับผู้ให้บริการ รวมทั้งผู้ให้บริการอื่นๆ เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน		

ประเด็น	รายละเอียด	วัน เวลา การ ดำเนินงาน	checklist
	3.10 การจัดให้มีการคืนข้อมูล การจัดการถอดบทเรียนร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและนักศึกษา		

ลงชื่อ นักศึกษา
(.....)

ลงชื่อ อาจารย์ภาคสนาม
(.....)

วันที่

ลงชื่อ อาจารย์นิเทศงานจากคณะ
(.....)

วันที่

3.2 แบบบันทึกการทำงานของนักศึกษา (รายบุคคล)

คำอธิบาย

การฝึกภาคปฏิบัติในพื้นที่ นักศึกษาและอาจารย์นิเทศงานต้องทำงานร่วมกันทั้งการแนะนำ การให้คำปรึกษาและการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง บันทึกการทำงานนี้เป็นกระบวนการวิเคราะห์ที่สะท้อนถึงทักษะในการใช้เครื่องมือของนักศึกษาในการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง เครื่องมือในงานสังคมสงเคราะห์จึงเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ที่ทำงานอย่างเป็นมืออาชีพ โดยแบบบันทึกการทำงานเป็นบันทึกรายบุคคล (ที่นักศึกษาฝึกงานทุกคนต้องทำ) โดยในการบันทึกการทำงานนี้เป็นการตกลงระหว่างนักศึกษาว่าจะบันทึกเป็นรายวัน/รายสัปดาห์ และนักศึกษาต้องส่งให้อาจารย์นิเทศงานตรวจและลงนามทุกครั้ง

บันทึกการทำงานเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับนักศึกษาสังคมสงเคราะห์ เพราะช่วยในการทบทวนและตรวจสอบก่อนการดำเนินงานต่อไป

แบบบันทึกการทำงาน แบ่งเป็น 3 แบบ นักศึกษาเลือกใช้ตามลักษณะของ โครงการที่ดำเนินการ

3.2.1 แบบบันทึกการทำงานกับบุคคลและครอบครัว

3.2.2 แบบบันทึกการทำงานกับกลุ่ม (กระบวนการกลุ่ม)

3.2.3 แบบบันทึกการทำงานกับชุมชน/ระดับมหภาค

3.2.1 แบบบันทึกการทำงานกับบุคคลและครอบครัว

1. ชื่อ-สกุล นักศึกษา.....

2. วันที่

3. เป้าหมายของการดำเนินการ/ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

.....

.....

.....

4. แผนการดำเนินงาน (อธิบายสิ่งที่วางแผนและผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์)

.....

.....

.....

รายละเอียดการดำเนินการ	ข้อสังเกตของนักศึกษาต่อผู้ใช้บริการ และตัวนักศึกษาเอง	ความรู้สึกรักของนักศึกษาและปฏิกิริยาที่แสดงออกไป	สมรรถนะที่แสดงออกไป (ความรู้ทักษะ เทคนิค เครื่องมือ ฯลฯ)	ข้อคิดเห็นของอาจารย์นิเทศงาน

5. การประเมินผลต่อปฏิสัมพันธ์ (บรรลุตตามเป้าหมายที่กำหนดไหม ได้ผลอย่างไร มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง การเปลี่ยนแปลงของผู้ใช้บริการ เป้าหมายและแผนงานที่จะดำเนินการมีความเหมาะสมกับเป้าหมายของผู้ใช้บริการหรือไม่ ฯลฯ)

.....
.....
.....

ลงชื่อ นักศึกษา
(.....)

ลงชื่อ อาจารย์ภาคสนาม
(.....)
วันที่

3.2.2 แบบบันทึกการทำงานกับกลุ่ม (กระบวนการกลุ่ม)

1.ชื่อ-สกุล นักศึกษา.....

2. วันที่

3.หัวข้อ/ประเด็นที่เตรียมมาการแลกเปลี่ยน/พูดคุยกับกลุ่ม

.....
.....
.....

4. อธิบายกระบวนการกลุ่มและขั้นตอนการดำเนินงานโดยสังเขป

.....
.....
.....

5. บรรยายบรรยากาศของกลุ่ม

.....

.....

.....

6. อธิบายความเชื่อมโยง/ความสัมพันธ์ของผู้มาร่วมในกระบวนการกลุ่ม (ระหว่างใครกับใคร เป็นรูปแบบความสัมพันธ์แบบใด เป็นความสัมพันธ์แบบพึ่งพา/ช่วยเหลือเกื้อกูลกันไหม)

.....

.....

7. ประเด็น/ปัญหาใหม่/อะไรที่นำมาสู่การทำกลุ่มครั้งนี้ (พลวัตรกลุ่มเป็นอย่างไร และในฐานะผู้ทำกระบวนการกลุ่มทำอย่างไร)

.....

.....

8. อธิบายพฤติกรรมการแสดงออกของสมาชิกในกลุ่ม (เช่น เงียบ ควบคุมการพูดคุย ตลก เป็นกลาง ฯลฯ) แล้วในระหว่างกระบวนการกลุ่มเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร

.....

.....

9. นักศึกษาวิเคราะห์ภาพรวมของการทำกระบวนการกลุ่มนี้อย่างไร

.....

.....

10. สรุปผลการทำกระบวนการกลุ่ม

รายละเอียดการ ดำเนินการ	ข้อสังเกตของ นักศึกษา/ความ ประทับใจ	ความรู้สึกรู้ ของ นักศึกษา/ข้อคิดเห็น	ความคิดเห็นของ อาจารย์นิเทศงาน

ลงชื่อ นักศึกษา
(.....)

ลงชื่อ อาจารย์ภาคสนาม
(.....)
วันที่

3.2.3 แบบบันทึกการทำงานกับชุมชน/ระดับมหภาค

คำอธิบาย

แบบบันทึกการทำงานระดับมหภาคนี้ ใช้สำหรับการทำงานกับผู้ให้บริการที่มีจำนวนมาก/การฝึกปฏิบัติงานในชุมชน ระดับนโยบาย และงานที่พิทักษ์สิทธิของกลุ่มเป้าหมาย ที่แสดงให้เห็นถึงขั้นตอนที่นำไปสู่เป้าหมายความสำเร็จ แบบบันทึกนี้เป็นเครื่องมือทางการศึกษาของนักศึกษาและอาจารย์ผู้นิเทศงานที่จะใช้ตอบเป้าหมายของการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของบันทึกการทำงานระดับมหภาคเพื่อให้ นักศึกษาสามารถทบทวนการติดต่อ รายละเอียดรายงาน ข้อคิดเห็นต่อกิจกรรม การทบทวนงานที่ทำเสร็จและแผนการดำเนินงานในอนาคต ข้อคิดเห็นของอาจารย์ผู้นิเทศงานครอบคลุมทั้งรายละเอียดการดำเนินงานของนักศึกษา การแทรกแซงดำเนินงาน (Intervention) และทักษะการติดตาม ประเมินผล และการวิพากษ์การทำงาน

สำหรับสมรรถนะสำคัญในการดำเนินงานระดับมหภาค ได้แก่

1. ชื่อ-สกุล นักศึกษา.....
2. วันที่ทำการสัมภาษณ์/จัดประชุม/จัดกิจกรรม/การดำเนินงานโครงการ ฯลฯ
.....

3. วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ /การประชุม/การจัดกิจกรรม/การดำเนินงาน
โครงการ

.....

.....

.....

4. ลำดับ/ขั้นตอนของกิจกรรม

.....

.....

.....

5. รายละเอียดเฉพาะของปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรม (พลวัต การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เทคนิคและกลยุทธ์ การสนทนาบางประโยคที่สะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ทั้งแง่ดี/แง่ลบ) รวมทั้งการสังเกต ความรู้สึกและการวิเคราะห์ ความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้น ความท้าทายและข้อจำกัด ประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการทำงานของกลุ่มนักศึกษา

.....

.....

.....

6. การประเมินการทำงานของตนเอง (รวมถึงคำถาม ความไม่แน่นอน การประเมิน การปฏิบัติงานและการที่งานอาจเสร็จสิ้นลงแต่ได้ผลงานที่แตกต่างออกไป)

.....

.....

.....

7. แผนการดำเนินงานต่อไป (ข้อเสนอต่อความเป็นไปได้ของการดำเนินงานต่อไป การปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงาน แนวทางการดำเนินงานโครงการในอนาคต)

.....

.....

.....

ลงชื่อ นักศึกษา
(.....)

8. ประเด็นของอาจารย์นิเทศงานต่อบันทึกการทำงานระดับมหภาค

1) จัดการสนทนาแลกเปลี่ยน/ประชุมร่วมกับกลุ่มเป้าหมายที่นักศึกษาไปทำงานด้วย (เช่น คณะกรรมการชุมชน ทีมงานของหน่วยงานที่นักศึกษาฝึกงาน ฯลฯ)

.....

.....

.....

2) พิจารณาแผนงานต่อไปของกลุ่มนักศึกษา

.....

.....

.....

3) พิจารณาแบบแผนและความเหมาะสมของกิจกรรม (ใช้ Logic Model)

.....

.....

.....

4) ผลักดันให้เกิดการเผยแพร่ผลการดำเนินงานของนักศึกษา

.....

.....

.....

ลงชื่อ อาจารย์นิเทศงานหลัก
(.....)

วันที่

ลงชื่อ อาจารย์นิเทศงานร่วม
(.....)

วันที่

4. เอกสารเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา

4.1 แบบประเมินผลการเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ 3

(120 คะแนน) (ประเมินกลุ่ม)

คำชี้แจง

แบบประเมินผลการเตรียมความพร้อมการฝึกภาคปฏิบัติ ๓ เป็นการประเมินการเตรียมตัวของกลุ่มนักศึกษาที่จะลงฝึกภาคปฏิบัติ โดยพิจารณาถึงพฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม ความสามารถในการเตรียมความพร้อมของกลุ่ม ความครบถ้วนของโครงการที่นำเสนอฝึกภาคปฏิบัติ ๓ และแผนการฝึกภาคปฏิบัติ (ตั้งแต่ขั้นเตรียมจัดทำโครงการฝึกฯ การลงพื้นที่ฝึกปฏิบัติ จนถึงการสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ

การประเมินแต่ละองค์ประกอบแบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง ปานกลาง/พอใช้ได้
- 2 หมายถึง ควรปรับปรุง
- 1 หมายถึง ใช้ไม่ได้/ไม่ปฏิบัติ

ส่วนที่ 1 พฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม (25 คะแนน)

ประเมินพฤติกรรมการทำงานของกลุ่ม	5	4	3	2	1
1.กลุ่มมีการวางแผนการทำงานร่วมกัน					
2.กลุ่มมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ					
3.สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการฝึกภาคปฏิบัติ ๓					
4.สมาชิกในกลุ่มมีการยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน					
5. ทุกคนในกลุ่มมีระเบียบวินัยในการทำงาน (การทำงานเป็นทีม การตรงต่อเวลา ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความมุ่งมั่น ฯลฯ)					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 ความสามารถในการเตรียมความพร้อมของกลุ่ม (25 คะแนน)

ประเมินความสามารถในการเตรียมความพร้อมของกลุ่ม	5	4	3	2	1
1.กลุ่มมีการค้นคว้าข้อมูลอย่างเพียงพอในการจัดทำโครงการศึกษา					
2.กลุ่มมีความรู้ และความเข้าใจในระเบียบขององค์กร/หน่วยงานที่ฝึก					
3.ทุกคนในกลุ่มเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาโครงการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					
4.กลุ่มนำข้อเสนอแนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาไปปรับปรุง แก้ไขโครงการฝึกอย่างรวดเร็ว					
5.กลุ่มได้ลงพื้นที่และเข้าไปขอข้อมูลในหน่วยงาน/องค์กรที่ฝึกงาน					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ส่วนที่ 3 ความครบถ้วนของโครงการที่นำเสนอฝึกภาคปฏิบัติ 3 (35 คะแนน)

ประเมินความครบถ้วนของโครงการที่นำเสนอฝึกภาคปฏิบัติ 3	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาโครงการศึกษา มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ ฯลฯ					
2. โครงการฝึกฯ ที่ส่งมา/มีเหตุผลที่เหมาะสมในการฝึกภาคปฏิบัติ ๓ ในหน่วยงานนี้					
3. สมาชิกกลุ่มมีฐานความรู้เพียงพอในประเด็นที่จะฝึกและกลุ่มเป้าหมายที่ฝึกเป็นอย่างดี					
4. สมาชิกกลุ่มมีทักษะในงานสังคมสงเคราะห์เพียงพอที่สามารถทำงานกับกลุ่มเป้าหมายที่ฝึกนี้ได้					
5. โครงการฝึกฯ มีความชัดเจนทั้งวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้น					
6. กลุ่มมีการนำเสนอโครงการฝึกฯ ได้อย่างน่าสนใจ					
7. กลุ่มมีความสามารถในการบริหารจัดการให้บรรลุตามเป้าหมายของโครงการฝึกฯ ได้					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ส่วนที่ 4 แผนการฝึกภาคปฏิบัติ (35 คะแนน)

ประเมินแผนการฝึกภาคปฏิบัติ	5	4	3	2	1
1. โครงการและแผนการฝึกงานของกลุ่มฯ มีความชัดเจน (ระบุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ขอบเขตและกระบวนการทำงาน					
2. โครงการและแผนการฝึกงานของกลุ่มฯ สะท้อนถึงการดำเนินงานเป็นทีมได้เป็นอย่างดี					
3. มีการร่วมกันจัดทำโครงการฝึกฯและแผนการฝึกงานของกลุ่มฯ เสร็จอย่างรวดเร็ว					
4. โครงการและแผนการฝึกงานของกลุ่มฯ แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทันสมัยและเป็นไปได้					
5. โครงการและแผนการฝึกงานของกลุ่มฯ มีขั้นตอนและกระบวนการทำงานที่ชัดเจน					
6. แผนการฝึกฯของกลุ่มฯ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคนไว้อย่างชัดเจน					
7. แผนการฝึกฯของกลุ่มฯ มีการนำหลักการ หลักคิด และหลักปฏิบัติในงานสังคมสงเคราะห์ไปใช้อย่างเหมาะสม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

ลายเซ็น

อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

1 วันที่

อาจารย์นิเทศงานในคณะ

1 วันที่

2 วันที่

อนุกรรมการฝึก 3

1 วันที่

4.2 แบบการประเมินตนเองรายบุคคล (Self- assessment) ของ นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติ 3 (50 คะแนน)

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความแล้วพิจารณาว่าตรงกับคำตอบใด แล้ว

เขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องนั้น

เกณฑ์การประเมิน มี ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	ควรปรับปรุง
1	หมายถึง	ไม่ปฏิบัติ

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ					หมายเหตุ
	5	4	3	2	1	
1. นักศึกษาได้ใช้ความรู้ในหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ที่เรียนมาในการฝึกงานครั้งนี้						
2. นักศึกษาได้ใช้ทักษะในการฝึกงานครั้งนี้ไม่น้อยกว่า ๕ ทักษะ						
3. นักศึกษาได้มีส่วนร่วมและช่วยทำงานอย่างสม่ำเสมอในการทำงานกับกลุ่ม						
4. นักศึกษามีความกระตือรือร้นในการฝึกงานครั้งนี้อย่างมาก						
5. นักศึกษาปรับตัวและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างและหลากหลายได้						
6. นักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานสังคมสงเคราะห์จากการฝึกงานครั้งนี้						
7. การฝึกงานครั้งนี้ทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำโครงการ การบริหารจัดการงานสังคมสงเคราะห์มากขึ้น						
8. การฝึกงานครั้งนี้ทำให้นักศึกษา ได้ฝึกฝนและค้นหาความรู้ใหม่ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย						
9. นักศึกษามีความรับผิดชอบและสามารถทำงานที่กลุ่มมอบหมายให้ทำงานเสร็จทันเวลา						
10. นักศึกษาพึงพอใจกับผลงานกลุ่มของตนเอง						
รวม						

ลงชื่อ..... นักศึกษาผู้ประเมิน
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

4.3 แบบประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3

แบบประเมินผลการฝึกภาคปฏิบัติ 3 นี้ใช้สำหรับประเมินนักศึกษา รายบุคคลในความก้าวหน้าและการพัฒนาตนเองจากการฝึกภาคปฏิบัติ โดยพิจารณา สมรรถนะตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตร์บัณฑิต (มคอ 2) จรรยาบรรณวิชาชีพ นักสังคมสงเคราะห์ แผนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย (GREATS) และคุณลักษณะบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ (EMPOWER) โดยคำนึงถึงการเรียนรู้ของนักศึกษาเป็นหลัก มาตรฐานทางวิชาชีพสังคมสงเคราะห์ที่กำหนดให้นักศึกษาสังคมสงเคราะห์ต้องมีการ ฝึกภาคปฏิบัติที่มีการพัฒนาและความก้าวหน้าไปพร้อมไปด้วยความรู้ ทักษะ และ สมรรถนะตามที่กำหนดสำหรับความเป็นนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

แบบประเมินผลนี้รับรองโดยทีมอาจารย์ผู้นิเทศงานทั้งภายในคณะและ อาจารย์ผู้นิเทศงานภาคสนาม โดยส่งคืนมายังคณะสังคมสงเคราะห์หลังจาก ฝึกภาคปฏิบัติเสร็จสมบูรณ์แล้ว

ข้อมูลทั่วไป

1. ชื่อ-สกุล นักศึกษา
2. ทีมอาจารย์ที่ปรึกษา/อาจารย์ผู้นิเทศงานในคณะฯ
.....
3. หน่วยงานที่ฝึกฯ และอาจารย์ผู้นิเทศงานภาคสนาม
.....
4. ระยะเวลาการฝึกภาคปฏิบัติ 3
.....

เกณฑ์คะแนน ในแต่ละหัวข้อ จงพิจารณาให้คะแนนผลการฝึกภาคปฏิบัติ ตามลำดับ เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ ดังนี้

ระดับคะแนน	รายละเอียด
5	มีความสามารถในการปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยม เป็นที่ประจักษ์และได้ยอมรับ
4	มีบทบาทหน้าที่ในการดำเนินงานได้อย่างโดดเด่น ได้ผลมากกว่าแผนการฝึกที่วางไว้
3	มีความสามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายของแผนการฝึกที่วางไว้
2	ยังไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายในแผนที่กำหนดไว้ได้อย่างสมบูรณ์ แต่มีแนวโน้มว่าอาจจะดำเนินการได้ (ระบุเหตุผลประกอบ)
1	ไม่สามารถดำเนินงานตามแผนที่กำหนด และไม่มีความสามารถในการทำงานสังคมสงเคราะห์ได้ในอนาคต

หมวดที่ 1 สมรรถนะด้านจริยธรรมและความเป็นนักสังคมสงเคราะห์มืออาชีพ
(75 คะแนน)

ประเมินการแสดงออกทางจริยธรรมและพฤติกรรมทางวิชาชีพ	5	4	3	2	1
1. มีความแม่นยำในหลักวิชาการสังคมสงเคราะห์ และเพิ่มพูนความรู้ และทักษะทางวิชาชีพในการคุ้มครองสวัสดิภาพของกลุ่มเป้าหมาย					
2. มีความสามารถในการบูรณาการและบริหารงานอย่างเป็นระบบ					
3. มีการติดตามการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสามารถใช้ประโยชน์จากความทันสมัยทางเทคโนโลยีในการพัฒนาศักยภาพตนเองและงานได้					
4. มีการใช้หลักการการทำงานเสริมพลังอำนาจและการมีส่วนร่วมของผู้ใช้บริการ					
5. มีการตัดสินใจโดยยึดหลักจริยธรรมทางวิชาชีพและจรรยาบรรณนักสังคมสงเคราะห์					
6. มีการรักษาความลับ ไม่นำข้อมูลไปสื่อสาร เผยแพร่ต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ให้บริการ/ผู้เกี่ยวข้อง					
7. มีความสามารถในการรักษาสัมพันธ์ทางวิชาชีพตลอดกระบวนการให้บริการกับผู้ให้บริการ ครอบครัว กลุ่ม ชุมชน					
8. มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานวิชาชีพเดียวกัน และกับผู้ร่วมงานในสาขาวิชาชีพอื่นๆ ทั้งในและนอกหน่วยงาน					
9. มีความรับผิดชอบในการพิทักษ์ คุ้มครองและพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคล กลุ่ม และชุมชน					
10. สามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพ ทั้งด้านพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจา การเขียนและการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ					
11. มีการใช้คำแนะนำและคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นแนวทางในการฝึกปฏิบัติ					
12. มีความสามารถในการบริหารจัดการ พึ่งพาตนเองได้ และมีความรับผิดชอบต่อผู้ให้บริการและต่อสังคม					
13. มีความซื่อสัตย์ สุจริต โอบอ้อมอารี รู้จักเสียสละ ไม่เห็นแก่ตัว					
14. มีความรวดเร็วในการเรียนรู้ เข้าใจข้อมูลข่าวสาร และวิธีการทำงานของหน่วยงาน					
15. มีความรู้เพียงพอในการทำงาน และสามารถพัฒนาตนเองให้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายได้					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 2 สมรรถนะด้านการจัดการบูรณาการกับความหลากหลาย ความแตกต่าง (75 คะแนน)

ความสามารถในการบูรณาการกับความหลากหลาย ความแตกต่าง	5	4	3	2	1
1. มีความตระหนัก ใส่ใจความแตกต่างระหว่างบุคคล ยอมรับและเคารพในความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถอยู่รวมในสังคมที่แตกต่างได้					
2. เคารพในคุณค่าความเป็นมนุษย์ และสามารถจัดการกับอคติส่วนตัว เปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ และมีความยืดหยุ่นที่ดีต่อการทำงานร่วมกับผู้ใช้บริการที่มีความหลากหลายได้					
3. มีความสนใจเรียนรู้กฎระเบียบและนโยบายต่างๆขององค์กร และปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ เช่น การเข้างาน การลางาน ฯลฯ					
4. มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับการทำงาน สามารถเสนอตัวเข้ามาช่วยทำงาน					
5. มีความใส่ใจต่อการเรียนรู้ ยินดีรับคำสั่ง คำแนะนำ คำวิจารณ์ ไม่แสดงความไม่พอใจ และสามารถปรับตัวตามคำแนะนำ ข้อเสนอแนะได้					
6. ให้เกียรติ เคารพใน สิทธิ หน้าที่และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้อื่น วิชาชีพ สังคมสงเคราะห์และบูรณาการงานในวิชาชีพอื่น					
7. มีบุคลิกภาพและการวางตัวที่เหมาะสม เช่น การแต่งกาย ทักษะการพูด ภาวะกิริยาจาจา และความอ่อนน้อมถ่อมตน					
8. สามารถร่วมงานกับผู้อื่นได้ มีมนุษยสัมพันธ์ดี					
9. ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างมีมารยาทในการฟัง มีกิริยาและวางตัวที่สุภาพ ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างได้					
10. มีสำนึกรับผิดชอบต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม ตรงต่อเวลา เคารพกติกา และเคารพสิทธิผู้อื่น					
11. มีความสามารถในการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจกับความแตกต่าง และความหลากหลายในประสบการณ์ชีวิต ทั้งระดับ micro, mezzo ,macro รู้จักสอบถาม และชี้แจงผลการปฏิบัติงานและปัญหาข้อจำกัดให้อาจารย์ภาคสนามได้ทราบ					
12. มีความคิดเป็นระบบเพื่อสื่อสารไปยังผู้รับในระดับต่างๆทั้ง ระดับบุคคล องค์กร และสังคม ได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย เหมาะสมถูกต้อง รัดกุม มีลำดับขั้นตอนที่ดี ไม่ก่อให้เกิดความสับสน					
13. มีความสามารถในการกระตุ้นความร่วมมือของผู้ใช้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
14. มีการยึดหลักการการทำงานแบบมีส่วนร่วม เชื่อในศักยภาพ สิทธิในการตัดสินใจด้วยตนเองของผู้ใช้บริการ					
15. มีการใช้หลักการเสริมพลังอำนาจของผู้ใช้บริการ พิทักษ์และคุ้มครองสิทธิของกลุ่มเป้าหมาย					

หมายเหตุ การสื่อสาร ในที่นี้หมายถึง การติดต่อสื่อสาร การพูด การเขียน การนำเสนอ ฯลฯ

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 3 สมรรถนะในการคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ความยุติธรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม (35 คะแนน)

การคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม	5	4	3	2	1
1. มีความเข้าใจในความยุติธรรมทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และ มีทัศนคติต่อการพิทักษ์สิทธิทั้งในระบบและระดับบุคคล					
2. มีความพยายามในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่จำเป็น การเข้าถึงบริการทรัพยากร					
3. มีความสามารถในการส่งเสริมความเท่าเทียมทางโอกาส และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของประชาชนทุกคน					
4. มีมุมมองที่สะท้อนให้เห็นถึงสิทธิมนุษยชน การพิทักษ์สิทธิ ความยุติธรรมทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมปรากฏให้เห็นในการฝึกปฏิบัติ					
5. มีความสนใจต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ปัญหาความยากจน การเข้าถึงสิทธิและบริการ และความไม่เป็นธรรมในสังคม					
6. มีความเคารพในสิทธิของผู้ใช้บริการ โดยการรักษาข้อมูลความลับของผู้ใช้บริการ					
7. มีความเข้าใจในสถานการณ์ปัญหาและความต้องการทางสังคม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 4 สมรรถนะการบูรณาการการวิจัยสู่การฝึกปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติสู่การวิจัยได้ (35 คะแนน)

ความสามารถในการบูรณาการการวิจัยสู่การฝึกปฏิบัติ และการฝึกปฏิบัติสู่การวิจัยได้	5	4	3	2	1
1. มีความสามารถในการใช้ทักษะการวิจัย (คำถามวิจัย ออกแบบและสร้างเครื่องมือ การติดตาม ประเมินผล) มาใช้ในการฝึกปฏิบัติ					
2. มีการวางแผนและการจัดการในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ					
3. มีการวิเคราะห์ข้อมูลและปัญหาต่างๆอย่างรอบคอบก่อนการตัดสินใจ ทำให้ตัดสินใจได้ดี ถูกต้อง รวดเร็ว สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้					
4. มีการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบในการบูรณาการทั้งการวิเคราะห์เชิงปริมาณและคุณภาพตามระเบียบวิธีวิจัยและข้อค้นพบในการวิจัย					
5. สามารถนำประสบการณ์ปฏิบัติจริง และทฤษฎีมาอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผลและน่าเชื่อถือ					
6. มีความสามารถในการจัดการความรู้ ที่จะนำไปสู่งานวิชาการหรือ งานวิจัย ที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้ใช้บริการและความก้าวหน้าของวิชาชีพ สังคมสงเคราะห์					
7. มีการอภิปรายผลการวิจัย/ข้อค้นพบ เพื่อนำเสนอสู่การปรับเปลี่ยน การกำหนดแนวนโยบาย และการบริการที่ดีขึ้น					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 5 สมรรถนะด้านการบูรณาการการฝึกปฏิบัติกับนโยบาย (25 คะแนน)

ความสามารถด้านการบูรณาการการฝึกปฏิบัติกับนโยบาย	5	4	3	2	1
1.สามารถระบุนโยบายสังคมทั้งระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดี การบริการที่ทั่วถึง และการเข้าถึงบริการทางสังคมของผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย					
2. มีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายในการป้องกัน แก้อา หรือขับเคลื่อนทางสังคม เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่ดีขึ้นในเชิงระบบ นโยบาย มาตรการ และกลไกต่างๆ					
3. มีส่วนรวมในการสื่อสารข้อมูลที่เป้นประโยชน์ต่อสาธารณะ เพื่อส่งเสริมสภาพแวดล้อม ทางสังคม ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ความเป็นธรรมทางสังคม และสันติสุข ของสังคม					
4.สามารถประเมินถึงระบบสวัสดิการสังคมและนโยบายเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อการจัดบริการและการเข้าถึงบริการสังคม					

ความสามารถด้านการบูรณาการการฝึกปฏิบัติกับนโยบาย	5	4	3	2	1
5. มีระบบคิดในการวิเคราะห์ การกำหนด และการผลักดันนโยบายที่คุ้มครองสิทธิมนุษยชน ความเป็นธรรมทางสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 6 สมรรถนะด้านการบูรณาการในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน (25 คะแนน)

ความสามารถด้านการบูรณาการในระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน	5	4	3	2	1
1. มีความสามารถใช้ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ สังคม และสิ่งแวดล้อมในการฝึกภาคปฏิบัติ					
2. มีกรอบคิดที่นำมาใช้ในการทำงานกับผู้ให้บริการ/กลุ่มเป้าหมายที่มีความแตกต่างและหลากหลาย					
3. มีความรับผิดชอบต่อผู้ให้บริการและต่อสังคม					
4. มีความมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้ให้บริการ และสังคมโดยรวม					
5. มีความสามารถในการสร้างและพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนเพื่อที่จะสนับสนุนส่งเสริม รักษา เพิ่มพูนความเป็นอยู่ที่ดีของปัจเจกชน ครอบครัว กลุ่ม และชุมชน					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 7 สมรรถนะด้านประเมินบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน (25 คะแนน)

ความสามารถในการประเมินบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน	5	4	3	2	1
1. มีความสามารถในการใช้ทักษะการประเมินวินิจฉัยปัญหาและวางแผนการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายอย่างรอบด้าน					
2. มีความสามารถรวบรวมและจัดการข้อมูล และใช้ความคิดวิเคราะห์ที่เป็นระบบในการอภิปรายข้อมูลของผู้ให้บริการ/กลุ่มเป้าหมายได้					

ความสามารถในการประเมินบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน	5	4	3	2	1
3. มีความสามารถนำความรู้และแนวคิดด้านสังคมสงเคราะห์และแนวคิดอื่นๆที่เกี่ยวข้องอื่นๆมาเป็นกรอบคิดในการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย					
4. มีความสามารถพัฒนาข้อตกลงร่วมกันในการกำหนดเป้าหมายในการช่วยเหลือ (intervention) และวัตถุประสงค์ ที่ผ่านการประเมินจุดแข็ง ความต้องการ และความท้าทายต่อปัญหาและผลกระทบที่ผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมายเผชิญอยู่					
5. มีความสามารถในการเลือกแนวทางช่วยเหลือที่มาจากการประเมินอย่างเป็นระบบ ความรู้ในการวิจัย และค่านิยม รวมทั้งความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

หมวดที่ 8 สมรรถนะด้านการช่วยเหลือ (Intervention) บุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน (35 คะแนน)

ความสามารถด้านการช่วยเหลือ (Intervention) บุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน	5	4	3	2	1
1. สามารถใช้ทักษะด้านการแก้ไขฟื้นฟู ป้องกัน คัดกรอง พัฒนาและติดตามผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย					
2. สามารถวิเคราะห์ทางเลือกในการช่วยเหลือตามลักษณะของผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย					
3. สามารถใช้ความรู้และแนวคิดด้านสังคมสงเคราะห์และแนวคิดอื่นๆที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบคิดในการให้ความช่วยเหลือผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย					
4. สามารถใช้วิชาชีพในการสร้างความร่วมมือที่สามารถนำไปสู่ผลสำเร็จและเกิดผลประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม					
5. สามารถในการต่อรอง พิทักษ์สิทธิด้วยความเคารพในความต้องการ ความแตกต่างและหลากหลายของผู้ใช้บริการ/กลุ่มเป้าหมาย					
6. สามารถเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ข้อยุติที่เกิดจากการตกลงจากทุกฝ่าย					
7. ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม ต่อหน่วยงานที่ฝึกภาคปฏิบัติ					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

หมวดที่ 9 สมรรถนะด้านการฝึกประเมินผลบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน (25 คะแนน)

ความสามารถในการฝึกประเมินบุคคล ครอบครัว กลุ่ม องค์กร และชุมชน	5	4	3	2	1
1.สามารถคัดเลือกและใช้วิธีการมาประยุกต์ในการประเมินผลลัพธ์					
2.สามารถใช้ความรู้ และแนวคิดด้านสังคมสงเคราะห์และแนวคิดอื่นๆที่เกี่ยวข้องอื่นๆมาเป็นกรอบคิดในการประเมินผลลัพธ์					
3.มีระบบการคิดวิเคราะห์ การติดตาม และการประเมินผลความช่วยเหลือและโครงการ กระบวนการและผลลัพธ์					
4.มีผลการประเมินที่เกิดข้อค้นพบในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงที่มีประสิทธิผลทั้งในระดับ micro, mezzo, macro					
5.มีส่วนร่วมในการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนางองค์กรที่ฝึกปฏิบัติให้ดำเนินนโยบาย/แนวทางปฏิบัติงานที่คำนึงถึงความเป็นธรรม ผลประโยชน์สูงสุดและการพิทักษ์สิทธิของผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

10.ข้อคิดเห็นต่อความรู้ ทักษะในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ของนักศึกษา (บูรณาการ การเข้าถึง การแทรกแซงช่วยเหลือ และการประเมินผล)

11.จุดเด่นและข้อควรปรับปรุงของนักศึกษา

จุดเด่นของนักศึกษา	ข้อควรปรับปรุงของนักศึกษา

12. ถ้ามีโอกาสเลือก หากนักศึกษาผู้นี้สำเร็จการศึกษาแล้ว ท่านจะรับเข้าทำงาน
ในหน่วยงานของท่านหรือไม่

☐ รับ

☐ ไม่แน่ใจ

☐ ไม่รับ

13. ข้อคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม

.....
.....
.....

ลายเซ็น

อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

๑.....วันที่

อาจารย์นิเทศงานในคณะ

๑.....วันที่

๒.....วันที่

อนุกรรมการฝึก 3

๑.....วันที่

5. แนวทางการถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติ

การถอดบทเรียน เป็นรูปแบบหนึ่งของการจัดการความรู้ โดยในการฝึกภาคปฏิบัติ 3 กำหนดให้นักศึกษาทุกคนต้องถอดบทเรียนการฝึกภาคปฏิบัติของตนเองส่งหลังจากสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ โดยสาระสำคัญของการถอดบทเรียนมีดังนี้

ความหมายและความสำคัญของการถอดบทเรียน

การถอดบทเรียน เป็นการทบทวนหรือสรุปประสบการณ์การทำงานที่ผ่านมามาในแง่มุมต่างๆ เพื่อให้เห็นถึงรายละเอียดของเหตุปัจจัยทั้งภายในและภายนอกที่ก่อให้เกิดผลการดำเนินงานขึ้นอาจเป็นทั้งผลสำเร็จหรือความล้มเหลว การถอดบทเรียนจึงเป็นการสืบค้นความรู้จากการปฏิบัติงานโดยการสกัดความรู้และประสบการณ์ทั้งจากตัวผู้ปฏิบัติงานเอง ทีมงาน รวมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่ได้ร่วมการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งบันทึกรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ผลการปฏิบัติงาน และความรู้ใหม่ๆที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน เพื่อเผยแพร่ความรู้จากการดำเนินงานนั้น และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้นต่อไป

ประโยชน์ของการถอดบทเรียน คือ

- 1) เป็นแนวทางในการปรับปรุงการงานให้บรรลุเป้าหมาย
- 2) สรุปประสบการณ์การทำงานในแง่มุมต่างๆ ให้เห็นรายละเอียดของเหตุผลและปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ที่มีผลต่อความสำเร็จ/ล้มเหลวของการทำงาน
- 3) ค้นหาคำรู้จากการทำงานสกัดความรู้ ประสบการณ์ของคนทำงาน รวมทั้งความรู้ใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างทำงาน
- 4) บทเรียนที่ถอดจะเป็นความรู้ใหม่ที่เผยแพร่ให้สังคมได้เรียนรู้ต่อไป

ลักษณะการถอดบทเรียน สามารถถอดบทเรียนได้ 2 แบบ คือ

- 1) ถอดบทเรียนเฉพาะประเด็น เน้นเฉพาะกิจกรรมสำคัญของโครงการ และนำผลการถอดบทเรียนจากกิจกรรมนั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาโครงการให้ประสบความสำเร็จในอนาคต
- 2) ถอดบทเรียนทั้งโครงการ เป็นการถอดบทเรียนทั้งระบบ และเริ่มตั้งแต่ความเป็นมาของโครงการ กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์เมื่อสิ้นสุดโครงการ

เทคนิคและแนวทางการถอดบทเรียน มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการนำไปใช้ ซึ่งเทคนิคการถอดบทเรียนที่นิยมใช้กันได้แก่

- 1) การทบทวนระหว่างการปฏิบัติงาน (After Action Review technique = AAR) เป็นการถอดบทเรียนระหว่างดำเนินงาน มีความง่ายและเหมาะกับการเริ่มต้นวัฒนธรรมการเรียนรู้ในบุคคล/องค์กร โดยสามารถทำการ AAR ได้บ่อยๆ เพราะใช้เวลาไม่นาน อีกทั้งยังสามารถเลือกได้ว่าจะถอดบทเรียนเป็นประเด็นหรือรายกิจกรรม
- 2) แผนที่ผลลัพธ์ (Outcome mapping = OM) เป็นการ ถอดบทเรียนระหว่างดำเนินงาน เน้นคุณภาพการทำงานและการพัฒนาการของพฤติกรรม การถอดบทเรียนแบบแผนที่ผลลัพธ์ต้องใช้งานใช้ระบบ การติดตามประเมินผลที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ต้องการปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์ และเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการองค์กรโดยต้องมีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัด
- 3) การทบทวนหลังการปฏิบัติงาน (Retrospective technique) เป็นเทคนิคการถอดบทเรียนหลังจบโครงการ โดยถอดบทเรียนตั้งแต่การเกิดขึ้นของโครงการ กระบวนการดำเนินงาน ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น เทคนิคการถอดเรียนนี้เหมาะกับการถอดบทเรียนโครงการที่ทำเสร็จสิ้นและต้องการทำในลักษณะเดียวกันต่อเนื่องไปอีก
- 4) การประเมินประสิทธิผลการทำงาน (Performance Measurement = PM) เป็นเทคนิคการถอดบทเรียนหลังเสร็จสิ้นโครงการ เหมาะสำหรับงานที่มีระบบการติดตาม ประเมินผลและมีการเก็บข้อมูลตามตัวชี้วัดที่ชัดเจนแล้ว โดยถอดบทเรียนตามกรอบตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ เทคนิคการประเมินประสิทธิผลการทำงานต้องใช้เวลา และขึ้นอยู่กับความซับซ้อน ความชัดเจนของตัวชี้วัด
- 5) การเรียนรู้จากเพื่อน (Peer Assist = PA) เป็นเทคนิคการถอดบทเรียนที่ทำหลังเริ่มดำเนินการมาสักระยะ เป็นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายที่ทำงานร่วมกันและมีลักษณะงานคล้ายกัน
- 6) การเรียนรู้จากตัวอย่างที่ดี (Good/Best Practice = GP/BP) เป็นเทคนิคที่ต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ของตัวอย่างดีๆนั้นร่วมกัน มีการ

บันทึกผล การเชิญผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นร่วมกันว่าทำให้เกิดตัวอย่างดี ๆ นั้นมาแล้วสู่กันฟังและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ซึ่งความยากของเทคนิคนี้คือ การนิยามว่าตัวอย่างที่เลือกมานั้น คืออย่างไร และเพราะอะไร

ประเด็นการถอดบทเรียน ประกอบด้วย 4 ประเด็นคำถามสำคัญ ดังนี้

1) การทบทวน (การจูนภาพ) ที่มาที่ไปของโครงการ กิจกรรม ทัศนศึกษา และตัวเอง รวมทั้งสิ่งที่ทำลงไป ผลที่เกิดขึ้นในทุกด้าน เพื่อให้เห็นภาพ ซึ่งคำถามเพื่อจูนภาพนี้ ได้แก่

- ทำไมท่านถึงเข้ามาร่วมในการดำเนินงานโครงการนี้
- โครงการนี้มุ่งหวังให้เกิดอะไรขึ้นบ้าง (สภาพความสำเร็จที่คาดหวัง)
- โครงการนี้มีโครงสร้างการทำงาน บทบาทหน้าที่กันอย่างไร ใครรับผิดชอบอะไรบ้าง
- โครงการนี้ดำเนินกิจกรรมอะไรไปบ้าง และได้ผลอะไรบ้าง

2) การค้นหา (ชุด scan) เป็นการวิเคราะห์แยกแยะให้เห็นความสำเร็จที่เกิดขึ้นจริง ทั้งในด้านการบริหาร การจัดการต่างๆ ซึ่งคำถามเพื่อค้นหา/scan ได้แก่

- ความสำเร็จอะไรที่ได้ตามความคาดหวัง และสภาพความสำเร็จนั้นเป็นอย่างไร
- ความสำเร็จอะไรที่ได้ มากกว่า ความคาดหวัง และสภาพความสำเร็จที่ได้มากกว่าความคาดหวัง เป็นอย่างไร
- ความสำเร็จอะไรที่ได้ น้อยกว่า ความคาดหวัง และสภาพความสำเร็จที่น้อยกว่าความคาดหวัง เป็น อย่างไร

3) ปัจจัย และอุปสรรค (ชุดทำไม) เป็นการวิเคราะห์ว่า ทำไม ผลการดำเนินงานจึงได้มากกว่า น้อยกว่าที่คาดหวัง โดยให้วิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โครงสร้างการทำงาน กระบวนการทำงาน กิจกรรม วิธีการทำงาน ทีมงาน กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงปัจจัยแวดล้อมอื่นๆว่า อะไรเป็นสาเหตุให้ผลการดำเนินงานเป็นเช่นนั้น ซึ่งคำถามเพื่อหาเหตุผล ปัจจัย และอุปสรรค ได้แก่

- อะไรที่ทำให้เราทำงานได้ผล ตาม ความคาดหวัง ทำไม จึงเป็นเช่นนั้น

- อะไร ที่ทำให้เราทำงานได้ผล มากกว่า ความคาดหวัง ทำไม จึงเป็นเช่นนั้น
- อะไร ที่ทำให้เราทำงานได้ผล น้อยกว่า ความคาดหวัง ทำไม จึงเป็นเช่นนั้น

4) การค้นหาบทเรียน (ชุดสรุป) เป็นคำถามที่ได้เรียนรู้ว่า บทเรียนอะไรจากการทำงาน รู้ว่ามีเงื่อนไขอะไรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการทำงาน เพื่อพัฒนากระบวนการ วิธีการทำงาน การบริหารจัดการโครงการให้ดีขึ้น ซึ่งคำถามเพื่อค้นหาบทเรียน ได้แก่

- อะไรที่คิดว่า ดี ทำแล้วได้ผล ควรทำต่อไป ทำไม
- อะไร ที่คิดว่ายังสามารถทำได้ แต่ต้องปรับปรุง และจะปรับปรุงอย่างไร
- อะไร ที่คิดว่าทำแล้ว ยังไม่ดี ไม่ควรทำต่อ ทำไม
- ข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานโครงการต่อไป

บทเรียนและข้อเสนอต้องชัดเจน เป็นรูปธรรม ให้เห็นแนวปฏิบัติที่จะไปใช้ได้ต่อไป

6. แบบบันทึกการนิเทศงานของอาจารย์นิเทศงานในคณะ

แบบบันทึกการนิเทศงานของอาจารย์นิเทศงานในคณะ

การนิเทศงานครั้งที่	
ชื่อนักศึกษา	
หน่วยงาน/ ชุมชนที่ฝึก	
อาจารย์นิเทศงานภาคสนาม	
อาจารย์นิเทศงานของคณะ	

วัตถุประสงค์ของการนิเทศงานครั้งนี้
ผลการจัดทำ/ ติดตามแผนการฝึก

กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา

กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา	ต้องปรับปรุง	เป็นไปตามความคาดหวัง	เหนือความคาดหวัง
1) การปรับตัวเข้ากับหน่วยงาน/ พื้นที่			
2) การสามารถในการเรียนรู้			
3) การใช้ประโยชน์จากการนิเทศงาน			
4) การทำงานกับกลุ่มคนที่มีความแตกต่างหลากหลาย			
5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น			

กระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา	ต้องปรับปรุง	เป็นไปตาม ความคาดหวัง	เหนือความ คาดหวัง
6) ความสามารถในการสะท้อนอัตลักษณ์ ของวิชาชีพ			
7) ความรู้และความสามารถในการ ประยุกต์หลักและวิธีการสังคม สงเคราะห์			
8) ส่งงานตามเวลาที่กำหนด			

7.แบบประเมินการนิเทศงานอาจารย์นิเทศงานในคณะ และอาจารย์นิเทศงาน

ภาคสนาม (สำหรับนักศึกษา คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

แบบประเมินผลนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการประเมินการนิเทศงานของอาจารย์นิเทศงานของคณะและอาจารย์ภาคสนาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการศึกษาภาคปฏิบัติของคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังนั้น คณะกรรมการฝ่ายการศึกษาภาคปฏิบัติขอความร่วมมือจากนักศึกษาทุกคนตอบแบบประเมินนี้ตามความจริงเพื่อพัฒนาแนวทางการฝึกภาคปฏิบัติอย่างมีส่วนร่วมของคณะฯ ครั้งต่อไป

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

1. นักศึกษาศูนย์ ☐ 1) รังสิต ☐ 2) ลำปาง
2. หน่วยฝึก.....
3. ชื่ออาจารย์นิเทศงานใน.....

ส่วนที่ 2 ภาพรวมของการนิเทศงานอาจารย์นิเทศงานในคณะและอาจารย์นิเทศงานภาคสนาม

คำชี้แจง กรุณาเลือกเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ (5-มากที่สุด / 4-มาก / 3-ปานกลาง / 2-น้อย / 1-น้อยที่สุด / 0 -ไม่ได้ดำเนินการเลย)

ภาพรวมของการนิเทศงาน	ระดับการปฏิบัติ ของอาจารย์นิเทศงาน
ด้านการบริหารจัดการ (Administrative)	
1. มีการกำหนดและวางแผนการฝึกภาคปฏิบัติร่วมกับนักศึกษา	⑤ ④ ③ ② ① ①
2. มีการประชุมหารือร่วมกันกับนักศึกษา	⑤ ④ ③ ② ① ①
3. มีการกำหนดขั้นตอนและออกแบบการฝึกภาคปฏิบัติทำงานร่วมกับนักศึกษา	⑤ ④ ③ ② ① ①
4. มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ ทำความเข้าใจข้อตกลงการฝึกภาคปฏิบัติร่วมกับหน่วยฝึกและนักศึกษา	⑤ ④ ③ ② ① ①
ด้านการเรียนรู้และจัดการศึกษา (Learning & Education)	
5. มีการกำหนดแนวทางการเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์นิเทศงานภาคสนามและนักศึกษา	⑤ ④ ③ ② ① ①
6. มีการแนะนำการใช้เครื่องมือ เทคนิค ทักษะการทำงานกับชุมชน	⑤ ④ ③ ② ① ①
7. มีการจัดกระบวนการที่ส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้และเห็นความเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการฝึกภาคปฏิบัติ	⑤ ④ ③ ② ① ①
ด้านการสนับสนุนช่วยเหลือนักศึกษา (Supportive)	
8. มีการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีร่วมกับนักศึกษา	⑤ ④ ③ ② ① ①
9. มีการช่วยเหลือและสนับสนุนให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ	⑤ ④ ③ ② ① ①
10. มีการสร้างให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน	⑤ ④ ③ ② ① ①
11. มีการติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	⑤ ④ ③ ② ① ①

ส่วนที่ 3 สมรรถนะการนิเทศงาน

คำชี้แจง กรุณาเลือกเครื่องหมายถูก (✓) ในช่องที่ตรงกับระดับการปฏิบัติที่กำหนดไว้ โดย 5 ระดับ คือ

5-มากที่สุด / 4-มาก / 3-ปานกลาง / 2-น้อย / 1-น้อยที่สุด / 0 -ไม่ได้ดำเนินการเลย

ภาพรวมของการนิเทศงาน	ระดับการปฏิบัติ ของอาจารย์นิเทศงาน
ด้านขอบเขตของเนื้อหาวิชา (Scope)	
12. มีความเข้าใจเนื้อหาวิชาการฝึกภาคปฏิบัติ	⑤ ④ ③ ② ① ①
13. มีความเข้าใจกระบวนการและขั้นตอนการฝึกภาคปฏิบัติ	⑤ ④ ③ ② ① ①
14. มีความเข้าใจในเนื้อหา แนวคิด ทฤษฎีการปฏิบัติงาน	⑤ ④ ③ ② ① ①

สังคมสงเคราะห์	
ด้านการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์เฉพาะราย/กลุ่มชน/ชุมชน/การบริหาร/การวิจัย (Methodologies)	
15.มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ในงานสังคมสงเคราะห์แบบบูรณาการ	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
16.มีการอธิบายการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในงานสังคมสงเคราะห์ทุกระดับ	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
17.มีการยกตัวอย่างและนำเสนอประสบการณ์การทำงานสังคมสงเคราะห์ที่เป็นรูปธรรม	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
ด้านการทำงานร่วมกับทีมสหวิชาชีพ หรือ การทำงานเป็นทีมกับชุมชน (Team work)	
18.มีการประสานงานการฝึกภาคปฏิบัติร่วมกันกับอาจารย์ในเทศงานในคณะและภาคสนาม	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
19.มีการทำงานร่วมกับองค์กรในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่พบในการฝึกภาคปฏิบัติ	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
20.มีการจัดกระบวนการให้เกิดการทำงานเป็นทีม	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)	
21.มีการติดตามความก้าวหน้าในการทำงานของนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
22.มีการสะท้อนปัญหาในการทำงานอย่างสม่ำเสมอ	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
23.มีการประเมินผลระหว่างและหลังจากการฝึกภาคปฏิบัติ	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐
24.มีการให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการฝึกภาคปฏิบัติ	๕ ๔ ๓ ๒ ๑ ๐

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการนิเทศงานของอาจารย์

.....

.....

.....

.....

คู่มือการฝึกภาคปฏิบัติ 3
คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562